

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben félvre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Fő tér, Lamprocht-palota, földszint
az udvarban.

Karácsony ünnepén.

Irta: Koncz Ákos.

Sötét, vigasztalan éjszaka után világosság, napsugaras reggel . . .

Borongó homályosság után ragyogás, halál után élet . . .

Ébredés hosszú álomból. Felszabadulás a rabiga alól . . .

Édes remény teljesülése, jóslatok beváltása . . .

Isten jóságának megnyilatkozása, határtalan irgalmának kapukitárása . . .

Szeretet ünnepe, családok édes érzése, gyermekek öröme . . .

Mindez összevéve: a **Karácsony!**

Az emberiség, mely a bűnbeesés után vigasztalás nélkül bolyongott a világban, a népek milliói, melyek irányítói nélkül utvesztőbe kerültek, romlásuk szélén nem hallgattak a próféták beszédére, kik ébren tartották a Messiás eljövételében vetett hitet. Lelkiismeretüknek olykor-olykor feltörő szavát belefojtották az élvezetek tengerébe és járták a pogányság útját rendületlenül. A prófétákat vagy kinevették, vagy megölték és mert a jámbor lelkek figyelmeztető szava mintegy ítélete volt gonoszáguknak erőszakkal némitották el azokat, akik a jövőbeni Messiásról zengtek dicséretet.

Egyszer azonban négyezer év múlva megnyitotta az ég kapuja. Az Isten Fia emberi testet vett magára és leszállt a földre, hogy megtörje a kígyó fejét és győzelemre vigye az igazságot . . .

Megjelent az emberek közt nem hatalommal és dicsőséggel, hanem szegényesen, ezzel is azt hirdelve, hogy a gazdagság nem a kincsekben, hanem a szív nemességében rejlik. Nem hozott magával egyebet a szeretetnél, ez azonban olyan nagy mértékben volt birtoka, hogy melegségével és fényességével átalakította és beragyogta az egész világot.

Bölcsőjét egyszerű pásztor emberek állították körül. Ezekre mosolygott először az Isten fia. Egy boldogságban könnyező édes anya állott őrt a gyermek álmai felett. Odafent pedig a csillag ragyogott. Ragyogása feltűnt az embereknek és elkezdtek forgatni a próféták írásait. „Csillag támad Bethlehemben” ismételték suttogva. Az elnyomottak ezreinek arca kiderült, a hatalmasak megijedtek és mivel ingadozó trónjukat a Messiástól féltették, vak dühökben halálra keresték a gyermeket . . .

Ők a birodalmakat romboló földi királyt vártak és nem a lelkek fejedelmét. Félelmük tehát érthető volt. Szemeik voltak és nem láttak és nem tudták megérteni, hogy a Messiás nem földi országuk meghódítására hagyta el királyi székét, hanem a lelkek és szívek részére akart birodalmat, soha el nem pusztuló országot teremteni.

Majdnem kétezer év múlt el azóta . . . E hosszú idő alatt az emberiség folyton érezte a megváltás áldásait. Átalakult a világ a Krisztusi tanítás erejével. A szeretet lépett a gyűlölet helyére és a bosszu helyét a megbocsátás foglalta el. Magasabb eszmények jöttek forgalomba és nem az önösség irányította az új hit követőit, hanem az Isten lelkének teljessége. Az új vallás az emberi szíveket vette birtokába, a földi szenvedésekért a tulvilág örömeit ígérte cserébe és beléontotta az emberek lelkébe azt az erős meggyőződést, hogy nincs elhagyotva az, ki Istenben hinni és bízni tud. Megszentelte a családi életet, a nőben támaszt adva a férfi küzdelmeihez. Visszaadta a nőnek azt a méltóságot, mely őt gyöngéd szívével fogva megilleti. Társává tette a férfinak és felszabadította a rabság alól, mely évtizedeken keresztül virágtalaná tette életét. Megnyugvásra tanította a szegényt, türelemre a szenvedőt, lemondásra a büszke főt és könyörületesre azokat, akik az asztalokról lehulló morzsákat is irigyelték a nyomor gyermekeitől. Hitet, reményt és szeretetet öntött az ingadozók, kétkedők és rideg szívek lelkébe és tanításának meggyőző erejével jobb érzésekre tanította azokat, akik durva kezekkel rombolták a vallás erkölcsiség roppant templomát, melyben a zaklatott szív nyugalmat talált.

De minek sorolnánk el a jászolbölcsőben szendergő gyermek tanításának fonséges eredményeit? Érezzük azokat mindannyian. S ha ideig óráig az élet zivatari avagy napfényes óráiban el is feledkezünk azokról, életünk utolsó pillanatában visszatérünk az örök Igazsághoz.

Adjátok vissza hitemet és én boldogan halok meg sóhajtott fel halálos ágyán a világ egy hideg szívé kétkezdője, a nagy bölcselő. És mikor agg édes anyja reszkető kezével szájához tette a fészületet, arcán egy boldog mosollyal susogta: megtaláltam az Istent és megbocsátott . . .

Boldog az, aki hinni tud! Ezért boldog a gyermek, midőn a karácsonyfa kigyúlt gyertyácskái mellé állítjuk. Ilyenkor az ő ártatlan szíve a csillogás között a kis Jézushoz fordul. Hite kisugárzik szemeiből és kicsiny lelke szeretettel hálával telik el. És azok a benyomások, melyeket ilyenkor szerez a családi szentélyben vigasztaló kincse marad mindörökre.

A szeretet eme fonséges ünnepén vezessük gyermekeinket a karácsonyfa alá. Ők még nem tudnak semmit az élet kálváriájáról, az emberi szenvedésekről, az ő kis lelkük egész hite a karácsonyfa körül él. És az ő hitök nemcsak az ő kis szíveket boldogítja, hanem a föld rögei közül minket is kiragad és felvisz abba a boldog világba, mely feledtet but, bánatot egyaránt és lelkünket eltölti az Istenben vetett megnyugvás érzetével.

A szent ünnepen teljék be szívünk szeretettel. Adjunk kenyeret az éhezőknek, vigasztalást a nyomor és szenvedés gyermekének meggondolván, hogy amit elszényünkéből és szívünkéből adunk, azt annak az isteni gyermeknek adjuk, aki egyszerű jászolbölcsőjében a betlehemi rideg éjszakában ma megváltásunkra született.

„Dicsőség a magasságban az Istennek és békeség a földön a jóakaratu embereknek!”

A Tisza folyót Debrecenbe vezeték.

Hajózható csatorna.

Darányi miniszter terve.

A hivatalos leirat.

Néhány héttel ezelőtt adott hírt a Debreceni Újság arról a fontos és nagyhorderejű tervezetről, amely a földmívelésügyi miniszter megbízásából készült s amely a Hortobágyon és Debrecenen keresztül hajózható csatorna létesítését foglalja magában.

Azóta nemcsak illetékes, de a közönség körében is gyakori megbeszélés tárgyát képezi a tervezet, amelynek megvalósítása általános óhaját képezi.

Hogy a tervezetben teljesen tájékozott olvasóinkat, megszereztük a tervezet összes adatait s azt most a következőkben reprodukáljuk:

A hortobágyvidéki hajózó- és öntözőcsatorna.

A Hortobágyonak ármentesítés céljaira ásott medrét hajózóútnak s ezzel egyszersmind öntözőcsatornának is be lehet rendezni. A vízzel való táplálás végett a szóban levő csatorna Tisza-Lök és Dada között ágaznék ki a Tiszából s több közben levő ér medrének felhasználásával onnan 89° km. messze érne el a Hortobágy-csatornát. Ennek 44 km. hosszú medrén eljutna a Berettyó régi medréig és benne tovább menne a Köröshöz, melybe Mező-Turnál torkollanék be. A csatorna egész hosszúsága lenne 153 km.

A vízszin esései lennének kistiszai és körösi vízállásokra:

a Tiszától az ecsegi hidig 122 km. hosszra 87°—81°—6^o7 m.

ecsegi hidtől Mező-Turig 31 km. hosszra 81°—78°—2° m. azaz összesen 9° m.

A csatorna keresztmetszényét 10 m. fenékszélességűnek, 1:1° oldalhajlásúnak, 2 m. legkisebb vízmélységgel terveztük. A Tiszából levezetendő víztömög legkisebb mennyisége 10.7 m³ lenne. A Tisza közép és magas vízállásainál lehet jóval több.

Az öntözés céljából a kivezetett vizet a kiágazástól 62 km. messze levő ponton duzzasztanók. A Tisza is kis vízállásnál duzzasztandó volna 89° m. A f. magasságra, hogy a földmunkálatokat lehetőleg kevesbiteni lehessen és az öntöző vízszin magasan tartásával az oldalcsatornákat olcsón lehessen létesíteni.

A Tisza kisvízének duzzasztására igen költséges zsilip helyett mederszűkítést terveztünk, melyet az ottani magas partok megengednek. Az alsó torkolattól 35 km.-rel feljebb az oda tervezett zsilippel szintén lehet a vizet öntözés céljára duzzasztani.

Ily módon a csatornák költségeit a következők tüntetik:

1. Földmunkák	6.387,837 K
2. Vontatást	1.690,000 "
3. Műépítmények	6.044,000 "
4. Berendezések	1.274,960 "
5. Kisajátítás és szolgáldmij	793,800 "
6. Belvízlevezetés (csőzsilipek emelése, szivattyuk)	1.045,250 "

Összesen: 17.285.847 K

Egy km.-re eső költség lenne 112,652^o K

Évi kiadások és szükséges forgalom összesen 920,425. A szükséges évi forgalom lenne 1.002,641^o tonna.

Ily évi forgalmat a jelenlegi viszonyok között remélni nem lehet, azért a csatorna mint hajózóút magát ki nem fizethetné; ámde mint egyszersmind öntöző-csatorna a költséget megtérítené, mert a számított kisvízzel már 20.000 hold földet lehetne öntözni (tisza közép vízállásoknál többet), mely után az évi bevételt 600.000 koronára lehet becsülni.

A hortobágy-debreceni csatorna.

A hortobágyvidéki csatornából a hajdu-szoboszló-debreceni ut keresztezésénél kiágazóan külön hajózó csatornát terveztünk

Debrecenig az említett ut mellett haladó vonalban, mivelhogy a terepviszonyok ott a legkedvezőbbek. A földszinmagasság a kiágazásnál 89° m. A. f., Debrecen város mellett pedig 112 m., vagyis az emelkedés 23 m.; ennél fogva a csatornát csak a hortobágyvidéki csatornából való vízeléssel lehet táplálni. Erre való tekintettel két termőmódzatot készítettünk. Az emelendő víz 2° m³ m.-percenként.

I. Termőmódzat.

A csatorna említett kiágazásától 5 km. távolságig a fenék magassága lenne 84° m; ott 12 m. magas küszöbrel a másik bögé kezdődne 96° m. magasságu fenékkal. A bögé Debrecen felé levő részén a csatorna nagy bemetszéseket kívánna, tetemes földmunkával, habár a szelvényt csak egy-nyom-bőségűnek terveztük.

A vizet szivattyuk emelnék a felső bögébe, illetőleg egy külön medencébe, mely a víz gyűjtésére és szabályos szétosztására szolgál. Ennél a módzatnál az összes költség (a szivattyuzás évi kiadásait is tőkésítve) 17.448,452 koronát tenne ki.

II. Termőmódzat.

E szerint a szárnycsatorna két, 10—10 m. magas küszöbrel, három bögére osztva, épülne. A legelső 5 km. hosszú bögében a fenék magassága lenne 84°, a második 10 km. hosszú bögében 94° és a harmadik 16° km. hosszúnál pedig 104° m. A. f. — Ily beosztással a földmunka tetemesen kevesebb. A két küszöbnél építendő szekrényes csegek mellé épülnének a szivattyu-telepek.

Költségek:

1. Földmunkák	2.047,904 K
2. Vontatást	381,600 "
3. Műépítmények	4.864,000 "
4. Berendezések	445,120 "
5. Oldalfolyások rendezése	100,000 "
6. Kisajátítás 633 kat. hold	663,000 "

Összeg: 8.501.624 K

A szivattyuzás évi üzleti kiadásai 320.000 koronára számíthatók. Ennek 5°/o-os tőkésítése lenne 6.400,000 kor. és ezzel együtt a befektetés lenne 14.901,624 kor.

Egy km.-re eső költség 267,346^o, illetőleg 448.132^o kor.

LEGSZEBB FÉRFI KALAPOK FEKETÉNÉL.

Mikor a Jézus születet.

Ahol bíborba' jár az élet
Órök vidámság, fény között,
Ahol a lélek néma gyászba
Könnyek közt soh' se öltözött,
Alljon meg percre a vigasság
S mint hó-szárnyu édes igazság
Ölelje meg a lelkeket:
— A dus kit lágyan ringat élte
Tekintsen szívével a szegényre,
Kit küszöbére éhe vet;
Es szegien puha kenyeret
Mikor a Jézus született!

S kinek szívében vad harag dul,
Fojtó, emésztő gyűlölet;
Szálljon szívére tiszta szárnyán
Az égi béke: Szeretet!
S nyujtsen jobbot a haragvó félnek;
Boldogok a kik vissza térnek
A szent ösvényre, mely vezet
Rut, önző ösztönök felett;
Fény hintse meg a lelkeket
Mikor a Jézus született!

S kit száz csalódás összetört,
Kinek a lét reménytelen;
Lásson kibukni új ságát
A rá türemlett fellegen!
Boruljon fény a gólgótára;
Uj hit ragyogjon homlokára,
Kinek már hite törve lett!
S érezze lüktetéssel:
Uj célt talált rá új reménnyel
Mikor a Jézus született!

S kiknek a kórágó átka jut.
Kit sajtó kinnak karja fog,
Soháján lennek hajnalok . . .
Lágy szender fogja el szemét,
S mit megtagadoit volt a lét,
Boldog, meieg valóra válna
Ringassa elé édes álma,
S szelid mosolyal ajakán
Nyíljon meg rá a nagy talány
Mely szebb világra nyit szemét:
S a „mulás“ lágyan fogja őt
A szenvedésből költözöt;
Mikor a Jézus született!

Zivuska Andor.

Karácsonyi történet.

Irta: Mihalovits Jenő.

Ugy karácsonytáján járt az idő, midőn az öklömmi Jóska gyerek, ki ez évben kezdte meg a betűvetés nehéz mesterségét, először jutott annak tudatára, hogy micsoda ünnep is az a szent karácsony és hogy mire is i az a szent karácsony?

Ugyanis a kis Jóska gyerek a szeg gyermekek ama nagy kategóriájába tartozott, kik apát, szerető édes anyát nem ismertek. Kiknek nincsen ki mondaná „szeretlek mekem!“ Nincsen senki, ki szerető vonná, ki megsimáná apró fürteit. Örülne, ki vele sirna, ha fájdalom

szívét. Ki érte élne, vele szenvedne. Nem ismert ő soha apát vagy anyát. Jóska aféle talált gyermek volt, kit egy zimankós, fergetes éjjelen, rongyokba burkoltan, ronda kapubolt alatt talált egy éji őr, ki aztán a hidegtől megkékült arcú, könyvelt szemű, reszkető, kinosan nyöszörgő kisdedet a a mindenek fölött hivatalból örökdöő államra bízta. Jóska gyerek aztán, dacára az emberi gondviselésnek, mely a lelenházon, dajkaságon át a jobb létre vezet, élt, növekedett csendesesen.

Felnőtt mint az utszéli gyom, melyen ha át is vág a koesi kerék, bár lelankad, elbágyad de nem pusztul bele, magához tér és él tovább. Jóska is nem egyszer letiporta a sors kereke. Éhezett, betegeskedett, gunnyasztott, de megint csak erőre kapott s nőtt, fejlődött csendesesen. Végre elérte azt a kort, midőn a kultura nagyobb dicsőségére megismertetik betűvel mely ől, de megismertetik Istennel, a vigaszt talál. Iskolába került.

Idáig Jóska halavány sejtelve sem látta Istenről, tulvilágról, angyalok és ördögöket. Nem hallott semmit Jézusról, nem az ünnepekről. Neki ünnep volt ha jól lakott és boldog volt ha nem fázott s ha volt valami rongy mivel eljászott, mit magának tudott. Most már kezdett eszmélni.

Sejtett, várt, remélt! Kis lelke megtelt

Disznóöléshez

rizskása, só, bors és az ös saját darálású tisztán k legolcsóbban beszerezhetők, 1 l

mozzávaló
fűszerek a
 petróleum 13 kr.

Grünberger és Glück
fűszernagykereskedésében
Debrecen, Csapó-u. 16. sz.

Évi kiadások összesen 683,708 K.
Ennek fedezésére a szükséges évi forgalom lenne 2.181,471,7 tonna.

A hortobágyvidéki csatornával együtt számítva 1.085,340 tonna.

Ilyen forgalomra csak akkor lehetne számítani, ha Debrecen városnál nagyobb ipartelepek keletkezének.

Ha a hortobágyvidéki csatornát Szatmártól N.-Károlynak és Debrecennek vezető csatornával kötnék össze, az itt tárgyalt rész sokkal olcsóbb lenne. A Szamos kis vize és Debrecennél a csatorna színe közötti esés lehet 120°—110° = 10° m. A Szamostól N.-Károlyig menő rész közös lenne az érvölgyi csatornával, melylyel máshol foglalkozunk. N.-Károlytól kezdve a csatorna 89° km. hosszú vonalban Mező-Terem, Ér-Endréd, Gálos-Petri, Ér-Selind határán az Érvölgyet szegélyező fensíkon haladna. Innen Álmosd, N.-Léta, Monostor, Pályi és Mike-Pércs mellett menne Debrecenig. Szatmártól Debrecenig az egész csatorna 120° km. hosszú lenne, a debreceni h.-szobozló részszel együtt, legfeljebb 15.000,000 koronára számítható költséggel.

Az osztály az itt jelzett vonal tervét is szándékozott elkészíteni, de működése beszüntetve lévén, alkalmá hozzá már nem jutott.

Debrecen utcarendezése.

A 100,000 lakosu nagy város Debrecen.

Utcanyitás a Varga-utcán.

Nagy városok, kivált fejlődésben levők, nem nélkülözhetnek utcaszabályozási tervet, mely irányt ad az egész város építkezésének.

Nálunk — sajnos — terv van, de nem hajtják végre, nem szerzett jogot maának a város a kisajátításra s a mi még ennél is nagyobb hiba, a legkedvezőbb vételeket elmulasztotta.

Igy legutóbb kénytelen volt egy oly ház építését engedélyezni a Piac-utcán, mely hosszú időre lehetetlenné tette a Piac egyenes vonalban való tovább fejlesztését. Pedig a Nagytemplomtól este Andrassy-uti

reménnyel, kis szivecskéje szeretettel. Érezte, hogy nincsen egyedül. A szűz anya, az őrző angyal kísérik lépteit. A kis szive eltelt bizalommal s boldoggá tette őt a hit. Ismerte Jézust, a kis gyermeket. Megtudta azt, hogy a karácsony az ő ünnepe. Ks pajtásai beszédét lázasan figyelte. Azok regéletek neki tündéri karácsonyfákról, ragyogó gyertyácsról, tengersok ajándékról, amiket az a jó kis Jézus hoz a jó gyermekeknek. Tőlük tudta meg, hogy a Jézuskának kell megírni levélben ha kíván valaki tőle valamit és ezt a kérelmet ő meg is halgatja.

A Jóska gyermek szeme-szája nyitva maradt ezek hallatára. Hihetetlenül hangzott előtte, hogy még ő is kaphasson valakitől valamit. Kicsiny szívélt eltölté a vágy, hogy ő is részesedjék a kis Jézus ajándékában.

Napokig tündött, kérdezősködött, végre merész tette határozta el magát. Ő is írni fog a Jézuskának! Igaz, hogy az őt nem ismeri, de még jó, hogy nem ismeri, mert aki még őt ismerte, attól nem kapott egyebet, mint verést, ütlegeket. Hátha aki nem ismeri, talán nyájasabb lesz hozzá?

Egy csendes este meghúzódva a patka sötét zugában csendesen előveszi irkáját s kitépve abból szépen egy tiszta lapot, óriási gondal, reszkető kézzel, kuszált betűkkel, de

látványt nyujtana a kivilágított, egész az állomá-ig érő főutca.

Az utcanyitással se igen törődik a város. A Karcsu-köz kiszűrésére — hol a Gajzágó-gyilkosság történt — mindaddig késik. A szabályozási tervbe fel volt véve a Varga- és Piac-utca között egy utcakeresztés. A kedvező alkalmat ott is elszalasztotta a város. Pedig okszerű rendezés a főutcat a forgalom és közlekedés gyorsaságáért lehető legelőbb ször tori át, mint az nagyvárosokban látható.

Most volna egy alkalmá a városnak utcanyitásra. A zsidó hitközség nagy temploma óriási, a Varga-utcaig leérő udvarán polgári iskolájának épületet akar emelni. Ezt az okos és célszerű tervet helyesen lehetne összekapcsolni az említett utcanyitással, akár a templom melletti, vagy a Varga-utcaára néző telek kisajátításával. Első esetben a parkirozott, szép, stilszerű templom kellő architektúrát hatást keltene, második esetben egy középület homlokzata érne az új utcára.

Mindenesetre megkívánja az illető városrész sok komoly érdeke, hogy behatóan foglalkozzanak a tervvel. A város illetékes tényleg önének egy alkalmat sem szabad elmulasztani, midőn egy városrész érdekéről s a város külső szépségéről szó van. Elvégre, nem szabad felednünk, hogy Debrecen, nem telik belé 10 esztendő, eléri a 100,000 főnyi lakosságot: nem szabad tehát engedni, hogy kisvárosi, vagy épp falusi politikával hagyják össze-vissza épülni a házakat. Ne házak tömkelege legyen egy nagy város, de szabályos, rendezett utcákkal, stilszerű épületekkel birjon. Minden késlekedés, mulasztás évtizedekbe hat ki.

K. S.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Debrecen új templomai. A g. kath. egyház új temploma a jövő évben készül el teljesen, úgy hogy őszre megtarthatják a felszentelést is. Az új templom díszes lesz a Szent Anna-utca végének. A jövőre — mint értesülünk — a ref. egyház is új templomot akar emelni az Árpád-téren, mert nemcsak a környéknek, de a közeli Csapó-kertnek és a gombamódra létesülő telepeknek szükségük van új templomra. Az ág. ev. egyház is tervezi új temploma építését, de a megvalósítása még hosszú évek kérdése, mert még kevés rá az alap.

érezte, kis szivecskéje szeretettel. Érezte, hogy nincsen egyedül. A szűz anya, az őrző angyal kísérik lépteit. A kis szive eltelt bizalommal s boldoggá tette őt a hit. Ismerte Jézust, a kis gyermeket. Megtudta azt, hogy a karácsony az ő ünnepe. Ks pajtásai beszédét lázasan figyelte. Azok regéletek neki tündéri karácsonyfákról, ragyogó gyertyácsról, tengersok ajándékról, amiket az a jó kis Jézus hoz a jó gyermekeknek. Tőlük tudta meg, hogy a Jézuskának kell megírni levélben ha kíván valaki tőle valamit és ezt a kérelmet ő meg is halgatja.

A Jóska gyermek szeme-szája nyitva maradt ezek hallatára. Hihetetlenül hangzott előtte, hogy még ő is kaphasson valakitől valamit. Kicsiny szívélt eltölté a vágy, hogy ő is részesedjék a kis Jézus ajándékában.

Napokig tündött, kérdezősködött, végre merész tette határozta el magát. Ő is írni fog a Jézuskának! Igaz, hogy az őt nem ismeri, de még jó, hogy nem ismeri, mert aki még őt ismerte, attól nem kapott egyebet, mint verést, ütlegeket. Hátha aki nem ismeri, talán nyájasabb lesz hozzá?

Egy csendes este meghúzódva a patka sötét zugában csendesen előveszi irkáját s kitépve abból szépen egy tiszta lapot, óriási gondal, reszkető kézzel, kuszált betűkkel, de

névben boldoggá tegye azt, kinek nincsen ki mondaná „szeretlek gyermekem“!...

Aztán a jótett okozta jóleső örömmel adjon hálát az Egek Urának az árva gyermek félő mosolyáért, hulló örömkönnyeiért.

Hát bizony így gondolnánk tovább ezen történetet. Csakhogy más a kóta és más a nóta! A rideg élet nem fedi az álmod!

És míg a Jóska gyerek a zugoszlél bugása, s a csapkodó hó vihar fergetege mellett, vékony ruhácskában, rongyolt cipőcskében, dideregve, fázva, de lázban égő arccal, vágyál s reménnyel telt szívevel, ragyogó szemekkel lesi a kis Jézust szép karácsonyfájával, ragyogó gyertyákkal. Várja éltlen-szomjan; nézi, lesi-várja, hisz a jó Istenke őt csak meg nem csalja!... A sok ablakból már kiárad a ragyogó fényesség, ott már járt a Jézuska! Ő hozzá is eljön, vár ő türellemmel! Befedi őt a hó szép fehér lepellel... Az alatt a levél megy tova az utján, mint ahogyan szokott menni ott a postán! Oda kerül a megkövesült közöny, a munkában elfásult, agyongyörtört levélhordó elé, ki gyors tekintettel futva át a különös címet „A kis Jézuskának“ egykedvűen, megindulás nélkül úti a levélre „A címzett ismeretlen!“...

Valódi Japán dísz tárgyak, faliképek, díszkarok, virágváza, tintatartók, nipppek, stb. remek kivitelben olcsó árban kaphatók

Acél Henrik

modern antiquáriuma és
zenemű kereskedésében,
Piac-u. ref. kistemplommal szembe
* Telefonszám 575. *

tery szerint az esetre az 1903. év végéig érvényes intézkedések tovább is életben maradtak volna. Ez az a híres „merénylet”, amelynek nem is én voltam a szerzője. De a terv soha parlament elé nem került, javaslat se készült róla, tehát nem tartozom érte felelősséggel.

— A Reichsráth támadására sokkal energikusabban kellett volna felelni. Ha más államok között út ki efféle konfliktus, már mozgósított csapatok vonulnának a háttárra. Az osztrákok vérszemet kaptak, mióta azok a magyar politikusok, akik ellenzéki körökben nemzeti jelszavakat hangoztattak, a miniszteri székekbe kerültek és multjukat megtagadták. A régi szabadelvű kormányok azért voltak erősek Ausztriával szemben, mert hátvédjük volt a parlamentben. Most nincs ellenzék és kudarc kudarc után éri a a nemzetet.

— Wekerlének első miniszterelnöki kinevezése előtt Bécsben jártam. Alkalmam volt akkor nagyon illetékes helyről hallani, hogy Magyarországnak a kiegyezési törvény alapján nem szabad letérni, mert a federalisztikus törekvések könnyen átcsaphatnak a Lajthán és alááshatják a magyarság szupremáciáját. A jóslat beteljesült.

A nemzetiségek minden oldalról föl-vonultak ellenünk és a magyar nemzeti állameszme helyébe a federalisztikus gondolatot akarják tenni.

A hatvanhétnek nincs tekintélye és éppen azok járják le, akik maguk is hatvanhetes alapon kormányoznak, bár folyton negyvennyolcasoknak tüntetik föl magukat. Nagy veszedelmet látok a hatvanhét lejáratásában. Ránk szakadnak a nemzetiségek és akkor vége a magyarság hegemoniájának.

IRODALOM

A Magyar Könyv Ujság, ez országunk egyetlen könyvismertető lapja karácsonyra tartalmas és változatos számot adott. Tele van az irodalmat és művészeti kérdéseket közlő érinthető aktuális cikkekkel. Tájékoztató a könyvpiac minden újdonságáról. A lap minden száma jobban és jobban domborítja ki programját, melyet az uttörő vállalkozás megindulásakor maga elé tűzött. A Magyar Könyv Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecenben van. A lap előfizetési ára félévre 3 korona. Egyes példányok 20 fillérért kaphatók Nagy Samu dohány-tözsdejében, Városház-épület.

Irodalmi élet Debrecenben.

Debreceni írók.

Magyarország irodalmi életében különös, szinte fátumszerű jelentősége van Debrecennek. Nem is szólva a múlt század nagy íróiról, a jelen sok neves írója Debrecenben kapott szárnyra. Reviczky elkeseredve, elfáslva itt arat először országgraszáló sikert s kap új erőre a meleg fogadtatástól. S az utolsó husz évben a kollégium, ez a csodálatos, örökifjú aggastyán rázogatta még mindig erős kezével a magyar poézis rózsafáját. Szabolcska Mihály, az izzig-vérig magyar költő, Farkas Imre, a subtilis hangulatok poétája, Ady Endre, az új költészet bátor, merész szavu riadósa, mind a kollégium vén tornácain rohogtak fel s le annak idején. S onnan röpültek ki a szárnyukat most bontó fiatal sasok: Oláh Gábor, Kuthy Sándor és Gál Zoltán.

De az elbeszélő irodalom erdejének is sok törzse debreceni. Vértessy Arnold, a modernnek közlő Vándor Iván, Lengyel Laura stb. szintén a mi pátriánkhoz tartoznak. Még

drámaíró is akadt közülünk: Zivuska Jenő, a Becsületbíró akadémiai „100 aranyos” szerzője, nem is említve az egész hazabelieket.

De idegenből is sokat vonzott közénk a Debrecen név különös, sokszor hideg varázsa. Itt van Szávay Gyula és fia, a Zoltán; dr. Jászay Rezső piarista házfőnök, a neves történetíró, kik már mind megtörzsökösödtek minálunk.

Hát még hányan vannak, kiket pár évig itt fogott a sors s azután másutt szórta el a lelkük tűzét.

Egyszóval: nem lehet panaszkodni, Debrecen irodalmilag kitesz magáért. S mégis csodálatos, hogy kisebb városok, hol távolról sincs annyi jövevű író, sokkal intenzívebb irodalmi életet élnek. Nagyon megvénhedt már az egyetlen „irodalmi központ”: a Csokonai-kör? Vagy még inkább: több Debrecenben az író, mint a hallgató közönség? Csak ki bátran fiatalok Angliába! Ott ugy is az a panasz, hogy nincs elég író. Boldog Anglia!

VÁRMEGYE.

Felebbezés a megyei választások ellen. A hajdunánási, a hajdusámsoni és hajduszoboszlói IV. alkerületi választások ellen tudvalevőleg panaszt tettek különféle törvénysértések és visszaélések miatt, de az igazoló választmány a panaszokat elutasította. Az elutasító határozatok ellen beadott felebbezéseket az állandó bíráló választmány dec. 28-án tartandó ülésén fogja tárgyalni.

Az ünnepi tyukok. A karácsonyi ünnepek előtt faluhelyen mindenki szereti biztosítani a maga tyukját, még az is, a kinek nincs. Mikepércsen az ünnepek előtt egymást érik a tyuklopások. Kovács Kálmántól Balázs Zsuzsa, Vida Imrétől Szabó Ilona lopott tyukot, de rajtaérték őket. Azzal védekeztek, hogy az ő tyukjokat is ellopták.

Elfogott tolvaj. Még ez év elején tett jelentést a mikepércsi csendőrőrsön Kovács Imre, hogy az ezüstóráját, V. Kiss Antal pedig, hogy a szerszámait ellopták. A tolvajt a csendőrség Papp Gyula rovott multu csavargó személyében elfogta.

Ki szelet vet, vihart arat.

Tisztujítás után.

Bomlás a megyei 48-as pártban.

Ismeretes, milyen elkeseredett korteskedés előzte meg a hajdúvármegyei tisztujítást. A 48-as függetlenségi párt egyrésze minden áron ki akarta buktatni állásából a tisztú ügyészt és másokat.

Mindent elkövettek, hogy a tervük sikerüljön. Felléptették a másodrendű állásra Weszprémy István pártelnököt. Párthatározatot hoztak az érdekében és így kényszerítették a párttagokat, hogy legjobb meggyőződésünk ellen szavazzanak. Zászlót, pártzászlót avattak közvetlenül a tisztujítás előtt, hogy korteslobogó alatt vonuljanak fel a tisztujító közgyűlésbe.

Az u.olsó részletig kidolgozott és végrehajtott terv azonban csütörtököt mondott. A pártok felvonulásánál látszott, hogy a régi ügyész pártja oly erős, hogy meg fog bukni a pártelnök pártja, a híres párthatározattal együtt. A legutolsó pillanatban látta ezt be Weszprémy István, miért is a szavazás előtt visszalépett. Ez aztán eldöntötte a tisztujítás sorsát: a megyegyűlés a régi tisztikart újra megválasztotta.

Az izgalmak azóta a vármegyeházán elmúltak, a régi tisztikar a közbizalomból

merített, ujult erővel fogott a munkához, de a vármegye annyira óhajtott békéje nem állott helyre, hiába fáradozott Weszprémy Zoltán is a jó békeség helyreállításán. Az ngymással szembekerült pártok közt nem simultak el az ellentétek, sőt a felgyújtott szenvedélyek ma még erősebben lobognak.

Minden jel arra vall, hogy a megyei 48-as pártban a szakadás kikerülhetetlen, ha csak az egész pártvezetőség félre nem áll. Maga a pártelnök elküldte lemondását dr. Baltazár Dezső ref. esperesnek, a párt alelnökének, aki azonban szintén lemond és a vereség hatása alatt lemond a pártvezetőség is.

Az igazán független gondolkozású megyebizottsági tagok megmutatták, hogy nem gázolnak keresztül egyetlen tisztviselőn sem rideg pártszempontokért, sőt ezzel azt is kimondták, hogy a közigazgatásban pártszempontokat nem ösmernek.

Helyes álláspont. A tisztviselő éljen a hivatalának és mentül kevesebbet politizáljon. Ha van is politikai véleménye, ne vigye azt hivatali működésébe. A józan gondolkozású 48-as bizottsági tagok inkább a pártegységet bontották meg, de a párthatározat juguma alatt nem akarták meghajtani fejüket. A hivatalos 48-as párt az elvek hangoztatásával személyi érdekeket akart szolgálni; a párthatározattal pedig ki akarta törölni a néplélekből a függetlenségi eszme legragyogóbb gyémántját: az egyéni függetlenséget és önállóságot.

Ki szelet vet, vihart arat, mondja a példabeszéd. A szelet elvetette a vezetőség és vihar kerekedett belőle. Ha azonban ők félrevonulnak is, az elvek azért tisztán fognak lobogni Hajdu vármegyében, amelynek népe nem külső jelvény után indul, hanem a saját esze, szive után.

VÁROSHÁZA.

Teljes tanácsülés. A városi tanács tegnap délelőtt a főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a közgyűlési tárgyakat készítették elő. A tanácsülés végén a főispán a tanácsstagoknak és viszont boldog ünnepeket kívánt.

Jótevény adomány. Sz. G.-né aláírással a városi szegények részére 10 korona küldetett hozzám, mely összeget Kiss Lajos szegényházi gondnoknak a szegényházi tagok között szétosztás céljából átadtam s a kegyes adakozónak hálás köszönetet nyilvánítok. Oláh Károly tanácsnok.

Pénzosztás a szegények közt. A városi házában dr. Varga Eleméz polgármesteri titkár tegnap délelőtt osztott ki 600 koronát a szegények közt, 1, 2, 3, 4, 5 koronájával. A 600 koronát a néhai Tafler Ignác né hagyományából kellett pótolni, hogy mindegyik jelentkező kapjon valamit.

Karácsony a városházán. A közigazgatás is szünetet tart a karácsonyi ünnepek alatt, de azért a hivatalokban mégis lesznek, akik a sürgős ügyeket elintézzék. A csütörtöki tanácsülés az ünnepek miatt elmarad.

Az Erzsébet-malom kérelme. A város az Erzsébet-malom számára rakodó vágányt építtetett, miért is minden kocsik után 2 korona díjat szedett. Miután a 2 korona díjából a nagy forgalom következtében több folyt be, mint amennyibe a vágány építése került, arra kéri az Erzsébet-malom tulajdonosa a várost, hogy a kocsik után szedett 2-korona díjat engedje el vagy mérsékelye.

Törlesztéses kölcsönöket olcsó kamatra a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl az „Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet” **Groszmann és Mandel** Debrecen, Hunyady-utca 17. sz. Felvilágosítást bírkinek azonnal díjmentesen ad

Az új szervezet.

Miért nem sűrgetik?

Mert félnek a tisztújítástól.

Az új szervezeti szabályzatot már négy év óta tárgyalják és olyan hamisítatlan debreceni tempóban, hogy már arra is kevés remény van, hogy 1909-ben életbelép az új szervezet, ami annyit jelent, hogy a fizetésrendezésre várhatnak esetleg még két esztendő is a város kis-fizetésű alkalmazottjai.

Hogy a jövő évben nehezen fogják letárgyalhatni az új szervezeti szabályzatot, az már is előre látható, hiszen a drágasági pótlék emelése is arra mutat, hogy egyelőre a gyökeresebb munkához nem akarnak látni; az általános elégtelenséget így akarják elfojtani.

Négy év óta van már tárgyalás alatt az új szervezet és még sehogy sincs. Sokat okolják a zürzavaros darabont világot, hogy a miatt késik, pedig azóta már másfél esztendőnél is több telt el és ha a tanács sarkára állott volna, ma már a fizetésrendezés ügyén túl lehetnének.

Nyíltan mondják, hogy a késlekedésnek a tisztújítás az oka. Már két év óta nem mer az erősebb kérdések megoldásához z fogni a tanács, mert nem mer szembeszállni a bizottság egyetlen töredékével sem: fél, hogy a huzd-ki párt jegyesei közé kerülnek. Ezért nem lett semmi a Hortobágy-hasznosításból és ezért elégedett meg a tanács azzal a csekély 40.000 koronával, amit a 42.500 holdas hortobágyi birtoknak használatáért a jószágértartó gazdák önként felajánlottak. Ezért nem állították fel a hatósági mézszárszéket és nyugodtak bele a husáraknak nyomoruságosan csekély 12 fillérral való leszállításába, holott Bécsben, Budapesten 24—28 fillérral lett olcsóbb a hus és ma az egész országban Debrecen népe kénytelen a legdrágább húst fogyasztani.

Ezért nincs semmi önállósága a közigazgatás vezéreinek és ezért nem képes irányítani, hanem a vezetést átengedi teljesen a függetlenségi és 48-as párt néhány vezető emberének, akik minden tőren átvették már a dirigálást és mindenhez jóképet kell vágni a tanácsuraknak, mert jön a tisztújítás és a választási rostán nagy repedések vannak és kipottyannak rajta valamelyik.

Hát ezért nem szabad izgatni a gazdákat a Hortobágy-hasznosítás erőltetésével, mert vagy százan ülnek a közgyűlésen; ezért nem szabad felállítani a hatósági mézszárszéket, mert vannak ott mézszárosok is és azok is voksolnak; különösen nem szabad előlépni az általános

fizetésrendezéssel, mert a pótdó mumusával állanak elő.

Ezért kell várni még sokáig több száz kisembernek, ki tudja, meddig, mert az nem fog megtörténni Debrecenben, hogy a törvényhatósági bizottság álljon elő a fizetésrendezés sürgetésével; ha eltemetni nem tudja, föltámasztani sem akarja. Hogy is mondta Fejérváry a katonai követelésekről? Csak lassan, lassan, lassan... Ez a jelszó Debrecenben is!

MULATSÁGOK.

A színház zenekara e hó 31-én a Dréher-sórosarnok téli kertjében gazdag műsorral Szilveszter estélyt rendez. Gazdag műsora lesz, melynek érdekes részleteit a rendezőség még titokban tartja. A zeneszámokat ez alkalommal Kadlicsek Rezszi zenekari igazgató fogja dirigálni.

Tea estély. A Szt. Erzsébet nőegyesület a télen már tartott egy tea estélyt. A másodikat január elsején, új év első napján fogja a Bika-szálloda disztermében megtartani. A tea estély iránt nagy az érdeklődés. Debrecen intelligens társadalma most ott fog találkozni s a boldog új évi kívánságokkal ott kedveskednek elsőnek a jó ismerősök.

A helybeli gazdálkodó ifjuság f. hó 21-én, a Bika-szálloda disztermében fényesen sikerült táncmulatságot tartott, melynek tiszta jövedelmét e eve jótékony célra, siket-némak javára szánták. E címen érkezett hozam 100 korona, mely összeget, midőn nyilvánosan is nyugtáznak, egyben érte szegény tanítványaim nevében halás köszönetemet fejezem ki. Gácsér József.

Az első vig estély. A csütörtöki estéket rendező bizottság, miután a felolvasások első ciklusa véget ért, két vig estélyt rendez. Az első vig estélyt január hó 9-én tartja meg a Bika szálloda disztermében. A rendező bizottság tegnap ülést tartott s nagyjából a programot is összeállította. Az első estén többek közt szerepelni fognak Horváth Kálmán és neje Bárdos Mariska, Mihalovits Jenő, Percel nővérek, Darvas Béla, stb. A műsor különben tíz számból fog állni. Az első vig estélyre a jegyeket csak mához egy hétre fogják kibocsátani.

Dal-estély. A debreceni Munkás Dal-egylet karácsony első napján, a Bika disztermében dal-estélyt tart Veres Tóni zenekarának közreműködése mellett.

A timár ifjuság 1908. év január 18-án tartja meg a régi jó hírnevű tánc-estélyét az Arany-Bika disztermében, melyre a meghívókat a rendezőség a napokban fogja lehetőleg pontosan szétküldeni, ha azonban valaki tévedésből meghívót nem kapott és igényt tart rá, legyen szives disz-elelnök, Piros József urhoz fordulni, Teleki-utca 28. vagy a rendezőség bármely tagjához. Az ifjuság úgy az idén, valamint az elmúlt években is kitűnő italokkal látja el vendégeit. A hölgyközönséget pedig remek kivitelű táncrenddel fogja meglepni. Az es ilyen Kiss Béla jó hírnevű zenekara fog közre-

Bohémesték. Régi jó időkben összejületek Debrecen bohémjai, az örök cigányok s bolyhosok s kacagástól hangos gyászjelentéseken hívták meg a céhbelleket barátságos torozásra asszonyostul együtt. Familiáris, kedves mulatságok voltak azok (az utolsó tán nyolc éve volt) s közelhozták egymáshoz az írókat, művészeket, színművészeket s más efféle eleven népségeket. De hej! elmúltanak e régi jó idők s ma csak egy-egy rossz kávéházi szögletben duruzsol két-három jövendő nagyság Anatole Franceról s Griegről. Az öregek meg otthon ülnek.

Debrecen zenei élete.

Zenei oktatás a középiskolában.

Az intelligens szónak már ma óriási tartalma van. Az egyes ösmertetek roppant differenciálódásával csaknem beláthatatlan az a mező, melyen a tudás szárnyai átérnek.

Okvetlen megkivánjuk azonban egy művelt embertől, hogy jártas legyen a hazai s külföldi irodalomban, értsen a zenéhez s a képzőművészetekhez. Ezek nélkül még egy sablonos jouron se lehet boldogulni.

De míg irodalmi műveltséggel úgy, a hogy ellátja az iskola növendékeit, a zene s képzőművészet nagyon mostoha sorsban részesül. Egy multikori cikkemben írtam pár sort a képzőművészeti oktatásról, most csak a zenei tanításról vetek papírra néhány gondolatot.

Az iskolák tananyagának sok hasznatlan kolonca mellett valóságos üde forrás egy kis zenei, racionális oktatás. Örömmel látjuk, hogy a debreceni középiskolák majdnem mindegyikében van zenekör s egyik-másik ünnepélyen precíz, ügyes összejátéku számokat hallhatni. De sajnos, az összes növendékek igen csekély percentje ér rá erre a nemes foglalkozásra, idejüket minden mással kötik le. S elmenve az ideális háttér: semmitéle könyv nem mulhatja felül ezt a pszichikai gyönyört, amit egy zeneértő érez, ha pusztán szemével „olvass” egy Chopin nocturneot, egy Beethoven szonátát, egy Liszt rapszódját: s a fülében cseng az örök szép, láthatatlan zenekar.

Természetes, ez legtöbbször elérhetetlen kívánság. De annyit mindenesetre szeretnénk elérni céltudatos s nem erőszakolt zenei neveléssel, hogy ne legyen intelligens ember, ki ne értsen zenéhez, ne legyen, ki divatból járván koncertekre, színházba, a végtelen unalom minden jelével zavarja a közönséget. Érdekes, hogy míg litteraris tudatlanságát csak végső esetben vallja be valaki s nem lehet könyvet említeni, amit ne olvasott volna (legalább tartalmát a lapok irodalmi rovatából), addig zenei s képzőművészeti tudatlanságot minden gene nélkül vallanak be az emberek.

Örömmel s lelkesedéssel kell azért üdvözölni minden vállalkozást, mely a közönyt utat akar törni. Tudom, sokan voltak s vannak hitetlen Tamások, kik nem hitték, hogy valami legyen a Zenekedvelők-köréből. Kivált ilyen drága világban! Ugyan ki is ér rá?! Ilyen megjegyzést százával lehetett hallani. Szerencsére Debrecennek keskenyrétegű művelt középosztálya minden erejével mellé állt az alakuló körnek s fényes bizonyosságot tett magas gondolkodásáról. A zene 250 helylyel bíró diszterme az eddigi tájékoztatásokból ítélve már is szüknek bizonyult s valószínűleg nagyobb helyiség után kell nézni. S ez nem az áttató „művészek” ösmert rekláma, ami egy irányú egyesületnél kizárt, hanem érdekes s örvendetes valóság.

Szeretném, ha csak valamennyire is körvonalozni tudnám a rendezendő zene-

Korcsolyák nagy választékban kaphatók Bészler és Dávid Debrecen, Piac-u. 7. vaskereskedőknél (Vecsey ház.)

esték műsorát. De legtöbbször épp az hozsalódást, hogy az ígéretek beváltatlanul maradtak. Nehogy ez megessék, a rendező bizottság sok európai híru művésszel tárgyal, köztük a brüsszeli vonós-negyessel, Morvey Susanneal, a most feltűnt világhíru zongoraművésznel stb. s bizonyos, hogy elite műsört fog adni tagjainak.

Debrecen zenei életének központja, melyet első helyen kellett volna említenünk, a Zenede. Ha kellő anyagi eszközök állának rendelkezésére, nemcsak a vidék első zeneiskolája volna, hanem a fővárosiak méltó párja. De a hol még a tehetségtelessel is idejét kell ölni a tanárnak s a tanárok nyugdíja, öregségük egyedüli gyámola, nincs biztosítva, ott abszolút eredményt elérni még egy Simonffy Emil se tud. Pedig kevés ember van az országban, ki igazán önzetlenül annyit törődne a zeneoktatással s nincs zenede, melynek oly kiváló tanárai volnának. Volt tanárai közül pedig Pavelko külföldön szerez hirt, Laub most lett a budapesti Akadémia tanára. Volt tanítványai közül csak Térey Emmát, ezt a genialis Chopin interpretatort s a nagy utnak most nekiindult Wessprémyt kell említenünk.

Egyszóval, annyi fáradság nem volt hiábavaló: zsendül, pezsdül Debrecen zenei élete. S ha nem fordulnak vissza a megkezdett útról, szép kilátásokkal indulunk neki a jövőnek.

Kuthy Sándor.

SZÍNHÁZ.

Karácsonyi előadások. A két karácsonyi ünnep alatt négy előadás lesz színházunkban. Szerdán, karácsony első napján, délután a „Háromesőru kacsa” operette kerül színre. A kedves operetteben kitűnő szerephez jutnak: Lónyai Piroška, Zsigmondy Anna, Polgár Sándor, Arkossy Vilmos, Ligeti Lajos. Este a „Vig özvegy”-et, Lehár el nem muló szépségű operettjét játsszák. Glavari Hanna — Zilahyné lesz, Daniló — Horváth Kálmán, Valencien — Zsigmondy Anna. A többi szereplő a régi. Karácsony második napján, délután Kada Elek kitűnő népszínműve, a „Helyreasszony” szerepel műsorán. A pompás, mulattató népszínmű főszerepét Zilahyné játssza. Pethő diákok — Horváth Kálmán. Szerepelnek még a darabban Zsigmondy Anna, Polgár Sándor, Ternyei Lajos, Ligeti, Tallián. Este Huszka és Martos operettjét, a „Gül babát” játsszák. Az ünnepi előadások általános béreltszűnetben fognak le. Jegyek mátol kezdve mind a négy előadásra válthatók.

Cigányzenészek országos versenye Debrecenben. Zilahy Gyula szinigazgató tervbe vette, hogy a folyó szezon során országos cigány zene-versenyt rendez a debreceni színházban. A cigány zenekarok versenyére meghívja az ország összes nevesebb zenekarait. A verseny napokon át fog tartani s jury fogja odaitélni a különféle értékes jutalmakat.

Kik távoznak el? A társulat mostani tagjai közül ugy az előadó, mint a segéd-személyzetből sokan, köztük épp azok távoznak el, a kik még olykor-olykor képesek voltak feledtetni a hiányokat. Így szerződést még nem kötöttek: Arday Ida, Jeszenszkyne Csáder Irén, Fehér Olga, László Aranka, Szabó Irma, Arkossy Vilmos, Bay László, Boda Ferenc, Polgár Sándor, Szakács Andor, Vadász Lajos. A segéd-személyzetből: Havi Rózi, Magda Eszti, Rózsahegyfi Ilona, Szalai Dusi, Vadászné, Arday Árpád, Erdős Hugó, Gazdacska Lajos, Kallós József, Lenkei György és Györe Alajos pénztáros.

Kerülő ut. Bernstein Henry nagy diadalra jutott legújabb darabja, a „Kerülő ut” kerül színre először pénteken. Az érdekes színmű nagy sikert aratott a Magyar Színházban s a mi drámai személyzetünk is nagy ambícióval készül az előadásra. A premier szereplői Hahnel Aranka, Lukács Juliska, Ternyei Lajos, Tallián László, Jeszenszkyne Cs. Irén, Békés Gyula, Báthory Mária, László Aranka.

Szerződési ajánlat Horváth Kálmának. A debreceni színtársulat tagjai közül legjobban Horváth Kálmán, a kitűnő baritonista férközött a közönség szívéhez. Primadonnák megirigyelhetnék azt a rokonszenvet, szeretetet és elismerést, a melylyel a közönség körülveszi. Becézett kedvenc lett s esetleges távozása megrendítőleg hatna a debreceni társulatra. Pedig Horváth Kálmánt már jobbról-balról üldözik a szerződésekkel s könnyen meglehet, hogy Debrecenben nem sokáig élvezhetik erőteljes baritonját, mindig értékes s nívón álló játékát. Ujabbban a kolozsvári nemzeti színházról kapott szerződési ajánlatot. Horváth Kálmán azonban — és ezt dicsérettel írjuk javára — annyira szereti Debrecen közönségét, hogy egyelőre visszamaradt. A fényes szerződési ajánlatok előbb-utóbb mégis elvonják Debrecenről és bár mindenütt szeretni fogják, ugy sehol, mint Debrecenben.

Nagy sikerű előadások az Uranusban. Az Uranus villamos-színházban még nem értek el oly nagy sikert, sok érdekes képpel, mint aminőt most aratnak a *Jézus élete* című képpel. Szébb, gyönyörködtetőbb, felségesebb s nemesebb képet csakugyan nem látott ennél a közönség. Jézus életét, születésétől kezdve menyemenetelig rendkívül szépen sikerült jelenetekben mutatja be. A bemutatást hatásosabbá teszi a kitűnő magyarázó felolvasás, az orgona és az ének-kíséret. Az ünnepeken igazán nemes élvezetet szerez magának, aki ezt a szép képesportot megnézi az Uranus villamos-színházban.

Karácsony az Uranus színházban. Ma délután 3 órakor kezdődnek az előadások az Uranusban, amelynek most, e héten, mindennap *Jézus élete és halála* című nagyszerű bibliai dráma szerepel a műsorán. Felváltva, óránként szép, új műsor, melynek legkiválóbbja „A szakácsnő álma”, a mozgó fényképek valóságos csodája! Egy rejtély ez a kép, mely egy eredeti amerikai gyár találmánya. Még maguk a mozgófényképelárusítók sem tudnák megfejtetni, hogyan tudta az az amerikai gyáros azt készíteni. E kép, mely a budapesti Apolló-színház mult heti műsorán volt és minden nap és minden órán zsufolt házat vonzott, nagyszerű volt. Az Apolló-színház után először csak Debrecenben, az Uranusban mutatják be Magyarországon. Gyönyörű kép a „Bákirálynő”. Rendkívül érdekes amerikai fólvetel a „Mi történik az álarcos bálón?”, a „Kerékpár család”, „Montblanc” stb. ujdonságok kerülnek bemutatásra a következő sorrendben: Délután 3-4-ig „Jézus élete, halála”, 4-5-ig az új műsor, 5-6-ig „Jézus élete, halála”, 6-7-ig az új műsor, 7-8-ig „Jézus élete, halála”, 8-9-ig az új műsor, 9-10-ig „Jézus élete, halála”, 10-11-ig az új műsor. A „Jézus élete és halála” című előadás ének-, orgona-kísérettel és felolvasással. Az új műsor címei: A szakácsnő

álma. Bákirálynő. Mi történik az álarcos bálón? Montblanc. Mikép menekülök? Kátóna álma. A kerékpár család és egy műsoron kívüli kép. Bámulatos szép mindannyi. Aligha van Magyarországon még egy hasonló színház, mely ennyi figyelemmel volna közönsége iránt. Majdnem napról-napra teljesen új műsorról kedveskedik a közönségnek és nem csinál kivételt hétköznap és vasárnap között, hanem a vasárnapi közönségnek — mely másnemű elfoglaltsága miatt nem látogathatja hétköznap a színházat, — ugyanolyan teljes és gondosan összeállított műsorról kedveskedik, mint máskor. A közönség mindig a legnagyobb meglepéssel távozik az Uranusból és ez adja magyarázatát az Urania gyorsan elért nagy népszerűségének. Holnap, csütörtökön d. u. 3-4-ig ugyanez a műsor, rendes helyárral. Pénteken „Jézus élete halála” minden órában.

Melyik színész né öltözködik legizlésebben? Ezt a pályakérdést tűzte ki a „Színházi Ujság” ez évben. A kérdést, mely a benne rejlő érdekességnél fogva mindenkit, ugy nőket, mint férfiakat egyaránt érdekelhet, a „Színházi Ujság” mai, karácsonyi száma bocsájta szavazás alá. Érvényes szavazó lapok, valamint a pályakérdés részletes ismertetése és a verseny feltételei a mai számban találhatóak. A karácsonyi szám azonkívül az ünnepi előadások pontos színlapját és részletes tartalmát, a „Vig özvegy” septettjének csoportképét, kulisszatitkokat és a színház körébe tartozó híreket közöl. A „Színházi Ujság” ünnepi száma kapható előadások alkalmával a színház előtt levő elárusítóknál.

Színházunk jövője.

Távozó erők.

Milyen lesz az új társulat.

Debrecennek egyetlen számottevő szórakozási helye a színház. A város gazdagon támogatja, a közönség érdeklődéssel veszi körül. Nem csuda tehát, ha város és közönsége egyaránt sokat és mélyebben foglalkozik színházi kérdésekkel.

A legközvetlenebbül most az érdeklő, milyen változáson viszi keresztül a színházat a vállalkozó szinigazgató s amikor hire jár, hogy társulatától éppen a jobb erők távoznak: milyen szerződtetésekkel, milyen újításokkal talál helyes megoldást? Megoldást, amely neki siker, a közönségnek pedig igényeihez mért megoldást hozzon.

Mindég sajnálattal, néha aggodalommal vesszük tudomásul egyik-másik jelesebb erő távozását. Még pedig azért, mert a vidéki színészet kevés jeles erővel dicsekedhetik s azok is megoszolva más-más városokban aratnak elismerést. Egyiket másikat a távozók közül még pótolni lehet, talán szerencsésebben, jobban. De aggodalmas, ha egy színházról tömegesebben távoznak a jobbak közül; mert egyszerre valamennyit jól pótolni, a mai színészeti viszonyok mellett alig lehetséges.

A debreceni színtársulattal, ugy, ahogy az ma áll, három-négy új, jó erő szerződtetésével nagyon meg

Karácsonyi ajándéknak alkalmas diszműáru
tárgyak minden elfogadható árért elárusítottak

Hajdu József

divatüzletében
Piac-utca 50.,
Szt.-Anna-utca sarok

lenne elégedve a közönség. Természetesen, ha ehhez az előadások gondossága, a változatos műsor, izléses kiállítás s korhű jelmezek is járulnak. Mert, amint szükséges a kevésbé jól betöltött néhány szerepkörre jobb új erők szerződtetése, éppúgy kívánatos a kiállítás tökéletesítése is.

Zilahynak tehát, ha a közönség bizalmát és szeretetét teljesen meg akarja nyerni, főtörekvése legyen *társulatának jobbait összetartani*, a többször kifogásolt három szerepkörre új erők szerződtetni és a darabok előadásának gondosságát jó rendezéssel, szép kiállítással egyaránt fokozni. Akkor a színigazgató magának is, a közönségnek is sűrűn fog ünnepnapokat szerezni.

Debrecen népessége.

Egy év statisztikája.

A hanyatló év utolsó napjaiban felette érdekes számok birtokába jutottunk, melyek teljes felvilágosítással szolgálnak városunk népesedési mozgalmáról. Igaz, hogy az adatok még nem teljesek, de az a néhány nap, ami még ez évből hátra van, az adatok helyességén nem sokat fog változtatni. A számokból már így is kitűnik, hogy ez az év az 1906. évnél sokkal kedvezőbb eredményre fog záródni. A halálzási adatok, a mi az elmúlt évben oly megdöbbentően nagy volt, különösen a gyermek-halálozás, most tetemesen csökkent, a mi feltétlenül közegészségi viszonyunk javulását jelenti. Orvendetes emelkedés van a születéseknél és házasságkötéseknél, melyek már eddig is jóval felülmulják a múlt évi eredményt.

Érdekes számokból egy nagy összehasonlítást készítettünk melyet a következőkben közlünk:

Az 1906. évben született 2720 gyermek, ebből 1323 fiú és 1397 leány volt. Az 1907. évben a születések száma eddig 2857, melyből 1402 fiú és 1455 leány gyermek volt. Növekedés tehát 137. Házasságot kötöttek 1906. évben 665-en, ebből 301 egyenes, 364 pedig vegyes házasság volt. Az 1907. évben eddig 753 házasság kötött. Ebből 317 egyenes és 436 vegyes házasság volt. Tehát 88-al több mint az 1906. évben.

Halál eset 1906. évben 2070 volt, melyből férfi 1071, nő 999, 10 éven aluli gyermek halott 1026 volt. A jelen évben eddig 1866-an haltak el, 998 férfi és 868 nő. 10 éven aluli gyermek 891 halt el. A halálozás tehát 204 esettel kevesbedett.

Ez adatok szerint Debrecen lakossága a lefolyt év alatt természetes úton 991 lélekkel növekedett.

Váltóhamisítás nagyban.

Berger József bűnügye.

Aki százával hamisított váltót.

Ez év elején a véletlenség patantotta ki Berger József kabai faterkedőről, hogy a nagy hielt élvező ember, akinek váltóit a budapesti, debreceni, nagyvárad, hajdusoboszlói, földesi, balmazújvárosi bankokban szó nélkül számították le, közönséges váltóhamisító, aki már évek óta manipulált a hamis váltókkal és százával el tudta helyezni azokat a bankokban.

Ha a véletlen le nem rántja az ügyes szédelőőről a leplet, talán még ma is üzhetné bűnös üzelmét. Ez év február 11-én derült ki az első hamisítás és azóta vizsgálati fogságban ül. Mióta elfogták, alig múlt el hét, hogy 2-3 hamis váltó ne került volna a vizsgálóbíró kezébe. E miatt nyult oly hosszúra a vizsgálati fogság is.

Sok hamis váltóval dolgozott; legmagasabb összegű 1200 koronás, de a legtöbb 300-600 korona közt van. A rengeteg hamis váltó dacára sem sejtette senki, hogy milyen bűnös üzelmeket csinál, mert a váltólejáratokról pontos jegyzéket készített és pontosan törlesztette azokat.

Egész vaskos kötetre terjed a vádirat, amelyet az ügyészség most készített el. Ebből kitűnik, hogy Berger összesen 127 darab váltót hamisított 68.068 korona 21 fillér értékben. A legtöbb váltót elfogadóként Kohn Lina, az 56 éves szélhámós felesége szerepelt, kibocsájtóként pedig Bartha Lajos, ifjú Bálint József, stb. A váltókat ő csak forgatta. Oly nagy volta hitele, hogy két aláírásra is kapott pénzt a bankoktól.

Az érdekelt, illetőleg a károsult pénzügyezetek a következők: Földesi közbirtokossági takarékpénztár *Földes*, Hajdumegyei takarékpénztár r. t. *Hajdusoboszló*, Hajdusoboszlói takarékpénztár és Gazdasági bank r. t. *ugyanott*; balmazújvárosi takarékpénztár *Balmazújváros*, Zsákavidéki takarékpénztár *Zsáka*; biharmegyei takarékpénztár, központi takarékpénztár részvénytársaság, a biharmegyei kereskedelmi ipar és termény, hitelbank részvénytársaság, leszámítoló és jelzálogbank részvénytársaság, nagyvárad, hitelbank, polgári takarékpénztár és nagyvárad népbank részvénytársaság *Nagyvárad*; fővárosi takarékpénztár, mint szövetséget, budapesti VII. kerületi polgári kölcsönsegélyező egyesület, kereskedők és iparosok hitelszövetkezete, Budapest-Orszébet — városi takarékpénztár fővárosi kereskedelmi hitelintézet, országos korona takarékpénztár és leszámítoló takarékpénztár *Budapest*, sárréti takarékpénztár egyesület és sárréti népbank *Berettyóújfalú*.

Az ügyész a károsultakon kívül még 30-40 tanu beidézését kéri, ezzel szemben a védelem is 20-30 tanu kihallgatását fogja kérni. Miután a vizsgálati fogság határideje december 28-án lejár, az ügyész a vizsgálati fogságnak 1908. január 28-áig való meghosszabbítását kéri, a védő pedig szabadlábra helyezését, amit azonban a vádtanács aligha fog elrendelni. A végtárgyalás legalább 2 hétig fog tartani. Bergert dr. Kardos Samu ügyvéd fogja védeni. A tanuk és károsok száma százon felül lesz.

ÜJDONSÁGOK.

Karácsony a templomokban.

Ünnepi istentiszteletek.

Az ev. ref. templomokban.

A ref. templomokban a karácsonyi istentiszteletek sorrendje a következő: Az ünnep első napján délelőtt a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Kecskeméthy M. Lajos főiskolai tanár, a Kistemplomban prédikál Szarka Boldizsár segédlelkész, ágendázik Szabó Zoltán segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Uray Sándor vallástanárs, az Ispotály-templomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Nagy Vilmos tanítóképezde tanár, a Csapó-kertben Kovács János népkolai felügyelő, a Homokkerben Bán István főiskolai szenior, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár; délután a Nagytemplomban Váci Ferenc esküdtfelügyelő, a Kistemplomban Bán István szenior, a Kossuth-utcai templomban Varga Antal 4. éves hittanhallgató, az Ispotály-templomban Kalmár István 4. éves hittanhallgató.

Az ünnep másnapján délelőtt a Nagytemplomban Bán István szenior, délután Kalmár István 4. éves hittanhallgató; a Kistemplomban délelőtt Váci Ferenc esküdtfelügyelő, délután Varga Antal 4. éves hittanhallgató; a Kossuth-utcai templomban délelőtt Kalmár István 4. éves hittanhallgató, délután Bán István szenior; az Ispotály-templomban délelőtt Varga Antal 4. éves hittanhallgató, délután Váci Ferenc esküdtfelügyelő. Az istentiszteleteket a Homokkerben Szendy István 4. éves hittanhallgató látja el.

A róm. kath. templomban.

Karácsony ünnepén a róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak:

Első napján éjfél 12 órakor a nagy misét végzi Gróf Ferenc prépost segédlettel. 6 órakor pástorok miséje, 7 és 8 órakor szent mise, 9 órakor az ünnepi nagy misét Gróf Ferenc prépost-plébános végzi segédlettel, utána szent beszédet tart, háromnegyed 11-kor és fél 12-kor sz. mise, d. u. 3-kor ünnepélyes vacsernye, tartja: Gróf Ferenc prépost segédlettel, utána sz. beszéd és rózsasz. üzér.

II-dik napján 6, 7, 8 órakor sz. misék, 9 órakor az ünnepi nagymiséét Gróf Ferenc prépost végzi segédlettel, utána sz. beszéd, háromnegyed 11-kor és fél 12-kor szent mise. Délután 3 órakor Iyánia oltári szentéssel.

Pénteken, 9 órakor szent mise után boráldás.

Az ágost. hitv. templomban.

Az ágost. hitv. ev. templomban: Karácsony első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi urvacsora-osztással az istentiszteletet; d. u. 3 órakor prédikál Kutas Kálmán hittanhallgató.

Karácsony második napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet urvacsora-osztással; d. u. 3 órakor ima.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai anyakönyvtár (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai múzeum (Colégium) nyitva vasárnap d. e. 10-12. — Városi múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. — Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gönczy tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenede Csapó-utca 20. — Tornaosarnok. Peterfia-utca 76. Kéz

Gyönyörű karácsonyfa-diszek! Rendkívül olcsón kaphatók

Finom karácsonyi cukorkák!

gyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda és Szombat d. u. 2-5. Sikeruema tanintézet. Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, betegek d. u. 2-4-ig látogathatók. Női klinika. Attila-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péterfia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Attila-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer ércokoporsó gyár. Homokkert. Erőtakarmánygyár Margit fürdő telep.

* **Személyi hír.** Magyaróssy Géza monori kir. járásbíró, Magyaróssy Árpád kápolnai kir. dohányjövédéki tiszt és Magyaróssy Gyula kolozsvári kir. közjegyző a karácsonyi ünnepekre debreceni rokonaik látogatására városunkba érkeztek.

* **Eljegyzés.** Herman Vidor eljegyezte városunkban özv. Katona Antalné urnó pájos leányát: Ilonkát.

* **Uj ügyvédek.** A debreceni ügyvédi kamara közhissé teszi, hogy dr. Lengyel Zoltán ügyvédet Debrecen, dr. Molnár Sándor ügyvédet pedig H.-Nánás székhelyvel névjegyzékébe felvette.

* **Szántó Sámuelné elhunyt.** Ma délután helyezik örök nyugalomra dr. Szántó Sámuelné, kinek elhunyt mély és osztatlan részvételt keltett az egész városban. Dr. Szántó Sámuelné azon ritka urasszonyok közé tartozott, kik szívvel-leléssel a családjuknak élnek. Családjára iránti szeretete valóban csodálatos erővel élt benne: hosszú, kínos betegségét, mely majd egy évig ágyhoz kötötte, nagy lelki erővel, panasz nélkül viselte s bár maga tudta legjobban, hogy menthetetlen, ameddig emberileg lehetséges, litkolta övét előtt. A kik közelebből ismerték, páratlan műveltségű urasszonyt szerettek benne, ki négy gyermekét mintaszerűen nevelte. Férje, dr. Szántó Sámuel, Debrecen társadalmának e kiváló tagja felé a legigazabb részvét fordul, ki rajongásig szeretett hitvesét oly korán veszítette el.

* **Eltávozott ügyvédek.** Dr. Kérészy Árpád és Fejér Barna helybeli ügyvédek lakás változtatás következtében a debreceni ügyvédi kamara névjegyzékéből töröltettek.

* **Karácsonyfa a közkórházban.** A városi közkórházban tegnap délután tartották meg a szokásos karácsonyfa-ünnepélyt. A karácsonyfa a női belgyógyászati osztályon állították fel, ahol összegyűltek a lábadozó betegek. Ott volt a kórházbizottság elnöke, Körner Adolf tanácsnok, Ujfalussy József igazgató főorvos, Kozma László árvaházi igazgató, Visky Sándor kórházgondnok. A karácsonyfáról minden beteg kapott valami ajándékot, este pedig vacsorához 2 deci bort és kalácsot.

* **Karácsonykor** szórakozást nyújt Letzter József nagyszerű, művészi fénykép-kirakata.

* **Csendőröket keresnek.** Magyarországi élet- és vagyonszerzésének legnagyobb biztosítéka a csendőrségi intézményben rejlik. Terhes a szolgálat, az igaz, azonban elég szép megélhetést biztosít. Közöséges csendőrlégeny 1 korona 60 fillér rendes napi zsoldilletményen kívül pótlóilletmény, éjjelezési díjak és egyéb mellékjárulékokban részesül, úgy, hogy napi átlagul körülbelül 3 korona jut egy csendőrnek. A csendőrök létszámát most folyton szaporítják. A belügy-minisztérium most becsátott ki egy rendeletet, mely szerint mintegy 800 csendőrrel szaporítják a létszámot. Aki csendőr akar lenni, minden nagyobb utánjárás nélkül bejuthat a közhatalu testületbe. Bármelyik csendőrszakasz vagy szakaszparancsnokság előtt lehet felvételre jelentkezni. Aki magának jó és biztos megélhetést kíván biztosítani s katonai volt, jelentkezzen. A nőszülés utja nincs a csendőr elől elzárva.

* **Az árvák karácsonya.** A róm. kath. árvaköznevelő intézetben, a Theresiánumban tegnap délután folyt le a karácsonyfa-ünnepély. Molnár K. Dezső igazgató rendezte a kis árvák öröme. Mindenik növendéknek hozott valami kedves-hasznos ajándékot az árvák gondviselője, a gyermekálmok eszménye, a szelid, jó Jézuska...

* **Eljegyzés.** Ifj. Hoek Gyula f. hó 25-ikén tartja eljegyzését Molnár Péter leányával, Juliskával, melyhez a rokonok és ismerősök jó kívánatai fűződnek.

* **A Kossuth-dalkör** december hó 31-én Kökert Gusztáv karnagy vezetésével és Kiss Béla zenekarának közreműködésével, a Bika-szálloda dísztermében, tombolával egybekötött Sylvester-esti zártkörű dalestélyt rendez. Műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja Kiss Béla zenekara. 2. Csokonay-dalok, Mácsay Sándortól. a) A Tihanyi Echohoz. b) A Csikóbőrös kulacsához. Előadja a dalkör. 3. Olasz népdalok. Kettős dal, Gaál Ferentől. a) Románc. b) Barkarolla. Zongorakísérettel előadják: Fantoni Béla és Boros Ferenc, a dalkör tagjai. 4. Magyar ábránd. Férfi négyes, Thern Károlytól. Előadják: Fantoni Béla, Kökert Gusztáv, Boros Ferenc és Grad Rezső, a dalkör tagjai. 5. Falu végén kurta korcsma. Wuschingtól. Előadja a dalkör.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Polgár Béla ev. ref. 1 éves, dr. Szántó Sámuelné izr. 40 éves, Burai József ev. ref. 9 éves, Varga Mária ev. ref. 20 éves és Angyal Lipót izr. 11 éves.

* **Gyermekgyilkos anya.** Francz Mária felett, aki oly szívtelen módon pusztította el alig egy hónapos kis fiacskáját, tegnap határozott a törvényszék vádtanácsa. Az ülés rövid lefolyású volt és elfogadta az előadó bíró előterjesztését, mely Francz Máriát felebezésével elutasította. A gyermekgyilkos anyát e szerint nem helyezik szabad lábba, hanem továbbá is vizsgálati fogóságban marad.

* **Ellopták ruháit.** A rendőrségen tegnap Vojtek Erzsébet emelt panaszt, hogy Széchenyi-utcán levő lakásáról ruháit ellopták. A tettes ismeretlen.

* **Pogácsás Györgyöt szabadon eresztik.** A h.-dorogi adópenztár betörésével vádolt Pogácsás Györgyöt a kir. törvényszék vádtanácsa szabadlábra helyezi. A súlyos bűnnel vádolt takarékpénztári tisztviselő ügyvédje, dr. Ozory ugyanis a vizsgálóbíró határozatát megfellebbezte és tízezer korona kauciót ajánlott fel arra az esetre, ha Pogácsás a vádtanács szabadon eresztik. A felebezés felett dr. Oláh Miklós törv. bíró elnöklete alatt tegnap határozottak. A vádtanács hajlandónak mutatkozott Pogácsás Györgyöt szabadlábra helyezni, de csak is az esetben, ha a biztosítási összeget tízezerrel tízezerkilencszáz koronára emelik fel s ez összeget H.-Dorogon lévő ingatlan birtokaira első helyen betáblázzák. Minthogy dr. Ozorynak erre felhatalmazása nem volt, a vádtanács Pogácsás elővezetését rendelte el. Szuronyos ör kíséretében lépett be a terembe Pogácsás, aki dr. Oláh Miklós kérdésére nyomban megadta a beleegyezését. Így most már szabadlábra helyezése körül mi akadály sincs s az még a mai nap folyamán meg is fog történni. Két heti távollét után Pogácsás újra szabad lesz s a karácsonyi ünnepeket családjával körében töltheti.

* **Lakásváltozás.** Dr. Borbély Imre fogorvosi rendelő-helyiségét Batthyány-utca 14. szám alá helyezte át.

* **A Zion betegs. egyesület** havi két kor. tags. díj ellenében rendes tagjának és családjának ingyen orvosi gyógykezelést, gyógyszer, 8 kor. heti betegsegélyt és a tag elhalálása esetén a családnak 300 kor. segélyt nyújt. December 20-tól január 20-ig jelentkezőknek a szokásos felvételi díj elengedtetik. Bővebbet az egyesületi irodában (Piac-utca 63. sz.) esti 6-7 órákor. A választmány.

* **Érdekes csoportkép.** Érdekes csoportkép lesz látható néhány nap múlva „Bosznay István és trsa.” és Mentze Henrik kirakatában. S.-A.-Ujhelyben van egy művészién kiképzett női zenekar, a mely csupán műkedvelőkből áll. E műkedvelő zenekar február hó 15-én vendége lesz Debrecennek s ezuttal tamburán fog játszani. A rokkant és nyeredij egyesület ugyanis akkor fogja nagy bohóc estélyét a „Bika” összes termeiben megtartani. Az a bizottság, a mely a műkedvelő zenekart meghívta, a napokban érkezett haza s számolt be a látottakról. Az elragadtatás hangján emlékeznek meg legkülönösebben precíz játékuokról. A bizottság szerint oly meglepetésben fog részesülni a béli közönség, amilyenben még nem igen volt része. A legsajnálatosabb a dologban különben az, hogy e műkedvelő zenekart csak egy estélyre sikerült megnyerniök, de ez egyetlen fellépésükért egyetlen fillért sem fogadnak el. Tekintettel arra, hogy a bohóc estély tiszta jövedelme az egyesület özvegyei és árvái felségélyezésére van szánva, tiszteletből jönnek el. A mint értesülünk, a rendezőség a jegyek árát a következőkben állapította meg. Páholy jegy (6 személyre) 14 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. Személyjegy 2 korona.

* **Ünnepekkor nyitva van Letzter József fényképészeti műterme, Piac-utca 44.**

* **A Segítő asztaltársaság** a következő adományokat juttatta kezeimhez: A siketnémáknak 30 kor., a mentőegyesületnek 30 kor., az ev. ref. nőegyletnek 20 kor., a róm. kath. nőegyletnek 20 kor., az izr. nőegyletnek 20 kor., az 1848-49-iki honvédeknek 30 kor., a pincér szakiskolának 20 kor., a székelytársaságnak 20 kor. Összesen 190 korona, mely összeget az illetékes helyre juttattam. Jóindulatu szíves pártfogásukért fogadják a segítettnek nevében halás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

* **Percel Carola** tánciskolájában január 5-én kezdődik az új kolonok tanítása. Haladók, kezdők és esti kolon gyermekek és felnőtteknek. Beiratkozni lehet bármely időben Szent-Anna u. 22. Boszton külön órák egész nap.

* **Nyugtázás.** A debreceni szabó munkások és munkások 1907. dec. 15-én a Margit-fürdő dísztermében megtartott táncmulatságán felül fizettek a következők: Bikfalvy Ernő 10 K, Fényes Mór és Fixli Gergely 6-6 K, Urbanits Miksa, Ring Mari és Pospisil Venczel 5-5 K, Szmekár Viktoria, Dorner Béla, Koros Sándor és Faragó György 4-4 K, Reiner Mór és Rózsika 3-3 K, Prelovsky András, Weisz Adolf és Sipos Lajos 2-2 K, Csabó Lajos 1 kor. 60 fillér, ifju Hoch Gyula, Hegedüs Ferenc és Tiszai József 1-1 K, Kollár Antal, Furman Sándor, Klinga Márton, Marton László, Otling Ferenc és Fehér Jenő 60-60 fillért, melyért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

* **A legmaradandóbb becsü ajánléktárgyak.** Imakönyvek, református és katolikusok számára, valamint debreceni zsolttárok a legkülönfélébb kötésekben, nagy választékban kaphatók. Lévélpapírok, ifjúsági iratok, képeskönyvek a legolcsóbb árakon, Telegdi K. Lajos utóda könyv- és papirkereskedésében, Városház-épület.

Mayer Jenő fűszer- és csemege-üzletében, Széchényi- és Piacz-utca sarkán.

* **Ninos alkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék férfiak részére,** mint egy szép valódi **tajték pipa** vagy **szipka**, rendkívül nagy választékban kapható **Schwaroz** piásnál a városházával szemben. Ugyanott fényképező gépek is igen jutányosan kaphatók.

* **Ingyen könyv.** Aki életrejeének felvirágozásában örömet leli, olvassa el a most megjelent „Modern villamos gyógymódról” szóló értekezést. Ebben el van mondva, hogy mi okozza az erők elgyöngülését és egyéb bajokat, de az is, hogy miképp lehet a teljes erőt visszaszerezni villamosság útján. Ezen érdekes könyvet külön a nők és külön a férfiak részére lapunkra való hivatkozás mellett ingyen és bérmentve küldi zárt borítékban az „Elektro-Vitalizer” orvosi rendelő-intézet Budapest, Károly-körút 2, félemelet 50. szám. A villamos gyógyítás, mint ismeretes, a legtekélyesebben az Elektro-Vitalizer készülékkel eszközölhető. Ezen készülék egyenletes villamosságot ad, mely megszünteti a fájdalmakat és új életet nyújt a szervezetnek.

* **Kugler cukorkák,** eredeti csomagolásban 1—2 és 1 kg.-os fadobozokban, valamint színházi papírsomagokban kaphatók Hegedűs és Sándor cégnél, Kossuth-utca 11.

* **Kitűnő ebédkoszt** kapható igen olcsón özvegy uri nőnél. Ugyanott 15-ikére egy csinosan butorozott szoba kiadó. Szent Anna-utca 58.

* **Világhírű „Fownes” keztyűk, „Jäger”-féle alsóruhák, flanel vadász ingek, valódi amerikai sarcipők legolcsóbban Feketénél.**

* **A legalkalmasabb Karácsonyi ajándéknak** művészi kivitelű rézmetszetű, valamint műszinnyomatu képeket legdiszesebb kerettel ajánl Blattner Gyula, épület-üvegezési és képkeretezési vállalata. Debrecen, Főter, 69. sz. a. (A Megyeházzal szemben.)

* **Hasznos karácsonyi ajándéktárgyak** üzlet felosztás miatt mesés olcsón kaphatók Bartha Kálmán főtéri üzletében.

* **Bélyeggyűjtőknek igen fontos:** Legritkább bélyegek óriási mennyiségben most érkeztek a Harmathy könyvüzletébe, s azok Seuf szerint fél áron és negyed áron kaphatók. Fűvészkert-utca 14.

* **Senki ne vásároljon addig karácsonyi ajándékot,** a míg **Acél Henrik modern antiquariumát,** könyv, zenemű és papírkereskedését Piac-utca, a ref. kistemplommal szemben, fel nem kereste, a hol mindennemű képes könyvek, ifjusági iratok, levélpapír, dobozok, olcsó gramofonok stb. stb. mesés olcsó árban kaphatók. Karácsonyi és újévi képes levelezőlapok óriási választékban. Telefon szám 575. Tessék a kirakatot megtekinteni.

* **Dr. Gálbory Sámuel,** bőr- és nemzeti betegségek szakorvosa, rendel d. e. 9—11 óráig, d. u. 2—4 óráig, Dégenfeld-tér 3.

* **Amerikai férfi és női cipők első rendű minőségben** beszerezhetők Tolnai Dániel cipőáruházában. Debrecen, Piac-utca 49. szám.

* **A legfinomabb rum, cognac, likőröknek** hideg uton való készítéséhez szükséges essenciák a legjobb minőségben kaphatók Josa és Jóna drogueriájában, Debrecen, Kossuth-u. 6.

* **Ujdonság.** Legdivatosabb dobozok, perforált levélpapírokban, ésróasztali ten tartók, festőminták, angol és solingeni zsebkések, finom levelezőlapokban egyedüli nagyválaszték Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papírnagykereskedése, Debrecen.

Játék a fegyverrel.

Meglőtt kis fu.

Véletlenül elsült revolver.

Temérdek szerencsétlenséget okozott már az ugynevezett „véletlen baleset”. Különösen a lőfegyver okoz számos szerencsétlenséget, mert nem tudnak bánni vele. Kár, hogy a törvény rendkívül enyhén bünteti ezeket a véletlen baleseteket, pedig semmi enyhítő körülmény nincs az ilyen eseteknél. Aki fegyvert tart, tudjon vele bánni is — vigyázzon a mások életére. Ha a törvény nem ösmerése nem képez enyhítő körülményt, ne enyhítse a fegyver nem ösmerése és a más életével játszó tudatlansága sem a befejezett bűncselekményt.

Az eféle könnyelműségnek esett áldozatul tegnap délelőtt a Kar-utcán Kovács József nevű 8 esztendőskis fiú. Korom Lajos mesterlegény a revolverével babrált, még pedig oly ügyetlenül, hogy az elsült és a golyó az előtte bábázkodó fiúcska jobb lábába furódott. A szegény gyermek ajultan esett össze. A mentők a súlyosan sérült fiúcskát beszállították a közkörházba, ahol súlyos betegen fekszik. Az ügyetlen mesterlegény ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

TÁVIRATOK.

Az uralkodó karácsonya.

Bécs, dec. 24. Az uralkodó a szentestét unokái, Mária Valéria főhercegnő (Windischgrätz herceg felesége) gyermekei, unokái társaságában töltötte, legszűkebb családi körben.

A spanyol királyné nevenapja.

Madrid, december 24. Viktória királyné névünnepe alkalmából a szenátus és a kamara elnökei a két Ház szerencsekívánatait tolmácsolták a király előtt, aki válaszában megemlékezett a rokonszenv azon megnyilatkozásáról, melyben a királyi pár legutóbbi külföldi utazása alkalmával részesült és örömmel konstataulta, hogy Spanyolországnak a külföldi államokhoz való viszonya napról-napra szívélyesebbé válik.

Miniszterek nyilatkozata.

Budapest, dec. 24. Ma délelőtt a Debreceni Ujság tudósítója meginterjúvolta Kossuth és Andrássy minisztereket. Kossuth arra a kérdésre, hogy a kvóta megszavazást az ellenzéki 43-asok a Beck báró elégtételtől tették függővé, azt felelte:

— Beck báró elégtétele megfelel a szokásnak és jónak. A kvóta emelése az ára a kiegyezésnek, hogy most vámszerződést kötöttünk és 1918-ra gazdaságilag teljesen függetlenek lehetünk.

Andrássy Gyula belügyminiszter a külföldi sajtó idegességére a következőket jelentette ki:

— Ez tényleg idegesség. A külföldi sajtó mindig ideges lesz a magyar törekvésektől, mert a német politikának akadályát tekintik Magyarországot a Balkán felé, pedig erre nincs semmi ok. A politikai gyakorlat és törekvés közt azonban nagy a különbség. A magyar nemzet önálló, független akar lenni a hazában, nem pedig zsellér.

Horvát nemzeti párt.

Zágráb, december 24. A tartománygyűlési választások január hó végén lesznek. A volt nemzeti párt újra alakuló gyűlését 28-án tartja. A bán reméli, hogy sikerül az új többség megalakítása.

Könnyítés a tiszték nősülésén.

Bécs, dec. 24. A közös hadügyi kormány a katonatiszték nősülésére vonatkozólag új tervezetet készített. Eddig csupán a tisztikar negyed-része nősülhetett, ezután a fele nősülhet, némely fegyvernemnél azonban a kétharmadrésze. A kaució dolgában is lesz változás, még pedig a férj javára, t. i. ha kiskorú gyermekek vannak, akkor a kaució kamatai az apát illetik.

Delegációk ülése.

Budapest, dec. 24. A delegációk csak február közepén tartanak ülést, addig csupán az albizottságok üléseznek. A külügyi albizottság január 20-án tart ülést. Akkor tartja expozéját báró Aehrenthal külügyminiszter. Ezalatt a tengerészeti albizottság kirándul Pólába, Triesztbe, Fiumébe.

Nagy csata a sztrájkolókkal.

Washington, dec. 24. A külügyminiszterium iquiquei megbízottjától táviratot kapott egy összeütközésről, amely katonaság és a salétrombányák sztrájkoló munkásai között történt. A katonaság állítólag gépfegyverekkel tüzelt, aminek folytán 200 munkás életet veszített.

Dánosi cigányok bűnpere.

Budapest, dec. 24. A dánosi rablógylkos cigányok ügyében az ügyészség a vádiratot beadta. Az iratok 40 kilót nyomnak. A cigányok tagadnak ugyan, de a csendőrökön kívül az egyik, szabadon bocsájtott cigány is rájuk vallott. mert a börtönben elhallgatott beszédjükből megtudta, hogy ők a gyilkosok.

A politikai helyzet.

Az önálló bank kérdése.

Paktum a horvátokkal.

A kormány pozíciója a kiegyezés és a kvóta tető alá hozásával és a horvát obstukció letörésével rendkívüli módon megszilárdult. A hathónapos indenniti mellett a képviselőház tárgyalásai most már nyugodtabb mederben tognak folyni.

Wekerle miniszterelnök tudvalevőleg bejelentette tegnap a Háznak, hogy a legközelebbi érdemleges ülés napirendjére az önálló bank dolgában kiküldendő 21 tagú bizottság megválasztása tűzessék ki. Ez a körülmény bizonyítja, hogy a kormány a függetlenségi párt óhajának megfelelőleg komolyan akar foglalkozni az önálló bank kérdésével. Az Osztrák-Magyar Bank e hó 30-án közgyűlést tart, melyen dönteni fognak a fölött, hogy a bank kezdjen tárgyalásokat a két kormányval a bankszabadság megnyitása dolgában.

Ezen a közgyűlésen a bank vezetősége, — mint értesülünk — olyan nyilatkozatokat fog tenni, melyekből ki fog tűnni, hogy az Osztrák-Magyar Bank el van készülve a magyar nemzeti bank felállításának lehetőségére. A 21-es parlamenti bizottság tárgyalásai párhuzamosan fognak folyni azokkal a tárgyalásokkal, a melyeket a két kormány az Osztrák-Magyar Bankkal folytatni fog. Ilyen körülmények között néhány hónap múlva dűlőre fog kerülni az önálló bank felállításának kérdése. Erre annál is inkább szükség van, mert az önálló bank felállítására hosszabb előmunkálatokra van szükség, melyeknek 1910 elejéig okvetlenül befejezéshez kell jutniuk.

A kormányának egy másik gondja a horvát kérdés. Mint feltétlenül megbízható forrásból értesülünk, a miniszterelnök nem sok reményvel néz a régi nemzeti párt feltámasztásának kísérlete elé. Valószínű, hogy a nemzeti párt a legközelebbi választásoknál teljesen eltűnik, az pedig bizonyos, hogy a mostani rezolúciós többségi pártok megszaporodva fognak visszakerülni a parlamentbe.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Fegyházra ítélt ügyvéd.

Saját tudósítónktól.

A törvényszék tegnap befejezte dr. Kreutzer István bűnpörének a tárgyalását, az ítélet kihirdetését pedig mára halasztotta. A terem már jóval az ülés megnyitása előtt tele volt kíváncsiakkal s maga a vádlott, akit börtönőr kísért, csak 10 óra után foglalta el helyét. Amint az elegáns, szmokingos vádlott a terembe lépett, jobbra és balra hajlongott, mosolygó arccal köszöntve az ismerőseit. A bíróság, dr. Szepessy István elnökkel az élén, kissé késve hagyta el a tanácskozó helyiséget és jelent meg a zsúfolt teremben. Mély csendben fogott az elnök az ítélet kihirdetésébe, melynek a rendelkezés része így szól:

A törvényszék bűnösnek nyilvánítja dr. Kreutzer István ügyvédet 6 rendbeli a btkv. 355. §-ába ütköző sikkasztás, 3 rendbeli a btkv. 401, 402. és 403. §-ában körülírt magánokirathamisítás és egy család (btkv. 379. §.) büntetésében. Mindezekért pedig 3 évi fegyházzal, továbbá 20 korona pénzbüntetéssel sújtja. Büntetéséből a vizsgálati fogság által tizenhárom hónap kitöltöttnek vétetik. Szól ezután az ítélet arról, kik kapják meg a bűnjelék közt lévő 9800, 7600, 3000 és 1000 koronás váltókat s intézkedést tartalmaz a kárösszegek tekintetében, amelyek azonban egyenlőre behajthatatlanok. A bíróság ugyanis mindössze 51 korona készpénzt talált dr. Kreutzer birtokában és csupán ez áll a károsok rendelkezésére.

Ezután dr. Szepessy elnök az ítélet megokolását ismertette, közel másfél órát tartó fejtegetéseiben mesteri jellemrajzát adva a vádlottnak. Kreutzer szó nélkül hallgatta, csak néha reagált arra, egy-egy igent intve a fejével. Miután elhangzott a megokolás jogi része, jelezte az elnök, hogy a bíróság enyhítő körülményt is talált: a vádlott korlátolt beszámíthatóságát. Dr. Kreutzer nagyműveltségű ember, de mindenben szertelen. Foglalkozott a tudományok minden ágával, tanult tömérdeket, beszél több nyelvet, nagy hiva a zenének és nemcsak minden hangszeren játszik, de

irt politikai, nemzetgazdasági értekezéseket, sőt verseket is. Am mindenben felületes és szertelen, nagyott egyik téren sem alkotott. Sehol sem hatol a dolgok mélyére és ha verset ír — dőcögős.

Ami a lelkiületét illeti, az igazság iránt lelkesülőnek, a régi ismerőseihez, családtagjaihoz és barátaihoz melegen vonzódnak mutatja magát. De csak mutatja és ennek a látszatnak feltűntetésében is szertelen. Valójában a legjobb barátját szintén megkárosítja, amire példa Janicsáry Iván esete. Annyi azonban bizonyos, hogy a bűncselekményei elkövetésében nem agresszív, a bűnbe csak azért esik, mert alkalom adódik rá. Semmi kétség, jele van nála a moralinsanyti-nek is.

Amint a szép megokolás véget ért, az elnök megkérdezte a vádlottat:

— Hallotta a törvényszék ítéletét? Megnyugszik vagy felebbez?

— Megnyugszom — mondta Kreutzer, csupán egyetlen szót.

Miután dr. Kesserű királyi ügyész és Weisz Ödön védő sem apellált, az ítélet jogerős.

Kreutzer pedig, amint jött, mosolyogva ment is vissza a börtönbe.

Mindenféle
M nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

HIREK.

Vizváry Gyula kitüntetése. A hivatalos lap mai számában jelent meg ez a királyi kézirat:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Vizváry Gyulának, a Nemzeti Színház örökös tagjának, a színművészet terén hosszú és buzgó működésével szerzett érdemei elismerésül, Ferenc József rendem lovagkeresztjét adományozom.

Kelt Bécsben, 1907. évi nov. 18-án.

Ferenc József s. k.

Zichy Aladár gróf s. k.

Halál a kavicsgödörben. Sárosvárról jelentik: Pongrácz József munkás a kavicsgödörben dolgozott, midőn hirtelen egy nagyobb kavics tömeg maga alá temette. Társai azonnal segítségére siettek és sikerült is a nehéz teher alól kimenteniök. Pongrácz azonban oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy másnap reggelre meg is halt.

Az új békési főispán. Gyuláról táviratozzák: Békésvármegye utolsó évnegyedes közgyűlésén, melyen Ambrus Sándor alispán elnökölt, a törvényhatósági bizottság egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul, hogy Dóry Pál Polnavármegye alispánja neveztetett ki a vármegye főispánjává. A vármegye közönsége kellő ünnepelességgel készül az új főispán installációjára, mely dec. 29-én lesz. A főispán 23-án érkezik Gyulára, a hol a város nagy ünnepelességgel fogadja. Az installációt megelőző estén a békésvármegyei kaszinó termeiben ismerkedési estély lesz. A tisztújítás e hó 28-án lesz és egész csendben fog lefolyni, a mennyiben a régi tisztviselőket választják meg újra.

Elhunyt rendőrkapitány. Makóról jelentik: Horváth Aladár, Makó város rendőrkapitánya tegnap este 9 órakor az utcán hirtelen összeesett és nyomban meghalt. A 29 éves rendőrkapitány tragikus halála a városban szinte részvétet keltett. Halálát pár héttel ezelőtt támadt szívbaja okozta. Az alkotmányos éra helyreállításával Návay Tamás főispán nevezte ki Horváthot rendőrkapitánnyá.

A képviselőház munkarendje. Január tizedikéig tart a karácsonyi szünet. A kormány úgy tervezi, hogy ezután elsőben letárgyalatja a már megkezdett kiegyezési javaslatokat, megválasztatja a huszonegyes bankbizottságot, elintézteti a még függőben lévő törvényjavaslatokat, köztük Günther több fontos javaslatát, azután pedig megkezdeti a budget-vitát, amely valószínűleg eltart egy hónapig. Közben a delegációk megszavazzák a közös költségeket. A kormány köreiből kiszivárgó kirek szerint nyárig az átmeneti kormány elintézi minden dolgát s ősszel rákerül a sor az általános választói jog letárgyalására amivel a mostani parlament kiállítja a saját maga végrendeletét.

Az osztrák jövő. Egy német lap jelenti, hogy Bécsben 1906 november óta Osztrák birodalmi egyesület áll fenn, mely lapot is ad ki. Az osztrák jövő címmel. Az egyesület alapszabályai szerint tevékenységét kiterjeszti az „egész birodalomra”, a mibe Magyarországot is odaszámítja s célja az „összbirodalom” létesítése. Jellemző, hogy ennek a szenny kis társaságnak az alsóausztriai helytartóság türelmi bárcát adott.

Nagyküküllő megye közgyűlése. Segesvárról táviratozzák: Nagyküküllő vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap Apáthy Péter főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. Megalakították a községi jegyzők fizetési alapja létesítéséről szóló szabályrendeletet. Az árvaszékhez negyedik ülnöki állás szervezését határozták el. Határozatilag eltiltotta a közgyűlés a megyei tisztviselőket fizetéses mellékfoglalkozások gyakorlásától. Azután a bizottságokat választották meg.

Tűz a butorkereskedésben. — Toulonból táviratozzák: Egy itteni butorkereskedésben tűz támadt, a mely a szomszédos üzletekre is áttért. Egyik oldalon pálinkásbolt, a másik oldalon meg egy kávéház volt, amely utóbbi teljesen leégett. A mentési munkálatok közben egy titkos rendőr és két katona súlyosan megsebesült.

Beszűntetett teheráru felvétel. A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a kassa-oderbergi vasuton beállott elegytorlódás és az elegynek nevezett vasut részéről való elégtelen átvétele miatt Rutkán át a kassa-oderbergi vasutra és azon tul rendelt kocsirakományi teheráruk felvételét élő és romlandó szállítmányok kivételével folyó hó 21-étől kezdve további intézkedésig beszüntették. Ezidőszent tehát a teheráru felvétel a jelzett kivételekkel ugy Zsolnán, mint Rutkán át be van szűntetve. Mihelyt a kassa-oderbergi vasut a feltartóztatott elegyet átvette, a korlátozást azonnal megfogják szüntetni.

Meghosszabbított vasuti jegyek. A magyar kir. kereskedelmi miniszter értesítette a képviselőház háznagyi hivatalát, hogy a képviselők vasuti jegyeinek érvénye 1908. évi január hó 31-éig hosszabbított meg.

KARÁCSONY.

A DEBRECZENI UJSÁG MELLÉKLETE.

Karácsonykor.

*Fehér a föld s terítve rája
Szemkápráztató szemfedő,
Szomoru csönd van, bus a hegység
Mint egy elhagyott temető.
És kinézek a messzeségbe
S bus köd üli meg lelkemet
A mig mindenki így vigad ma
És ünnepel nagy ünnepet,
A szent karácsony ünnepet.*

*Harangszó hallik és szavára
A lelkemről a köd elül.
Ahitatos nagy néptömeg jő,
Özönlik a templom felől.
Elnézem őket. Száz meg száz arc
S mindről ragyog a szeretet.
A bünt levette ünneplik ma
A boldogságos ünnepet,
A szent karácsony ünnepet.*

*Közénk ma Krisztus jött le újra
S tüzet fogott sok hűlt kebel,
A rideg ész a szívre hallgat,
Ma a szeretet ünnepel.
A rút önzés elhallgat; Krisztus
Betölti mind a lelkeket,
Gsak így ünnepli méltán minden?
A szentséges nagy ünnepet,
A szent karácsony ünnepet.*

*Oh Krisztus, Krisztus, e világot
Példáddal átváltoztatád,
Jöjj hát miközénk s üzd el újra
Az ijesztő nagy éjszakát,
Szereteted vakító fénye
Ragyogja be a lelkeket
És akkor méltón ünnepeljük
A te dicső nagy ünneped,
A szent karácsony ünnepet!! . . .*

*Elcsendül lassan a harangszó,
Ég felé néz, néz a szemem:
Hallgasd meg szóm, költözz szívembe
Oh én Krisztusom, Istenem! . . .
S megcsuklik térdem, most a vártán,
Kihull kezemből fegyverem
És sirok, sirok leborulva . . .
S köd füstölög a hegyeken
A szent karácsony ünnepen.*

Kuszkó Dezső.

Karácsonyi hangulatok.

A tavaszról, a szerelemtől, meg a karácsonyról álmodoznak az emberek legtöbbit.

A tavasz mindenkié. A szerelem mindenkié lehet. A karácsony csak azoké, akiknek módot adott hozzá a jó isten.

Hát azok, akiknek nem adott?

Az k szomorúak és sokan közülök zugolódva, sokan megadással, lemondással, sokan szomorkodva, sokan

irigyen kérdik: hát te jó isten, miért nem adtál nekünk is egy kis örömet erre a napra, amikor mindenki örülni akar; amikor ezerszerre keservesebb a fázás, az éhezés, mint máskor, akármikor?!

A karácsonyfa bizonyára a legszebb találmány ezen a világon.

Mikor a sötétzöld ágacskáival sűrűn egymás mellől kinőtt tüleveleivel megjelenik a szent estének örvendői között: egyszerre tulviláginak tetszik minden; a kis viaszgyertyák olyan élénken, olyan gyönyörűen égnek rajta; a sok ezüst meg aranypókháló, amivel be vannak hintve a galyak, úgy csillámlik, úgy tündöklök; a sok mindenféle cukorholmi, a babák, a likőrös pici üvegek, az aranyalmák, ezüstdiók, gyémántcsillogók úgy fénylenek százféle színnel és ami megenni való, az mind ezt sugja halkan: „ni, te! ide nézz én rám; engem szakíts le innen, ejnye be jó vagyok, kóstolj meg csak!” . . .

Azokat a szerény, egyszerű, nem tulságosan gazdag karácsonyfákat szeretem mégis legjobban, a melyekről bizonyosan tudhatom, hogy egy egész hosszú esztendőnek legnagyobb öröme amelyiken megsejthetem, hogy minden piciség, ami rajta van, apránként gyűlt össze a szeretet véghetetlen figyelme által. Amelyiket igazán a Jézuska szent nevében kapnak azok, akik egy egész esztendeig folyvást csak erről a nagy örömről álmodoznak, ennek az emléken kérőznek, ennek a megújulására várnak türelemmel, békén, mindennel való megelégedést érezve egyszerű szívök mélyén és igazi hálát a Jézuska iránt aki egyszer egy esztendőben eljön a jókhoz.

*

Ma találkoztam egy régi barátommal. Iskolatársam volt. Ebben a nagy városban néha bizony egy egész esztendő is eltelik, hogy viszontlátjuk egymást. Az ilyen elszakadás jobbára elválást is jelent. Az emberek annyira elszoknak, hogy lassankint már nem is szeretik egymást. Vagy legalább nem a régi hévvel, odaadással, őszinteséggel. Mi is inkább vagyunk már jó ösmerősök, mintsem jó barátok. A barátságot elsősorban a közlékenység, a bizalmasság teszi s mit közölnénk mi már egymással, ami kivételes lenne? Melyikünk értené meg a másik szívverését, mikor oly régóta elszoktunk attól, hogy egymással törődjünk?

Örvendünk egymásnak, paroláztunk.

— Hová mégy? kérdeztem tőle mosolygó közönnnyel?

Elborult az arca. Megyek a temetőbe mondta.

— A temetőbe! ma?! . . .

— Igen. (Elpirult, küzdött önmagával, aztán mégis csak kimondta.) Karácsonyfát viszek a kis fiannak. Régen meghalt. De minden esztendőben viszek azért neki.

Valami nagy melegséget éreztem egyszerre ez iránt az elborult arcú, zavartnak látszó ember iránt.

S ma megint igazi barátom és soha se fogok többet más érzülettel gondolni rá.

Milyen sokféle izlés van mindenben, még a jótékonyágban is!

Az egyik ember szereti a testületi jótékonytságot: egyletekhez viszi, amit a szűkölködőknek szánt; úgy jutnak hozzá a legéremesebbek.

Én sokkal boldogítóbbnak tartom: közvetlenül juttatni az igazi nyomort egy kis enyhüléshez.

Kivált ilyenkor, karácsonykor.

Amikor nem volna szabad, hogy akár csak egyetlenegy éhező ember is legyen a világon.

És ha milliomos lennék, nem ösmernék nagyobb gyönyört annál: összefogdosni az utcán minden kis nyomorultat, aki bus vágyakozással áll meg a fényes kirakatok karácsonyfái előtt és karhatalommal vinni valahová a karácsonyfák készen álló ezre közé, hadd válasszon közüle, hadd vigye haza a magáét.

Karácsony van.

De az emberek azért boldogok a szeretet e nagy ünnepén, amikor mindenki örömet igyekszik szerezni embertársának.

A karácsonyt az általa feltámadó e tiszta, nemes ösztön teszi olyan nagyon széppé.

Szebbé a tavasznál.

Szebbé a szerelemnél.

—ny.

Esküvő után*.

*Enyém vagy hát feleségem,
Drága kincsem! . . .
Boldogságban most szívemnek
Párja nincsen.*

*Két élet lőn szeretetből
Egybeforva;
Egygyé lettünk, — életünknek
Egy a célja.*

*Oh ne feledd soha, soha
Hivatásod!
Minden tettet, minden dolgod
Legyen áldott*

*Hogyha engem küzködés, baj
Fáradttá tesz:
Édes szóval nyiss utat a
Pihenéshez.*

*S gondjaim közt, hogyha olykor
Borus leszek:
Simítsa el redőimet
Puha kezed.*

*Én szeretlek, én imádlak
Véghetetlen:
Vérted, paizsod, oltalmazód
Az életben!*

*Igy lobog jól életmécünk
Lángja, fénye;
Igy valósul éltünk száz meg
Száz reménye.*

(Albis, 1852.)

Kovács Gábor

* Szerzőnek ezüst mennyegzője alkalmából a „Vidéki Költők Albuma” után közöljük e hangulatos költeményt.

Száműzöttek karácsonya.

Átláthatatlan sűrű köd borult London utcáira, az ötvenes évek egyik szomorú, sötét karácsonyestélyén. Telve volt a nagy világváros magyar száműzöttel, akik a szabadságharc leveretése után ott ették a száműzetés keserű kenyerét.

Főrangú családok sarjai nehéz munkát végeztek, aki tudott vivásban, rajzban adott leckéket a nők pedig varrtak, vagy boltokban mint elárúsító nők foglalatoskodtak.

Az uralkodó hatalom nemcsak házájuktól, vagyontól is megfosztá őket. Gróf Batthyány Kázmérné — Keglevich Augusztá, aki durva zsákokat varrt egy nagy gyapjukiviteli üzletben, éppen megkapta a heti bérért és sietett haza a tolongó sokaságon, hogy meleg vacsorát főzhessen, legalább ma, Krisztus születésének szent ünnepére.

Már éppen hazaért, midőn két fiatal magyar emigránssal, ugyancsak ősrégi magyar családok sarjaival találkozott.

— Haj, haj, Guszti grófné, kutya világ ez, a boltos, ahol pakker voltam, megbukott, éppen ma, nem tud fizetni és koplalhatok urunk Jézusunk drága születésén, — mondá az egyik, míg a másik komoran nézett maga elé és szegyenkezve tette utána:

En meg nem segíthetek, mert egy penny sincs a birtokomban és ha tegnap a Hyde-parkban nem talállok egy shillinget, meghalhattam volna éhen... Óh! csak az volna az enyém ma este, amit ilyen szent alkalmakkor otthon az apám cselédsége megevett. Batthyány Kázmérné megfogta a két szegény magyar ifjút és gyorsan betuszkolva őket szegényes lakásába, vigan bekiáltott:

— Kazi! vendégeket hozok... Megkaptam hetibéremet, mindjárt csapok olyan karácsonyi vacsorát, hogy az egri püspök is megehetné.

Es a finnyás, elkényeztetett deidő nekiállt a főzésnek, birkahúst darabolt a bográcsba pörköltnek, gyurt finom molnáros csuszát, egy kis bor is került, meg dió és akik a pesti kaszinóban aranyba játszották az écartét meg a Landsknechtet, durákot játszottak most dióra és szeretve, segítve egymást, így mulattak a száműzetésben Krisztusnak áldott születésén...

Özvegyen.

A forró láz kiverte ajkamat;
Szomjas vagyok nagyon.
Lüktető vérem pirosra festi
Gondterhes, sápadt homlokom.
S míg tűnő évem szárnyra lebben,
Elszáll a bűbáj, el az ifjúság, —
A temetőből integet felém
Egy ciprus-ág, egy ciprus-ág.

Kínálhatnak bár új szerelmeket,
S éghet csók ajkamon,
Simítsa egy más kéz szintoly lágyan
Gondterhes, sápadt homlokom, —
A múlt emléke mégis vissza jár.
— Az én szerelmem nem ákácvirág —
A temetőből integet felém
Egy ciprus-ág, egy ciprus-ág

Mányiné Prigl Olga.

Katica kisasszony.*

Járt pontosan a hivatalba,
Egyetlen percet sem topott.
Kis szürke blouse volt mindig rajta,
Egyszerű, tiszta, bár kopott.
Ujja alatt a munka égett,
A gép kopogott, zakatolt;
A legszorgalmasabb táviró
A Katica kisasszony volt.

Szive repesett örömben
Ha gépe mennyegzőről írt,
S szerette volna szerelmében
Végig csókolni a papírt.
Egy gyászos hír szép kék szeméből
Szomorú könnyet fakasztott...
Tavasz volt mikor eljegyezték
A kis Katica kisasszonyt.

S ha vége volt már a robotnak
Vigan indult hazafelé;
Cipellői gyorsan kopogtak
Valaki jött mindig elé...
Oly boldog volt. Munkája közben
Mindig róla álmodozott...
Szegény kis Katica kisasszony
Egyszer büntetést is kapott!

Történt egy este, hogy kísérte,
Bucsuzott tőle a legény.
Hogy visszajő: szentül ígérte,
Es ő... bizott benne szegény.
Bár semmi hír se jött felőle
Sok könnyes, hosszú hét alatt,
A bohó Katica kisasszony
Csak egyre várt... és hű maradt.

Egyszer — csuf, őrszi délutánon,
Kopog a gép... ő megre meg...
A szive ver... ő gonosz álom,
Összefutnak mind a jelek:
„Valakinek mennyegzőjére
Valaki minden jót kíván”...
S a szegény Katica kisasszony
Sápadt lessz... halotthalavány.

Kezében megreszket az irón,
Hogy leírja azt a nevet,
Az ajka meg-megrándul sirón,
Lelke egy szép álmot temet.
Aztán... ajkát összeszorítja,
Szeméből könnyű nem fakad,
A szalag fűrgen tovább suhan,
S kész már egy másik távirat.
... Csak valami úgy fáj, úgy éget
Az egyszerű, kis szürke blouse alatt.

Kuthy Sándor.

A megkínzott szív.

Lázban égő, halálra vált arcát fáradtan temette a hóhéhr párnák közé. Sokáig küzdött, harcolt az életért és a szerelmért, de tovább már nem bírta. Karcu teste még egyszer felemelkedett, de erőtlentül hanyatlott vissza a párnákra. Teljesen eszméletlen kívül volt. Még néhány rövid lélegzetvétel s azután megre meggett a karcu test és csend állott be a szobában. A halál néma csendje.

Kimondhatatlan fájdalom tépte a férfi lelkét. Odaborult a halott fölé s letépte annak melléről a csipkeinget s úgy hallgatta annak gyenge szivverését. De ez sem tartott sokáig. A halál teljesen átvette csendes birodalmát s az asszony, a szép asszony megszűnt élni.

A férfi arcán nagy könnycseppek futottak végig, a fogait idegesen mélyesztette ajkaiba. Ó, hányszor vétettek ezek az ajkak a halott ellen. Hányszor nyíltak vele szemben kemény, durva szavakra! De mégis nagyon szerette ezt a nőt. Néhány perc alatt csodás tisztaságukban vonultak fel lelki szemei előtt

* Mutatvány szerzőnek most megjelent könyvéből.

azok a csunya jelenetek, melyeknek e nőt részesévé tette.

Sehogyssem illettek egymáshoz. Az asszony ezt már régen tudta, nem-sokára a megismerkedésük után, de folytonosan azon fáradt, hogy hideggé, érzéketlenné válják a férje durvaságaival szemben.

De nem sikerült neki. Élete napról-napra, évről-évre elviselhetlenebbé lett, pedig a férje nagyon szerette őt, úgy a maga módja szerint, ha szereteinek nevezhetjük azt az érzelmet, amit a tigris érez, amikor áldozatát szétmarcangolhatja.

De most a már haldokló asszonnnyal szemben meglágyult a szive.

Jól tudta, hogy a felesége mást szeret, nálánál jobbat, szeretetreméltóbbat és gyűlölte mindkettőt. Az asszonyt is, meg a férfit is.

Egyszer egy rossz órájában így rimánkodott neki a felesége:

— Add vissza a szabadságomat!
— Soha! — kiáltott a férj.
— Nem tudok tovább élni veled.
— Akkor hát... halj meg, felelte gunyosan a férj.

Szép, kék szemei megegyszer és utoljára felvillantak, egyetlen kinos, kiállást hallatott s feje a mellére csuklott.

A férfi érezte, hogy pokoli kin száll a szivébe. Tágranyított szemekkel meredt a halálos ágyán fekvő nőre, aki immár elveszett az ő számára.

Mindössze pár hete tért vissza a férjéhez, de ezt a pár hetet is pokollá változtatta a férje. Az asszony megunia a sok szenvedést — elszökött, de nem azzal a férjével, akit szeretett, hanem egyedül. Anyira féltette annak az életét. Azt akarta, hogy az is olyan ártatlan, olyan tiszta maradjon, mint ő s hogy ne is sejtse, mennyire szereti, hogy mily sokat szenved érette, mert nagyon félt férjétől, félt annak hideg gunyolódásaitól. Meg akart halni s tudta, hogy meg is fog halni.

A férj aztán kereste nejét mindenütt, míg végre ráakadt a — halálos ágyánál. Csodálatosan megváltozott ez az ember, amikor a feleségét haldokolni látta.

— Az éjszaka, biztosan meghal — szólt az orvos, akitől a neje állapotát tudakolta.

— De hát mi a baja?
Az orvos, nagy tapasztalású öreg bölcs, átható tekintetével végignézte a férjet:

A laikusok azt mondanák: megszakadt a szive. Mi orvosok egyszerűen tönkrement életkedvnek, halni vágyásnak hívjuk a bajt:

A férj megborzadt.

— Igen! Sok olyan szív van a világon, amelyik lágy és érzékeny és ha rátaposnak, nem bírja elviselni. Így van az ön nejének a szive is széttaposva. Az orvos kihívóan nézett a komor arcú férjre. Szinte jól esett neki, hogy arcába vághatta a kegyetlen igazságot.

S egyszerre, amint kezét a felesége szivére tette, úgy érezte, hogy az egyet dobant. Az a megtépett, megtaposott szív!...

... Akkor halj meg!... A saját szavai csendültek meg a fülében. Azok a szavak, amiket valamikor olyan gunyos hangon, kegyetlentül mondott a feleségének. Heves fájdalomában az ajkait harapdálta, mert marta a lelkét az a tudat, hogy mekkora bünt követett el. Hisz még oly fiatal volt, amikor őt, a szegény kis árvát keblére ölelte. Boldogságot ígért számára s — poklot nyújtott neki. Őt évig éltek együtt s most ez az angyal ott fekszik hidegen, némán a halál karjai közt.

— Nem! Nem halt meg! — kiáltotta hirtelen. — Ne halj meg! Légy szabad. Szabad és boldog! És a fiatal, szép nő mélyet sóhajtott, a férfi pedig úgy állt mellette, mintha esküt akart volna tenni, kezébe vette a neje kicsi kezét és nedves szemeit annak halvány arcára függesztette.

— Ne halj meg! Ne! Élj és légy hát boldog veled; ő veled... csak ne halj meg!...

Mennyire gyűlölte pedig azt a férfit. Mennyire irigy volt rá. Az életét adta volna,

Laczka László géplakatosmester
DEBRECEN,
II. ker. Bethlen-u. 48. sz.

ELVÁLLAL barmily szerkezetű, nehéz járásu szeeskaavágók-nak könnyű járásuakra való kijavítását és átalakítását. Továbbá ujonnan készült könnyű járásu szeeskaavágók, répa-vágók és tengerimorászolók is kaphatók feltétlen jótalás mellett jutányos áron, kényelmes heti vagy havi részlet fizetésre is.

ha ez az asszony szeretni tudná s mégis átengedte őt annak a másíknak.

Végigsimitotta sápadt homlokát, azután a szívetáját, kezei ökölbe szorultak s úgy kiáltotta:

— Élj hát! . . . Ne halj meg! . . .

Ugy kiabált, mint egy örült, hogy elnyomja azt a lelkében csengő rémséges hangot, amely fojton azt zugja a fülébe: Akkor hát halj meg!

Sokáig állt a neje ágya előtt, míg végre inai megreszkettek s összerogyott. Csak másnap találta meg az ápolónő. Szemei akkor már zavaros tekintettel, valami vad szenvedély lángjában égve meredtek az asszonyra s lázas tagolatlan hangokat mormogott.

Azonnal átküldték egy másik szobába, hogy ne zavarja nejét, aki most csendesen, nyugodtan aludt s néha mosoly rebbent el ajkáról.

A férfi megtévelyodött s egy óvatlan pillanatban kiugrott az ablakon s halálra zuzta magát. Csak akkor mondták meg a feleségnek ezt, amikor már teljesen felgyógyult. És az a férfi mondta meg neki, akit annyira szeretett.

— Azt álmodtam, — szólt az asszony, — hogy a férjem erővel azt akarta, hogy éljek. Visszaadta a szabadságomat.

Elpirult s azután elhallgatott. Némán tilt egy pár percig, majd forró könnycseppek gördültek alá arcán. Vajjon kiért?

Meghalt férjéért, vagy azért a tengersok kinért s fájdalomért, amit a férje okozott neki? . . .

Nőhivatás.

Írta: Szabeloska Mihály.

Ne vigyék a lányt
Magas iskolába,
Ne tanítsatok sok
Hideg tudományra.
A jó Isten a leányt
Másra teremtette;
Nem okoskodásra,
Hanem szeretetre!

Gyönyörűbb tudomány
Ugy sincs e világban,
Mint a mi ugy terem
Magától a lányban.
Se nagyobb erő nincs
Az ő erejénél:
A gyöngédségénél
A szeretetnél!

Az ő hivatása:
Vidíteni, szeretni,
Napnélküli puszták
Napsugara lenni,
Elűzni a gondot
Pihenő tanyákról.
Küzködő férfiak
Felhős homlokáról!

S lenni az eszmények
Hű ápolgatója,
Vigasztalanoknak
A vigasztalója.
Szóval: a szeretet
Az ő szép világa,
Ebben van a lánynak
Legszebb tudománya.

Ne vigyék a lányt
Magas iskolákba,
Ne tanítsatok sok
Hideg tudományra.
A jó Isten a lányt
Másra teremtette:
Nem okoskodásra,
Hanem szeretetre!

Olthatatlan szomjuság.

Mint alkohorra más, oly hévvel
Szomjuhozom a csókra én —
S fékezhetetlen vágyat érzek,
Ha szép ajak hajol felém.

S mig piros ajkak serlegéből
A csókokat, mohón iszom —
Elönt a mámor s szilaj vágyam
Nem mérsékelem, nem bizony!

S ha halált osztna minden csepped
Te lángitalu szerelem —
Szívesen halnék százszor is meg
De kiüríteném serlegem . . .

Vértessy Gyula.

Egy híres kalandor életéből.

Vannak emberek, akiket végzetük tragikus sorsra predesztinált. Némelyik hiába is küzd végzete ellen. Hiába van benne akarat a jóra, hiába harcol emberfeletti erővel predesztinációja ellen, mégis elbukik, végzete beteljesül. Az események kéréltelhetetlen következettséggel hajtják lefelé a pályán, a mélybe, a gyalázatba, ahonnan nincs felemelkedés, amelyből nincsen megtisztulás és áldozataivá lesznek sorsuknak.

Ezek közé a szerencsétlen emberek közé tartozott Trenck Frigyes báró is a XVIII-ik század szomorú sorsra jutott híres kalandora. Élete olyan, mint egy igazi regény, tele izgalmas, érdekesítő fejezetekkel.

Trenck Frigyes 1744-ben a sziléziai háború kitérőkor Nagy Frigyesnek parancsoltisztje volt. És a császár a bravuros, elegáns katonatisztet valósággal elhalmozta kegyeivel. De hát semmi sem állandó ezen a földön, a királyi kegy pedig éppenséggel nem az. Keserűen tapasztalta ezt a fájó igazságot a fiatal Trenck Frigyes is. Mint az udvar közvetlen közelében élő fiatal katonatisztnek részt kellett vennie az udvar szórakozásaiban is. A társaságban, összejöveteleken megismerkedett a császár nővérével, Amália porosz hercegnővel, aki halálosan beleszeretett a sugár növésű, ideálisan szép katonatisztbe. És itt kezdődik a Trenck Frigyes szerencsétlenségének hosszú láncolata. Mikor ugyanis a császár észrevette a hercegnő romantikus hajlamait, a kellemetlenné váló segédtsíztet egyszerűen felpakoltatta egy diligencera és elküldte — biztos fedezet alatt — a glatzi várba — pihenni.

II. Frigyes nem értette a tréfát szerelem dolgában. Erről különben egynéhány szerelmes lovagnak keserves tapasztalatok árán kellett meggyőződnie. Többek közt például lord Stuart Mackenziel, akibe Barbarina, a nagy császár istenített prima balerinája fűlig szerelmes volt, egyszerűen elsuppoltatta Berlinből és Poroszországba. Egy másik kedvencének, a híres énekesnőnek, Mara-Schmeling Erzsébetnek férjét, Mara hegedűművészt pedig Spandauba záratta, mert a felesége szerelmes volt belé.

Trenck Frigyes körülbelül két esztendeig selyette Glatzban plátói szerelme következményeit, végre ismét rámosolygott a szerencse szeszélyes istenasszonya és egy örízetlen pillanatban odébb állhatott. Sorsa Bécsbe vezette, ahol egy esztendei csavargás után szászadosi rangot nyert a császári dsidás-ezredben. A szerencse azonban nem maradt sokáig híve. 1753-ban családi ügyekben Danzigba utazott, hol felismerték és Frigyes császár parancsára letartóztatták. A szerencsétlen embert ekkor a magdeburgi csillagsáncokba internálták és hogy szökési terveinek jólőre

szárnyát szegjék, kezét és lábát súlyos bilincsekkel börtöne kőfalához kovácsolták.

Tíz hosszú esztendeig sanylódt a szerencsétlen, ártatlan ember élve éitemve. Szívenvéseit egy naplószerű könyvben meg is írta, amely még ma is közkezen forog és megrázó eseményei minden érző ember lelkére mély benyomást gyakorolnak.

1763. decemberében végre kegyelmet kapott és úgy látszott, hogy sorsa megelégelte végre a szenvedéseket, amelyekkel annyira éven keresztül elgyötörte.

Szabadulása után Mária Terézia királynő szolgálatába állott, aki a sokat szenvedett embert jószágon pártfogásába vette. II. Frigyes halála után elkobozott poroszországi birtokait is visszakapta és nyugodalmat boldogságban élhetne volna le életének hátralevő részét, ha a lelkében forrongó démon nem határozta volna el meghontását. De hát az volt felőle megírva, hogy szerencsétlen legyen élete utolsó pillanatáig. A francia forradalom kitörését ez a nagy fantaszta valóságos örömujjongással üdvözölte. Trenck Frigyes az ideálok embere volt a szó legteljesebb, legigazibb értelmében. Olyan idealista volt, hogy hitt a rémuralom bakóinak frázisaiban és Párisba ment. Párisba, az oroszlan barlangjába, ahol a nemes ember akkor már csak azért is gyanus volt, mert nem tartozott a canaillehoz, az a la Marat crapuléhoz, vagy a Simon suszter fajtájabeli emberekhez. Hitt ezekben az emberekben, akik pedig csak a saját pokoli terveiknek szolgálták.

Hitt és betelt rajta végzete.

A II. esztendő thermidorjának 7-ik napján, azaz 1794. július 25-én a forradalmi vészbizottság előtt egy fehérhaju öreg ember állott árulással vádolva. A vádlott sugár egyenes öles alakja tülemelkedett az örök szuronyerdején. Fouquier-Tinville, a vérrel szennyezett Robespierre köztársaság közváltója arcába vágta, hogy a porosz királynak kémszolgálatokat teljesített s hogy az egészen a vádlott felé hajlott és bizonyosnak látszott, hogy megmenekül.

A vészbiróság elnöke felolvasta a vádat:

— Azzal vagy vádolva, hogy a franciák szabadsága ellen összeesküdtél az európai uralkodókkal. Elfogták egy leveledet, amelyben kétértelműleg nyilatkoztál a francia eseményekről.

Trenck Frigyes — mer ő volt a vádlott — nyugodtan meghallgatta a vádat, aztán átható pillantást vetve az elnökre, félelem nélkül válaszolt:

Megtévesztettek benneteket. Nekem már régen nincs semmi dolgom a föld hatalmasaival, akik egykor érdemellenül olyan kegyetlenül bántak velem. Vagy azt hiszitek, — szólt mosolyogva — hogy bizalmasukká fognak engemet avatni, aki felől tudják, hogy bosszút esküdtem fejükre?

És ekkor kidagadt az erek a meggyanosított ember homlokán, felfedte kézcuklóit és dörgő hangon kiáltotta a bírák felé:

— Nézzétek itt a bilincsek nyomait és merjétek vádjaitokat mégegyszer ismételni!

Még a legkeményebb szívű, érzéstelen fanatikus is megrendült ennek az érvelésnek látták s a hangulat kedvező lett a vádlottra nézve.

Végre az elnök összeszedte magát és bizonytalan hangon mondta:

— És mégis levelezésben állasz II. József császárral.

— Igaz — levelezésben állottam vele, de ennek már régen vége van. Engedjétek meg, hogy nyilatkozzam!

Mikor a bestiális lelkű Fouquier-Tinville észrevette, hogy a vádlott kegyelemre hangolta a bírakat — ördögi számítással esett közbe:

— Urak! mindjárt dél van és még 14 vádlottat kell kihallgatnunk, nincs tehát időnk sok szőszaporításra.

A Ganz-féle Villamossági R. Z. építészvezetősége (Piac utca 72.) által készítettnek **villamos-világítási- és erőátviteli berendezések**, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék **díjtalanul szolgál**.
Telefon szám 568 **Világítótetek, csillárok és szerelvények dus raktára.** Telefon szám 568

— Ugy? — mondta Trencka hóhérelke közvándlót mérlegelve — hát neked az szószaporítás, ha az ártatlanul elítélt védekezését meghallgatod?

A bíróság jóindulata ezekre a szavakra egészen a vádlott felé hajlott és bizonyosnak látszott, hogy megmenekül.

— Polgárok! — fordult messze csengő, stentori hangon a jelenlevőkhöz. — Több mint tíz esztendeig viseltem ártatlanul a rabláncokat. Mikor megszabadultam, polgárleányt vettem feleségül és drága szabadságomat arra használtam föl, hogy az emberiség javára munkálkodjam. És munkálkodtam becsülettel. Polgárok! Én voltam az első, aki Bécsben szóval és tettel hirdetem a forradalom eszméit, 17 napi börtönt szenvedtem érte és kiutasítottak Bécsből. Azt hiszem, polgárok, hogy ezek nem a zsarnokság szolgáinak tettei és nem is az arisztokratái!...

Beszédjének hatása leírhatatlan volt. Fouquier Tinville azonban nem akarta, hogy áldozata megmeneküljön. Az arisztokratizmus vádját félig-meddig elejtette ugyan, de annál erősebben emlegette a st.-lazari fogházbeli özszeesküvést, amelyben Trenck hatvanad magával tényleg bűnös is volt.

Mikor ez irányban kérdést tettek hozzá, nyílt, becsületes lelke nem engedte, hogy hazudjon. Bevallotta az igazat, de hozzátette, hogy a szenvedőknek joga a szabadulás után törekvés; maga a forradalom is ezen a szent vagy jogon született meg.

És ez a vallomás vitte a vérpadra. Önként okozta romlását. Ha tagadott volna mindent körömszakadtig, bizonyára elkerüli sorsát.

Délután 2 órakor hangzott el az ítélet és 4 órakor már legördült feje a tőkéről.

Ez volt a vég. A történet be volt fejezve.

A forradalom, amelynek bálványán áldozott, őt is elnyelte, ezt a naiv ábrándozót, ezt a csodálatos fantasztát.

Ha reám . . .

Ha reám tekintesz,
Ha szemedbe nézek;
El akad a szavam,
Leköt az ígézet.

Csak a szívem dobog,
Csak a lelkem lobog,
A jó Isten tudja,
Hogy mit is gondolok.

Szalóki Elek.

Szabadságharci csaták.

Egy dicső zászlószalag.

Pergett a dob. Ropogott az osztrák puská. Bömbölt az ágyu. Fojtó füstfelhő borult a hegykupra, a hol a tót honvédeket Erdősi, a piarista tábori pap, egyik kezében a feszületet tartva, a másikban pedig kardját villogtatva, vezette előre. Az a hősi pap, aki még a keresztet is közédobta az osztrák katonacsapatnak. Mondván tót honvédeknek: — Fiaim! Talán csak nem akarjátok a keresztet e pogányok kezében hagyni?!

A tót szabadságharcosok fanatizált erővel és vad tüzzel nyomták vissza az osztrákot, a miként a csongrádi zászlóalj is kezitúsába elegyedve küzdött az osztrák zsoldosokkal. A szuronyt, a puskatusát használták egyedül mint fegyvert. A rémséges öldöklés a magyar fegyverek győzelmével végződött.

A csongrádi zászlóalj ködmönös katonái Branyiczónál hőskökhöz illetoleg kiköszörlték a szélaknai csorbát. Golyótépett zász-

lójukra Görgei tábornoknak a felesége maga ajándékozott egy selyem-szalagot. — Aranyfonállal a branyiczói nap egész dicsőségét ráhímezték erre a szalagra. Görgeiné hímezte ki reá:

Branyiczó: 1849. február 5.
Kaiand a kondorosi csárdából.

A muszkák Vastagh János hadnagynak, élmező tisztnek, aki szegedi fiu volt, a fogságban is meghagyták a kocsiját és két lovát. A szabadulás után erre pakolozták fel a szegedi tisztek kilencen. Kossuth-bankó bőven volt a bugyelárisban, de annak már a papirbecse sem volt meg. A muszka rubeleket azonban még Nagyváradon elferblizte a társaság.

Most már felderült a kedve is a fiatal-ságnak, mióta tudták, hogy nem Szibéria lesz a „menetirány”. Tréfálkozva, de éhesen, falat eleség nélkül érkeztek el az Orosháza és Vásárhely között fekvő kondorosi pusztára, ahol csárda is van. A nevezetes kondorosi csárda. Már ekkor nagyon megéheztek honvéduramék. Elhatározták, hogy szerencsét próbálnak. Behajtottak nagy bátran a csárda udvarára. Egy éltes korcsmárosné asszony volt otthon. Tehát parancsoltak mindmaguknak, mind lovaiknak ételmet.

Jószívű magyar asszony volt a csaplárosné. Süttött, főzött azonnal hatalmas magyar ebédet, folyton siránkozott a szegény tiszturak sorsa fölött. Szegény tiszturamék pedig ebédközben ugyancsak villogtak össze, hogy mi lesz majd a fizetéssel, mert nem volt náluk még egy árva német krajcár sem.

Végre, midőn jóllaktak, nekifohászkoztak az élelmes és furfangos Vastagh hadnagy, nagy bátor szóval, nagy méltóságos képpel így szólította meg a jó öreg nénét:

— Kedves nénémasszony, tud-e visszadni aprópénzt egy német tizforintosból?

— Nem kell nekem fiam, lelkem! Az isten verje meg azt a német bankót, mert én be sem piszkolom vele a kezemet, — mondta a néni, nem is gondolván, hogy ezen szavával mily terhet emelt le a tiszturak szívéből, a kik egész nekivadultak és szíves ellátásért 25 Kossuth forintot fizettek a néninek. De az meg is örült nagyon a jó magyar pénznek.

Móricz Pál.

Részvét.

Borult az ég. Hegyekből övezett Tenger-öbölben sajka evezett. Felhők tolongnak a bezárt egen, Sziklák merednek körül ridegen. Sötét fenségben közeleg a vihar, Hideg szelet ver nagy szárnyaival, Mosdatja hullámmal a partokat, Az ormokon villámló gyújtogat. S én az ablakból elmerülve nézem Elmém, szívem elfoglalja egészen.

De gyönyör és csodálat elrepül, Szívem dobogni kezd, elmém lehül. S az ingó, nagy vízhalomok tetején Már csak a küzdő sájkát látom én. Melyben, evezve két matrózok ülnek S reszketek értők, hátha elmerülnek.

Zempléni Árpád.

Szentenciák egy iparosnak készülő ifu számára.

Egy amerikai dollárkirálynak fiához intézet leveleiből.
Irta: Gelléri Mór.

Az ugynevezett „bölcstanácsok” ideje lejárt. Főleg mióta a kereskedő- és iparosifjuság gondolkodásában és fölfogásában nagyon hamar önálló lesz és sokszor tulkorán állapítja meg nézeteit szakmájáról, emberekről dolgokról, sőt néha könnyű szerrel tulteszi magát az „öreg” bölcsekedő intelmein. Sok fiatal óriás azt a modern fölfogást vallja, hogy a „ma” tulszárnyalta a „tegnap”-ot s a

mai tanult fiatalság készülsége fölslegessé teszi az öregek fontolgató konzervativizmusát.

Hogy ez nem felel meg a valóságnak, erre nézve minden ugyancsak modern szofizma helyett, egy könyvet hívok fel tanuképpen. A könyvem hőse John Graham egy Chicagói hurföldolgozó gyár főnöke, a kit gunynéven az öreg disznókirálynak neveztek. Ez az öreg ur végigjárta az élet keserű iskoláját és példás szorgalmával folyvást öregbedő szakértelmével, egészséges és praktikus életfelfogásával és gyakorlati üzleti szellemével nagy vagyona tett szert és még nagyobb tekintélyre. A fiához intézett leveleiben kifejti nézeteit egyes társadalmi és üzleti kérdésekről.

Ezekből a tanácsokból, melyeknek a javát szedtem bokkrétába, bizony tanulhat valamit a mai sokat tudó fiatalság is.

Az amerikai sertéskirály mindenekelőtt megbecsüli a műveltséget, az iskolai tudást. Levelét, melyekkel a fiát az üzletre oktatja, akkor kezdi, amikor a fiut az egyetemre küldi. Mészárosnak, husexportörnek neveli a fiát, de mindjárt első levele első lapján ezeket írja:

Műveltség, nevelés.

A műveltség körülbelül az egyetlen dolog, amely még gazdátlanul hever szanaszét, amelyből minden ember annyit sajátíthat el, amennyit akar. Minden más dolog erős csavarokkal le van szögezve. És a csavarhúzó elveszett.

A sertéskirály tehát műveltséget akar adni a fiának; hogy milyen módon szerzi ezt meg az ember, az mellékes.

Az öregnek az a nézete, hogy ha valamely cikkél a csomagolás, vagyis a csinos külső csábitotta a vevőt, akkor az (tudniillik a csomagolás) megfelelt a céljának és kibontás után a szemétdombra kerülhet; a konyhában, a szakács előtt azonban már csak a hus minősége a döntő.

Mit vár a sertéskirály az egyetemről? Nevelést.

A nevelés — írja az öreg — két részből áll. Az egyiket a tanteremben kapod a tanároktól, a másikat a diákok társaságában. Ez utóbbi az igazán fontos. A tanterem legfeljebb tudóssá nevel, a diák társaságában férfivá válhatsz.

Kifizeti-e magát az egyetemi nevelés? Kifizeti-e magát a hushulladékot, melynek 5 cent a fontja, a hurkagyárba dobni, hogy a tuloldalra csinos kolbászokat huzzunk ki, a melyeknek a fontja 20 cent? Érdemes-e a pusztán kószáló, kaktuszon és falomban tengődő sovány ökröt lefogni és gabonával etetni, hogy vendéglői bifsztekek és roszbifelek kerüljenek ki belőle. Persze hogy érdemes, sőt kifizeti magát. És ha a fiatal embert azért küldjük az egyetemre, hogy tanuljon gondolkozni, még pedig gyorsan gondolkozni, az is kifizeti magát. Igaz hogy némely emberek olyanok, mint a sertések; minél többet nevelgetjük, annál kevésbé tudják a tanultat értékesíteni, annál bolondabbul fitogtatják a tudásukat. Ezek az emberek nem az egyetemre, hanem a cirkuszba valók. Nem az a földolgozó sokat tanulunk-e, hanem az, hogy amit tudunk, helyesen alkalmazzuk-e.

Költekezés és kereset.

A fiatal milliomos fiu az egyetemen boldul költekezik, nagy számlákat küld haza; amire az apja ezt írja neki:

— Az én vagyonom mellett ezek a számlák nem esnek ugyan latba, de neked fognak ártani, ha nem térsz észre.

— Mielőbb tanul meg, hogy csak annyit költ, amennyit keresni tudsz. Sokat az én cégemnél csak úgy fogsz keresni, ha vezető állásba jutsz. És ilyen állásba az én cégemnél csak úgy juthasz, ha a legelső fokon kezdve, fokról-fokra haladsz. Nem adha-

Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férf- női- és gyer- Piac- és Kossuth- mek cipő árúhá- utca sarkán, zába vehetünk, a Kistemplommal szemben.

tok neked mindjárt magas állást, mert az ár-tana a cégnek és neked is.

— Sohse lesz belőled jó üzletember, ha előbb tanulsz költekezni, mint keresni. Az ilyen embernek a dollár, mire megkapja, már csak 60 cent; míg a jó üzletembernek 100 centnél is jóval többet ér.

A mesterség fortélyai.

— Mikor én léptem a szakmába, a mesterségünk nagyon egyszerű volt. A sertés húsát besóztuk, a déli negerek részére erősebben, az északi fehéreknek gyöngébben. A mit nem lehetett sózni, azt kolbásznak használtuk, vagy eldobtuk. De ha ma egy sertést eldolgozunk, az száz dobozba és fazékba van osztva, minden grammjának hovaforrása és minél megfelelőbb értékesítése előre ki van számítva. Amit azelőtt eldobtunk, az most a nyereségünk. Ma az üzlethez orvos és jogtudósok, mérnökök, költők kellenek. Fogadni mernék, hogy valami újítás szükségessé fogja tenni még azt is, hogy főpapokat vegyünk az üzletbe. Mindig az volt az elvem, hogy csak értelmes embereket alkalmazok. Minél jobban voltak iskolázva, annál több módot tudtak kieszélni a fizetés fölemelés kieszközlésére.

Az eladás titka.

— Sok kereskedő azt hiszi, hogy az eladás is olyan, mint az evés, mely a pillanaty szükséglet kielégítésére szolgál. De a jó kereskedő olyan, mint a szakács, aki étvágyat gerjeszt még a kisétű embernél is. A régi módszerrel nem törődöm. Az új módszer jobb a réginél, még akkor is ha kevésbé okos. Aki mindig egyformán dolgozik, úgy érzi magát, mint aki harminc napon át csupa fánt cszik. Tizednapon megenné már a varjúhúst, husz nap múlva a lóhúst is.

Külsőségek.

— Nem a ruha teszi az embert. De a külső-embernek jó nagy részét teszi. A szennyes ing alatt tiszta lehet a szív, de a csorrikán lesz ott tiszta. Az emberek nem igen gondolják, hogy a sok munka, vagy a magasröptű eszmék miatt mulasztottad el a kabátod kikéféltetését. A látszat csal. Am csaljon legálább a javunkra, ne pedig a karunkra. A borbélynak adott 10 cent nem egyszer szerzett már ezer dollárt. De megeshetik, hogy pezsgős palack miatt, melyet kelletlen percben durrogattunk, visszamegy egy nagy üzlet. A kis Jim Jackson egyszer szépen fölverte a husárát husz dollarra és mint aki jól végezte a dolgát, elment borozni. Ezt meglátta a bassiepart egy embere és elszaladt a tőzsdére, kikiáltván a következőket:

— Jim Jacksonnál baj lehet! Buját a borba fojtja.

Házasság.

A sertéskirály utolsó leveleiben Pierrepont urfi egy szerelmi regényéről van szó. Az öreg milliomós ehhez a témához is okosan szól hozzá, mondván:

— A pénz ne legyen a fő dolog a házasságban, de valami szerepet mégis kell neki juttatni. A ki az esküvő előtt tulkeveset gondolt a pénzzel, az esküvő után annál többször lesz kénytelen, arra gondolni. És ha a férj esze számolgatni kénytelen, akkor az asszonyt nem veheti az ölébe.

Más szóval: Nem baj, ha egy asszonyt akarunk elvenni, akinek vagyona van, de baj, ha egy vagyont veszünk el, melynél az asszony csak mellékes.

Pierrepont imárottja nemcsak csinos, de okos is. Az üzletben az öreg nem alkalmazza mert úgymond nem szeretem, hogy a mikor az alkalmazottam bakot ló, akkor még én kérjek tőle bocsánatot, mert pirul, reszket és batiszkendőjével a szeméből könnyeket töröl. A nőt a házban szeretem, nem az irodában.

Ha nő kér nálam alkalmazást, akkor az urát alkalmazom: mert a nő, aki a házban van, ösztökéli a férjet az irodai munkára. És így ketten dolgoznak nekem.

Végül az öreg ezt írja Pierrepontnak:

— A nős ember több fizetést érdemel, mint a nőtlén, mert a nő fokozza a férje munkaerejét. A férj korábban fekszik le, korábban kel, döböt dolgozik, mint az olyan nőtlén ember, a ki mindennap más lánnyal mulat és sohasem maradhat otthon. Ehez képest esküvőd narján hetifizetésedett hetvenöt dollarra emelem. Jelen leveleim irásával pedig felhagyok; a feleségedre bízom, hogy téged kordában tartson. Fogadni merek, hogy ő ehhez jobban ért mint én.

Változás.

Hogyha talán megváltoztam,
Én édesem fel ne rójjad!
Gyönyörködő tekintetem
Ha eltéved néha rólad.

Te sem nézel mostanában
Órahosszat a szemembe,
S ezért bizony panaszkodni
Mégse jutna ám eszembe.

Nem is lesz már, mint ahogy volt
A mi szemünk egymás öre...
Mind a ketten odanéznünk
Arr' a drága kis bölcsőre.

Reánk mosolyg gögicsélve
A kis bölcső kis gazdája...
Mért is nekünk olyan kedves
E fiucska szemepárja?

Jól mondom, hogy megváltoztunk
Mostanában mind a ketten,
Mert egymásra ismerünk itt
Ezekben a kis szemekben!

U. S.

Férfi-hűség.

Szalmaözvegy volt és pedig már 7 óra óta.

Még nem értette át teljesen helyzetét. Amik munkájába belemélyedt, a külvilág megszűnt létezni reá nézve. Most azonban a hivatalos órák elmúltával, a midőn a bankból távozott és szokása szerint az utcasarkon gépiesen átfordult, eszébe jutott szalmaözvegyi állapot.

Megállott. Tulajdonképen mit csináljon otthon? A rideg lakásban, hol egy emberi lény se lehetett látni és hallani, hol a butorok levoltak takarva, a szőnyegek össze voltak sodorva és ahova pár nap múlva a szobafestők és kárpitosok vonultak be. Csak egy kis szoba maradt lakható állapotban az ő részére lakhelyiségül. Mihez fogjon hát odahaza?

Gondolkozott, Anna és Erzsike már bizonyára megérkeztek és jól találják magukat szerény alpesi üdülőhelyükön. És eszébe jutott a bucsuzás pillanata. A kupéablak keretéből egy halvány női arc és mellette egy nevető szürkefűrtű arcocska tekintett ki. Még egy kézszorítás, kendőlobogtatás és a vonat dübörögve futott ki az állomásról.

Elgondolkozása közben hirtelen erős kéz fogását érezte vállán.

— Na Frigyes, hova — indulsz, anyámhoz?

Háttra fordult.

— Ah, te vagy Richard? No éppen jókor jössz! Tudod, egyedül vagyok, feleségem nyaralni ment kicsikénkel együtt. Hat hétig oda maradt.

Nagyszerű! Hát akkor te legényember vagy most? No akkor csak rajta, rajta! Jöjj velem, de mindjárt!

— Hová?

— Nem messzire. Rövid kis ut a közutival és...

Megakadt és kereste a helyes kifejezést.

— Frigyes, — szölt aztán kissé zavartan, — tégy nekem egy kis barátságot!

— Szívesen akár kettőt.

A másik nevetett.

— No hát figyelj: Ösmerek egy fiatal hölgyet... Na hiszen tudod...

— Talán megint szerelmes vagy?

— Megint? Furcsa kérdés! Sejtelméd sincs róla. Tehát figyelj csak, a fiatal hölgynek van egy nővére, ki idősebb, mint ő, természetesen. És miután sohasem mozdul el mellőlünk és folyton rajtunk van a szeme, Nellimmel egy okos szót sem tudok váltani. Ezért kérnék arra...

— Hogy a mai napra vállajam el a kisasszonyt magamra? Ugy-e azt akarod kópé?...

— Ah öregem mily okos is vagy te. De a néni egy cseppet se vén, hanem fiatal és csinos, csaknem mint a huga. Tehát mond ki a boldogító igent.

Frigyes az áldozatkész pártfogó arcával bólintott.

Ma senki se kéri számon, hogy az időt hol töltötte.

Mennyi sok szép leány is van ebben a nagy városban! Hogyan van az, hogy ezt mindeddig még nem látta? Egész felülről és megifjodik az ember a látásukon.

Félóra múlva a zöldben ültek, kék ég alatt, melyen azonban már megjelent az esti csillag. Az alkonyat árnyat bocsátott már a csendesesen susogó zöld lombokra. A vendéglő árnyékos kerjében meggyújtották a lámpákat.

Élénken társalogtak. Nellike nagyon örült, hogy Richard elhozta barátját. Richard pedig elég élelmesen felhasználta a kedvező alkalmat arra, hogy bizalmasan beszéljen imárottjával. Néha azonban futó pillantást vetett barátjára, kit alig tudott felismerni. Mi történt hirtelen ezzel az emberrel? Mő nő tüzzel-hévvél udvarol és bókol Saroltának és most még a kezét is inegradja...

Sarolta hirtelen elkomorlyodott.

— Induljunk — szölt gyorsan, — úgy látszik, hogy eső lesz.

— Nézzétek csak a kis jósnőt! — szölt enyelegve Richard.

— Kérem, ne nevéssen, — szölt Nellike. — Saroltának mindig igaza van, ő csakugyan megsejti a jövőt.

— Ah — tehát női prótéta! — nevetett Frigyes. — Talán bizony jósnóli is tud?

— Igen tudok. Sőt a jelent is világosan látom. Adja csak ide a kezét;

És figyelmesen vizsgálta Frigyes tenyerét.

— Neje nagyon vágyódik ön után! — szölt kisvártatva, miközben arca kipirult.

Frigyes meghökkent. Hiszen jegygyűrűjét idejekorán elrejtette.

— Honnan tudja? kérdé dadogva.

— Hát olyan megházasodottnak néz ki? enyelgett Richard.

— Igen, felelt Sarolta komolyan. Majd hozzátette:

— Ez a jelenre tartozott. Most térjünk át a jövőre: Önt így vágyódás fogja el, annyira, hogy nem sokáig bírja ki felesége nélkül.

A kis jósnő most hamiskásan kacagott, miközben két arcán bájos gödröcske mutatkozott. Frigyes alig tudott ellentállani a vágynak, hogy a bájos teremést karjaiba ne zárja. De urakodott magán.

— De Sarolta mondd csak, honnan tudod, hogy Frigyes ur nős ember? kérdé hazamenetkor Nellike kváncsian néjéjétől.

— Kis báránka! Nézd csak a kezét! Nem látod rajta a karika nyomát? Hiszen világosan meglátszik a jegygyűrű helye.

Gerő férfi- és gyermekruha nagy áruházában a legolcsóbban lehet vásárolni Debrecen, Piacutca 41. (a nagytrafikkal szemben.)

Allandó fényes

diszmü- és ajándék tárlat

Fényesen s a mai kor
kivánalmainak minden te-
kintetben megfelelő üzle-
tem berendezésére hívom
fel a m. tisztelt közönség
szives figyelmét.

Óriási méretű helyisé-
gemben a legfinomabb iz-
lést is kielégítő minden-
nemű áruk, a legválaszté-
kosabb és a legszebb ki-
vitelben szerezhetők be
bámulatos olcsó árban.

Allandó nagy raktár:

Majolika, fayenc és chinaezüst
dísz tárgyakból, faldíszek, virágvá-
zák, renek kiviellü író- és do-
hányzó készletek.

A legfinomább porcel-
lánból kávé-, teás-, uzsonnás
és asztali étkezletek.

Mindennemű

asztali üvegekészletek

legegyszerűbbtől legfinomabbig.

Evőeszközök,

chinaezüst, alpacca és nickelből.

Asztali és függőlámpák

óriási választékban.

Menyasszonyi kelengyék

Midőn a n. é. közönség
szives figyelmét felhívom
emeleti tükör salonjaim
megtekintésére — vásár-
lási kényszer nélkül — s
további jóakaratu támo-
gatást kérve

teljes tisztelettel

Lám Sándor,

üveg és porcellán üzlete
Debrecen, Piac- és Hatvan-u. sarok.

Karácsonyra

(Ujévre)

meglepő szép, maradandó értékű válogatott

ajándék tárgyak

a legolcsóbb árszabás mellett

Rose Dezső

Debrecen legelőkelőbb és
legmegbízhatóbb fényes

ékszer üzletében

szerezhetők be.

Cégre tessék figyelni!

Csakis

Piac-utca 55. szám,

Hungaria kávéház mellett.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanelok, barchetok, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadszok.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divátövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

1.61 kabatokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színokban métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Gostümökre, színházi kabatokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárpa, hollandi, kildermünster, tapasztrý, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szőnyegek és creppok, viaszkes vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és osipke függönyök, stórok.

Kész fehérművek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsósoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és cloth alsósoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kezélok, nyakkendők, divatsebkeendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak

Harisnyák, keztük,

nők, térfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

!Báli idényre!

bőr-, selyem- és kötött keztük nagy választékban, — valamint

karácsonyi és ujévi

ajándéknak igen alkalmas és hasznos tárgyak rendkívül olcsón szerezhetők be

GYÖRFI SÁNDOR,

keztük-, kötszer-, férfidivat

* és pipere-áru üzletében *

Debrecen, (Simonffy-utca) bérház.

UJ VASÖNTŐDE

és gazdasági gépgyár

Debrecen, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy ócska után vasból vagy rézből ujat önteni, kívánatra mezis munkálni. Mű-kovács munkákat, esztorgályozást, gépek, malmok javítását és átalakítását, új tüzszekrényeket lehető legolcsóbb árért vállalunk.

Saját gyártmányu kutszivattyuk és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használt de ujonnan javított szecskavágók, járgányok, ekék, boronák, vetőgépek stb. igen olcsón eladók. Gőz s benzín eséplőgarnitúrák eladók és kisebb vagy nagyobbért elcsereletnek.

FÁI és BOZSIK.

Kis macsi tejgazdaságból házhöz szállítva palackokban kapható

tej

bármily mennyiségben.

Megrendelhető

MAYER JENŐ,

fűszerüzletében.

517

Karácsonyi és ujévi ajándéku

a legjobb órák, szép ékszerék nagy választékban, legszolidabb árban

KURIÁN GYULÁ

órá- és ékszerésznél

Debrecen, Plac-utca 42. szám, Lamprecht-palota.

Karácsonyi sütemények, krémek, parfaik és fagyaltok.

Urasszonyok figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy

a karácsonyi ünnepekre

diós és mákos patkók, kalácsok, kuglófok, krémek parfaik fagyaltok, sütemények finom készítését elvállalom és pontosan a megrendelt órára hazaszállítom.

Karácsonyfa díszek, cukorkák, ajándékok nagy raktárát rendeztem be.

Szíves megrendelést kér

tisztelettel:

BUDAI KÁROLY cukrászata

Piac-u. 9. sz. Csanak ház.

A bosszu. A Vízafogón 145 kábelgyárban Gajdos Miklós és Horváth Imre gyári munkások együtt dolgoztak. Gajdos összeveszett Horváthtal, tettelességre vete-medett, miért a gyárból elbocsátották. Gajdos fogadkozott, hogy ezért tusszut áll és amikor Horváth tegnap este kijött a gyárból, megleste és egy reszelővel hátszurta. Horváthot súlyos sérülésével a mentők lakására vitték, Gajdosot letartóztatták.

Hétszeres öngyilkosság akadályokkal.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 24.

Ma éjjel a gróf Zichy Jenő- és Hajós-utcák sarkán az ottani ház kapuja alatt egymásután hét revolverlövés dördült el.

A lövéseket egy elegánsan öltözött, lakktopános, szmokingos, szalonruhás, cilinderes, glaszé-keztűs fiatal ur irányította saját halántéka ellen.

Az ifju, a ki alig 20—21 éves lehetett, bajszatlan, úgy nézett ki, mintha leánykérebe menne: elegáns volt, csak éppen télikabát nem volt rajta.

A reggeli lapok a mentők értesítése alapján már megírták, hogy ez az ifju meghalt.

Személyazonosságát nem lehetett megállapítani, valószínűleg Berend Pálnak hívják. Lehet, hogy ez csak felvett név, vagy szüleinél lakik, mert bejelentett lakása nincsen.

Az öngyilkosságnál igen érdekes feljegyzéseket találtak, a melyekből kitűnik, hogy Berend Pál hétszer kísérelte meg az öngyilkosságot és hogy a fiatal ember azért kívánczolt a halálba, mert szeretett egy leányt, a ki róla tudni nem akart.

Az is bizonyosnak látszik, hogy a lány a gróf Zichy Jenő- és Hajós-utca sarkán lakik.

Papirszeletekre írta meg az ifju öngyilkosságának krónikáját. A papirszeleteket borítékba tette, erre ráírta:

Napló kivonat 1907 december 23-ról.

A kivonat pedig ezeket tartalmazza:

Budapest, 1907. december 19,
délután 6 óra.

Hat centiméteres cocain adrenalin sube-nian injectio. Balkézen három, jobb kézen két szúrás.

Este hat órakor semmi hatás. Nem sikerült.

Budapest, 1907. december 20.
este 9 óra.

Délután 2 óra 30 perckor 1 grm. cocain hydrochlorai. Merek lagona vinginalis. Szer. os. Este 9 órakor semmi hatás. Ujból nem sikerült.

Budapest, 1907. december 21.
délután 3 óra.

Éjjel fél 1 órakor aether narcosis. Egy órakor felébredtem. Megint nem sikerült. Rögtön rá új narcosis. Háromnegyed óra múltán észrevettek és ismét magamhoz térítettek.

Budapest, 1907. december 22.

Nagyon ki vagyok merülve. Pihenek egy napig.

Budapest, 1907. december 23.
délután 4 óra 30 perc.

Méreg nekem nem árt. Vettem egy revolvért és 7—9 óra között a Hajós- és a gróf Zichy Jenő-utcák sarkán agyon fogom magam löni.

Berend Pál.

Budapest, 1907. december 23.
este 11 óra.

Fél 9 és 9 óra között két lövésem csúrtörtököt mondott. De nehéz meghalni!

Ezekon kívül még hét papirszeletet találtak az öngyilkosnál ezekkel az aforizmákkal:

1. Becsület és kötelesség öngyilkosságba

keretik az embert, de attól vissza sohasem tartják.

2. Krisztus csak egyszer feszítettett meg; a boldogtalan szerelmesek napjában százszor.

3. Az emberek legnagyobb részének lelke szép hagyományok, vagy rut előítéletek mankóin biceg.

4. Csak az az ember lehet boldog, aki-nél a szív, a gyomor és az ész mindig egyet akarnak.

5. Az élet utja keskeny, csak kettő járhat rajta szépen egymás mellett, mindig összetartva. És ha az egyik elengedi a másikat, akkor a másik lebukik az élet utjairól a halál mélységeibe.

6. Boldog az, akinek szíve nincs.

7. Szeretem az élet, közöny a halál.

Még néhány névjegylapot találtak az ifjunál, aki sajátkezűleg írta a lapokra a nevét. De sem foglalkozása, sem lakása följegyezo nincsen.

A rendőrség most igyekszik személyazonosságát megállapítani.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Összement tej. Az összement tejet újra használhatóvá lehet tenni az által, ha azon arányban, a mint össze van menve, egy vagy több kékhegyi szénsavas kálit teszünk bele. Mind a kettő összekeverve, a tej újra felforrallandó.

Penészes buza megjavítása. Ha a buza annyira penészes, hogy őrlésre sem lehet használni, a következőképpen megjavíthatjuk és még igen jó darát és baromfi eledelt nyerhetünk belőle. A penészes búzát forró vízbe dobjuk és addig hagyjuk benne, míg ez kihűlt. Kétszer annyi vizet veszünk, mint a menyü búzánk van. A mag a tetején uszik és a penész mind lefoszlik róla. A negves gabonát később meleg kemencében megszáritjuk.

Egéseknél, ha a sebeket 10—15 százalékos picrinsavas oldattal mossuk, a fájdalmat rögtön megszüntetjük. A picrinsavas oldattal okozott sárga foltokat borsavval való mosás által igen könnyen eltávolíthatjuk. A picrinsav nem hat mérgezően.

Kemény hust puhára főzni. Hogy a kemény hus gyorsan puhára főjjon, a hus lehabozása után egy kis kanál pálinkát kell hozzáönteni. A hus igen puhává válik és a pálinka íze nem érezhető. Különösen megpuhítja a kemény vadhust, amelylyel rendszeren sok baj van.

Méz az influenza ellen. A ki napoként néhány kávéskanál mézet lassanként szopogat, ritkán kapja meg a veszedelmes influenzát. Vízben oldott méz az orron keresztül, fölcsizva, nagyon gyorsítja a gyógyulást. Könnyen érthető a jelenség oka, ha megmondjuk, hogy az influenza főleg a nyákhártyák gyulladásában nyilvánul, a mézben levő hangyasav pedig elmulasztja a gyulladást. Valódi mézet kell használni, mert csak ebben találkozik hangyasav. A mesterseges cukorszörpökből készült mének nincsen semmi jótékony hatása; ennél pedig tobut ér még a citromlé használata is.

A fügekavé készítmény módja. Az igazi fügekavé tisztán tüzéből készül úgy, hogy a koszoru fűgét két karéjra metszik, vaslemezen megaszalják és még melegen megtörtik. Ez a kávénak izére és színére kedvezően hat. Hamisítani szokták árpával, meg makkal.

Vanília ecet. Vegyünk két deka porrárt: vaniliát, 1 deka fahaját s ugyanannyi szegfűszeget, vegyítsük öt liter tisztított alkohollal és tíz liter borecettel; pároljuk 8 napig s aztán öntsük le és szűrjük le az ecetet.

Tintafoltok kitisztítása a fehérneműből. A feherruha nem romlik semmit, ha bezint és ecetet összekeverünk egy csészében, a foltos helyet 10—15 percig beáztatjuk, aztán kiöblítjük és a többi ruhával rendszeren kimossuk.

MULATTATÓ.

Szeccesszió.

— Mama, kérlek, mi is az a szeccesszió?

— A szeccesszió fiacskám, szószerint elszakadást jelent, de...

— Akkor mamuska, a nadrágom hátul szeccessziós!

Fizetség.

A szegény beteg hálálkodik:
Orvos ur, nem tudok fizetni, de kívánom, hogy sokáig éljen. Elje tul minden páciensét.

Oh.

— Ez a Révész gyerek valóságos kis jószág...

— Tán megmondja a jövődöt?

— Nem, hanem Jóskának hívják.

Nem akarta érteni.

Rezska: Papa, én azt hiszem, hogy Gál jobb parthie.

Khon ur: Söt ellenkezőleg, balpárti.

Leleményes.

— Nodságos oreság, vedje tülem ezt a kitünő köszörő kútt!

— Nincs köszörülni valóm.

— Hát vedjen hozzá eztet o finom penecilos... minyárt lesz köszörülni valúja.

Intés.

A tanár ur az anyakönyvi hivatalba készül, hogy bejelentse az újszülöttet.

Felesége, a ki ismeri szórakozottságát, aggódva figyelmezteti:

— Jól vigyázz, Béni, gyermeket jelentesz bel Valahogy össze ne add magadat valakivel.

Próza.

Nő: Oh, Imre! Milyen volna most az életed nélkülüm?

Férj: Olcsóbb.

Asszonyi furfang.

Szobaleány: Nagysága, kérem, egy moly van itt.

Urno: Hol? Jaj, az uj galléromon! Tegye át a téli bundamba: attól szeretnék már a jövő tére megszabadulni.

Mire nem gondol!

— Mit csinálsz, Lilike?

— A tükörben nézem magamat; azt nézem, hogy milyen lennék, ha ikergyerek volnék?

Átöröklés.

— Az Istenért, mi bajod, beteg voltál?

— Nem én, hanem a szakácsnének.

— Nos, s ezt neked kellett megszínelened?

— Hát persze, mert ezalatt a feleségem főzött.

A kis politikus.

Hitoktató: Ábrahám, — nemde, azt mondta Lothnak: Ha te messz balra, én megyek jobbra. Mire oktat ez a példa?

Tanuló: Ábrahám kormánypárti volt, Loth pedig 48-as.

A szórakozottság netovábbja.

A.: Borzasztó, milyen szórakozott cselédem van. Meghagytam neki tegnap este, hogy reggel hét órakor keltsen fel és a cipőme subickolja ki.

B.: No, és?

A.: Képzeld, a cipőmet költögette és engem be akart subickolni.

Eltalálta.

Vén kisasszony: Hogyan engedheted meg a hadnagynak, hogy megosókoljon? Az én időmben nem engedtem meg senkinek, hogy csókot raboljon tőlem.

Bakfisch: A néni idejében talán még nem voltak a csóorablók ilyen vakmerők!

Debreceni m. k. Gazdasági Akadémiától.

929/1907.

Hirdetmény.**Pályázat élelmezési vállalkozásra.**

A debreceni m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága az 1908. évi április hó 15. megüresedő élelmezési vállalkozásra pályázatot hirdet.

A vállalkozónak a gazdasági akadémia hallgatóinak élelmezése és feherneműinek, valamint ágy- és asztalneműinek mosása képezi feladatát. Élelmezi az akadémia nőtlen tisztviselőit és szolgálait. A naponkénti élelmezendők száma 100-160 között ingadozhat.

Az élelmező a hallgatók ellátásáért havi 44 K-t kap fejenként, mely összeget havi utólagos részletekben fizeti ki az igazgatóság. Rendelkezésre bocsátatik 2 szobás lakás, az élelmezésre szánt helyiség és mellékhelyiségek, valamint az összes főzési és étkezési berendezés. Szeszitaloknak az igazgatóság által megállapított mennyiségben és árban való kimérése szintén engedélyezett. A tej a rendelkezésre álló mennyiségig, valamint a gazdaságban és kertészetben előállított élelmickek az akadémia-tól vásárolandók. Az élelmezés előre megállapított étlap szerint történik. Az ételeknek egészségesnek, jóízűeknek és kifogástalanoknak kell lenni.

A részletes szerződési feltételek az akadémia igazgatóságánál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Megkívánatik, hogy a vállalkozó az élelmezési szakmában kellő jártassággal bírjon, ami beigazolandó. Akinek családja nagyobb számú felnőttagból áll, kik az élelmezésnél, kiszolgálásnál segédkeznek, előnyben részesül.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy a nagyméltóságú földművelésügyi m. k. Minister urhoz címzett, egy koronás bélyeggel ellátott kérvényüket, melyben világosan kitéendő, hogy a szerződési feltételeket ismerik s magukat annak alávetik 1908. január 15-ig a debreceni m. k. gazdasági akadémia igazgatóságánál nyujtsák be. A kérvényhez melléklendő: erkölcsi bizonyítvány, családi értesítő, továbbá az élelmezési szakmában való jártasság igazolása.

Az igazgatóság a pályázók közül a szerződés megkötésére azt hozza javaslatba, aki az élelmezés kifogástalan ellátására a legjobb garanciát nyújtja. Ezzel a szerződés a nagymélt. földművelésügyi m. k. Minister ur jóváhagyása mellett 3, esetleg 6 évre megkötetik.

Az élelmezés 1908. apr. hó 15-én okvetlen megkezdendő. A jelzett határidőn túl beadott vagy nem kellően felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debrecen 1907. december 21.

A m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

Száraz tűzifa

kizárólag 2-3 éves vágású cser, bük, gyertyán, tölgy és hántott (varga) fa kapható öl- és vagon számra

Hay Károly

fakereskedésében. Házhoz szállítást pontos időre saját szekerén felelőség mellett eszközli. Megrendelési iroda Hal-utca 4., emelet a Debrecen szálloda udvarában.

Arverési hirdetmény

A „Takarék- és Hitelintézet“ r.-t. zálogházában 1907. évi április havában elzárolt, illetve 1907. október végig lejárt 3230 számtól 4214 számig arany, 2004. számtól 2776 sz.-ig egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 8405 8515, 8516, 9324, 9330, 9398 számú zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, avagy meg nem hosszabbítottak, 1908. január hó 9. délután 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

1155

Az igazgatóság.

Van szerencsém a tisztelt borfogyasztó közönség szives tudomására hozni, hogy

Nyil-utca 107. sz.

saját házamban az udvarban kizárólag saját termésű

boraim

árusítását megkezdtem.

Ajánlom családi összejövetelre, keresztülőkre, névnapokra, disznóölésre stb. literenként.

Érmelléki 3 éves termés

1 liter 80 fillér,

Kitünő sámsoni és sestakerti

1 liter 72 fillér,

5 és 10 literes üveg korsókban házhoz szállítva,

10 liter vételnél 8 fillér árkedvezmény.

Igen kérem próbamegrendeléssel megtisztelni sziveskedjék.

Tisztelettel

Kiss Lajos,

Nyil-utca 107.

385

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata
Debrecen, nagytrafik udvar

Legelőcsöbbsen és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok berendezését és karbantartását. Villany, benzín, hőlég és nyers olaj motor javítását, orvosi, és fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakkörvágó legkomplikáltabb munkákat. Telefon 21

3353-1907. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A derecskei kir. járásbírósa mint telekkönyv hatóság közli, hogy a Takarékos és Hitelintézet debreceni bej. cég végrehajtónak Schönfeld Sámuel és Albert derecskei lakosok ellen folytatott végrehajtási ügyében 1110 kor. tőke, ennek 1906. június 6. napjától járó 6% kamatai 112 kor. 67 fillér megállapított végrehajtási és az árverés kérésért jellel 25 koronában megállapított, valamint a megállapított költségekből álló követelése, továbbá derecskei 192. és 6817. sz. tkvi ingatlanokra vonatkozóan a csatlakozottnak ezennel kimondott Debreceni hitelbank végrehajtató 2000 kor. tőke, ennek 1907. június 20-ától 8% kamata, egyharmad 1/3 váltódíj, 106 kor. 95 fill. költség követelése, végül a derecskei 5960. sz. tkvi ingatlanrész illetőségére vonatkozóan a csatlakozottnak ezennel kimondott Debreceni hitelbank végrehajtató 138 kor. 56 fill. tőke, ennek 1907. július 1-től 6% kamata, 7 kor. 55 fillér óvás 1/3 % váltódíj és 40 kor. 50 fill. költségből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. bíróság területén levő a derecskei 192. számú tkvjában A. r. 267. hrsz. és a derecskei 6817. sz. tkvjában A. r. 268. hrsz. alatt foglalt egy egészet tevő belsőleg 2000 koronában, továbbá a derecskei 3161. sz. tkvjában A. r. 839. hrsz. alatt foglalt egész házas telekre, tehát az 1881. évi 60. t. c. 156. §-a d. pontja értelmében a társulajdonos Grünfeld Janka illetőségére is 80 koronában, végül a derecskei 5960 sz. tkvjában A. r. 839. hrsz. alatt foglalt házas teleknek Schönfeld Eliás tkvi tulajdonát tevő fele részére 1600 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1908. évi január hó 20-ik napjának délelőtti 11 óráját a bíróság árverési termébe kikiáltja.

Kikiáltási ár a becslár, azonban az árverés kikiáltott ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alacsonyabb is elfogadható.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő és mindig az első részlet az árverés napjától számított 3 nap alatt, a második ugyanazon naptól számított 6 nap alatt és a harmadik ugyanazon naptól számított 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt

Arverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt kihelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kikiáltott kezéhez át kell szolgáltatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. bíróság mint tkv. hatóságnál vagy Derecske község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. bír. mint tkv. hat.

Derecskén, 1907. okt. 9.

890

Jákó,
kir. járásbíró.

Ugy látszik, hogy egészségjáromány fitott ki. mióta a legtöbb háztartásban a

Ceres ételzsirt

használgják.

Gyomorbeteg, aranyeresek stb. sokkal jobban bírnak el „Ceres“ ételzsirral készített eledeleket, mint más ételzsirral előállított.

Schicht György, „Ceres“ tápszerművek osztálya,
Aussig E/m.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levelelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg mellékeltek.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

MŰVÉSZIES foglalkozással bíró intelligens izraeli ember, házasság céljából megismerkedne oly intelligens izraeli leánnyal, kinek 6 ezer kor. készpénze van önállóításhoz. Leveleket „Uj évi reménység“ alatt a kiadóba teljes címmel diszkrétó biztosították. Ügynökök díjaztatnak. 6464

Ajánlat.

FÖRGALMAS helyen üzlet helyiség kiadó. Bocskai-tér 12. 6438

RÁKÓCZY utca 36. sz. ház eladó, mely áll 4 rendbeli lakással, 3 lóra való istállóval, mely minden órán kiadó, kocsiszinből és az udvaron jó vízű kut. Értekezhetni Jókai utca 20. szám alatt. 6435

KIADÓ két vagy három szobás uri lakás február elsejére. Meszena-utca 2. sz. 6429

VISONTAI BOR saját termésű kicsinyben és nagyban kapható Gréinél Széchenyi-utca 1. szám. 6395

MAGANDETECTIV ajánkozik a legdrágább megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságáról kezeskedve. Iskola utca 4. 6388

EGY liter asztali bor 34 kr. Egy liter Ezerjó bor 40 kr. Főlegyházy János fűszerüzletében Piac és Mtklós utca sarok. 6327

KEZI- és lada bórondok (kofferek) nagy választékban Markureit B. bórondósnél Hatvan-u. 70. Megrendelések és javítások elfogadnak. Ügyes fiu tanulónak fizetéssel felvétetik. 6319

JÓ KENYÉR és kalácslisztek hazája Ajtó-utca 11. sz. Ki gondolná már, hogy Ajtó-utca 11. sz. alatt olyan finom liszteket kapjanak, még pedig gőzmalmi árjegyzék szerint. Igazán hőtől tanult a jó pap, ki nem próbálja nem is tud semmit. Tiszte. ettel Hernády Pál. 6319

KIADÓ üzlethelyiség Csapó-utca eljén, leforgalmasabb helyen, alkalmas mindenféle üzletagnak, azonnal átvehető, értekezhetni a kiadóhivatalban. 6303

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

HAJ HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott hajat veszek. 9409

Telefon 168. Telefon 168.

FÖLDVARI L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyára és vállalata Kossuth-utca 1. szám.

Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Rendelje be: lakások, üzletek és gyárak részére villamos villanítást, kézi- és magán telefonokat, villámhárítókat, villemos csengőket, ennek szakszerű javítását s évi jókarban tartását lejutányosabban eszközözi. — Saját motorerővel berendezett rézesizolás, nikkellezés és galvanizálás. Villamos zseblámpák 1 k. 70 fillértől. Árjegyzék ingyen.

NALAM ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, féfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyszerítők, Jager ruhák, tükör kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. 6095

SÁMSONI kerti bor literenként 32 kr. Darabos-utca 41. sz.

ALLANDO NAGY harisnya vásár női, férfi és gyermek harisnyakban legolcsóbb árak. Márton Gyulánál Piac utca 9.

50-90%-ES RENDKIVÜLI ÁRLESZÁLLÍTÁS Fűvészkert utca 14 szám alatt. Mielőtt karácsonyi vagy bármely alkalmi ajándékot vásárolna, elne mulassza felkeresni HARMATHY könyvkereskedését Debrecen, Fűvészkert-u. 14. Disznóvéc, regények, ifjúsági könyvek, diszkótésű zsolttárok, Révész. Tompa, Szász, Dobos, Hock-imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek. Emlék-, képeslap- és bélyegalbumok, finom magyar, francia levélpapírok, családi dobozok, képeslapok, olaj-, aquarel- és vízfesték dobozok, festővásznak, ecsetek, asztali tentatartó zsebkések, zsebirónok, egészségi szivarkák, helyek, hegedűfelszerelések, karácsonyi játékok s még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak dus választékban most rendkívüli árleszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

FEHERNEMŐ varróné házakhoz ajánkozik. Boldogfalva utca 22.

ZSEBŐRA JAVÍTÁS 50 krtól feljebb. Roskop mick óra 6 kőbenjáró 2 fnt 80. Ébresztő óra 1 fnt 75. Jó szemüveg vagy cwicker 50 krtól kezdve üvegek javítása fél árban. Főgel Gyula óras optikus. Piac-utca 75. szám Bank palotával szemben. 9426

EÖTVÖS-utca 54. sz. alatt egy kerékgyártó és egy kovácsműhely lakással kiadó.

KET csinosan butorozott szoba kiadó. József kir. herceg-utca 20 szám.

KIADÓ két vagy három szobás uri lakás február elsejére. Meszena-utca 2. sz. 6429

EGY sz. családnál jó hazi koszt kapható. Cim a kiadóban. 6462

MARTINKAI bor saját termésű literenként 36 kr. Hunyadi-utca 21. 6461

Költöztetek féderes stráf kocsn, értekezhetni Debreceni Lajosnál Csapó-u. 86. 6469

Kereslet.

EGY kaució fiatal ember hivataliszolgái állást keres, cim a kiadóba. 6445.

INAS kerestetik havi 60 korona fizetéssel. Szt.-Anna-utca 25. sz. 6444

FIATAL könyvelő, folyékonyan bírja az angol, német és magyar nyelvet, keres gyakornoki állást. Cim a kiadóba. 6443

GEPLAKATOS és vasesztergályos tanulók felvétetnek. Ehrenreich Sámuel Széchenyi-utca 44. szám. 6441

KERESEK azonnali belépésre egy ügyes liszt-kímérőt ügyes és gyors kiszolgáló ki jól és pontosan számol ki már e szakmában volt hosszabb ideig alkalmazva előnyben részesül. Hortobágy Gőzmalom városi liszt raktára Csapó utca 4. 6440

EGY kerékgyártó kerestetik. Nyugoti-u. 16. 6420

PIAC-UTCAI fűszerüzletbe keresztyén leány pénztárba felvétetik, Cim a kiadóban. 6410

NÉGY szobás uri lakást keresek május egyre lehetőleg istállóval 2 lóra. Ehrenfeld Rákóczy-utca 21. 6409

EGY vincellér, 1 majoros, 1 igás kocsis, 1 béres, konvenciók 1908. jan. 1-től elfogadhatnak. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 6380

Szentbernéthegy kutya kölyköt veszek. Szalkai-utca 3. 6459

HÁZMESTERNEK gyermektelen, vagy kis családú házaspár felvétetik. Kossuth-ut 43. sz.

Fűszerkereskedő segéd Január elsejére, esetleg azonnal felvétetik. Vass István üzletében. Hadházi-ut 4. sz. 6454

HATVANI János vasuti alkalmazott a debreceni állomás egyik külön helyiségében egy ezüst fedeleetlen omega zseborát ott felejtett, kéri a megtalálót Homokkert-utca 79. sz. alá szolgáltatni, hol illő jutalomban részesül.

EGY igás és deszkás szánka megvételre kerestetik. Mester-utca 21. 6467

PÉNZTÁROSNO és elárusítónőnek keresek egy teljesen megbízható csinos leányt január 1-re Ruzicska Gyula fényk. szaküzlete. Piac-u. 34.

Eladás.

EGY csinos lengyel szán eladó Hatvan-utca 10 szám. 6396

VIGKEDVÜ MIHÁLY utca 67. szám alatt a Rucához címzett vendéglő más vállalat miatt sürgősen eladó, értekezni lehet az üzlethelyiségben. Neumayer Jánosné. 6440

A KIS SZEPESÉN 23 hold 301 kvadrától Uj-ostyasú föld, jó karban levő gazdasági épületekkel együtt eladó. Értekezni hol, megmondja a kiadóhivatal. 6436

ELADÓ egy karika hajós varrógép, értekezni lehet Nyil-utca 16. szám. 6425

MESTER utca negyedik számú ház eladó, értekezhetni benne lakó tulajdonosával. 6388

FESTEKES hordók olcsón eladók Arany János utca 47. szám.

GALÁMBOK, többféle fajgalambok olcsón eladók. Szappanos-utca 22. 6466

Mozgófénykép gép villanylámpával és képekkel eladó. Hatvan-u. 17. sz. fodrász üzletbe.

A HALAPON 20 hold és 960 négyszögöl föld eladó. Értekezhetni Faragó-u. 18. sz. 6460

ELADÓ Darabos-u. 21. számú ház, értekezhetni ugyanott. 6458

ELADÓ Beresényi-u. 26. sz. új ház, vagy az egész udvar kiadó, adómentes jó forgalmú fűszerüzlet van rajta italengedéllyel. 6457

SZŐLŐKARO öles hosszú — bekátrányozva, azonnali vételnél ezre 30 koronáért eladó, — Mike Ferencnél Hunyadi-utca 13. délelőtti 10 óráig. 6455

EGY közös koryha részvény eladó, beszerzési áron Eötvös-utca 51. 6446

ELADÓ a halapi pusztán 66 kat. hold kaszáló gazdasági épületekkel felszerelve, közbe 2 hold termő szőlő Értekezhetni Lorántfy-u. 46. sz. háznál. 6458

ELADÓ olcsón új spahitt, varrógép és kredenc. Darabos 59. udvarban. 6468

SZÉP faj galambot és faj tyukot eladok. Csonka-utca 12. 6408

HOMOKKERT II. járas 169—b. számú ház eladó, értekezhetni ugyanott.

ELADÓ hatvanutcai kert I. járas. 28. sz. szőlő télen-nyáron lakható 3 szobás kőépülettel hozzávaló mellékkeliségekkel elő- és borospince, jövizű kut, értekezhetni Vigkedvü Mihály-utca 49. sz.

TISZTA harci jó éneklő kanári madarak eladók Beresényi utca 18. sz.

SZEGÉNY embereknek való 1 szoba konyha, kamara jövizű kuttal 300 négyszögöl jó szőlővel 800 fnt.-ért eladó, 200 fntal megvehető értekezhetni Csapó-kert Mátyas király-u. 24.

Eladó tűzifa.

Szállítok tűzifát, elsőrendű cser-, gyertyánfát 1906. évi vágás tízezer kilogrammonként egy vagonnal az alábbi állomásokra:

Debrecen állomásra	168 kor.-ért
V.-Pércs	166 „
Szoboszló	176 „
Derecske	180 „
Hadház	178 „

A fizetés utánvétellel történik. A fenti árban már benne van a szállítási költség, csak a követ-vám illeti a vevőt. Rendelés után 5 napon belül érkezik a fa.

Rézműves Salamon,
fakeskedő Margitta.

Gramofonok (beszélőgép)

legújabb
lemezek
nagy választékban

legolcsóbban
kaphatók

Schmidt S.
zongora- és
hangszer rak-
tárában.

Debreczen város

vezető férfi-ruha áruhaza

Katz Hermann

cég

Debrecen, Piac-u. 43. sz.

számolva a jelenlegi ked-
vezőtlen gazdasági hely-
zettel, dec hó 24-ig vagyis

karácsonyi vásár-

jának idejére összes árui-
nak árait oly példátlan

olcsóra szabta meg,

hogy mindenkinek alkalma
legyen téli ruhaszükségletét
elsőrendű minőséggel párosult
olcsó árakért beszerezheti.

Városi- és utazó bűndák,
gazdasági szörmekabátok
és nyers szörmeárúk fel-
dolgozásra igen nagy vá-
lasztékban.

Szebnél-szebb

karácsonyi

ajándék

tárgyak

kiállítása

Kaszanyitzky Endre

főtéri üzletében.

Csődtömeg eladási hirdmény.

Rózsáné és tarsa debreceni cég
csődtömegéhez tartozó 6593 kor.
20 fillérre becsült fehéreneműek,
nyakkendők, keztyűk, kalapok és
egyéb férfi divatcikkéből álló üz-
leti árukat egy tömegben s a 310
koronára becsült üzleti berendezést
szintén egy tömegben zárt ajánlati
verseny útján eladom.

Az ajánlatok lepecsételt bori-
tékban az üzleti árukra 659 korona
32 fill., a berendezésre nézve 31
kor. bánatpénzzel együtt legkésőbb
1908. jan. 10. napjának d. u. 5 órá-
jáig nálam adandók be. Az ajánlat-
tevők az eladási feltételek egy pél-
dányát saját kezüleg aláírni tartoz-
nak. Az ajánlatok felett a csődvá-
lasztmány január 11-én délután 3
órakor dr. Kemény Mór ügyvéd,
irodájában megtartandó ülésen fog
dönteni.

A feltételek, az áruraktár és a
csődleltár a hivatalos órák alatt
közbenjöttömmel megtekinthetők.

Dr. Balogh Géza,

csődtömeggondnok, Csapó-u. 16.

Eladó szőlő.

A Domján Lajos tulajdonát képező
és a Hatvan utcai kertben I. járás 49.
szám alatt levő 2 és 1/4 nyilas szőlő,
közte igen szép és nemes gyümölcsfákkal
eladó. ára 2200 ft.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a
Nagy Lajos adásvételeket hirdető és köz-
vetítő irodájában Csapó-u. 13. sz.

Néhány szó arról, hogy mivel fog-
lalkozik a

Nagy Lajos irodája.

A Nagy Lajos irodája (Debreczenben
Csapó-utca 13. sz. alatt) megszerez kis-
koruak részére nagykorúsítási engedélye-
ket. Katonaköteles ifjak részére, a kik a
katonai sorozáson még tul nincsenek —
megszerez nősülhetési engedélyeket a
honvédelmi miniszteriumtól.

Nem magyar hangzásu vezetéknev-
vel bíró egyének részére névváltoztatási
engedélyeket.

A magukat önállósítani akaró keres-
kedők és iparosok részére iparengvedly-
lyeket.

Örökbefogadásokat. Beszerez válópe-
rekhez szükséges okmányokat. Megfigye-
léseket eszközöl kényesebb természetű
családi ügyekben és kívánatra leutazik
bármelyik vidékre is.

Készít állások elnyeréséhez szüksé-
ges pályázati kérvényeket. Tanít hólgyek
részére írógép kezelést. Tanidő 14 nap.
Tanítási díj 10 korona, mely összeg előre
fizetendő. Mindennemű írásmunkák szép
kivitelben készíttetnek írógépben.

Adásvételeket hirdető és közvetítő
irodája felvesz eladásra eladó földet, há-
zat és szőlőt. Debreczennek legrégibb és
legsikeresebb intézete.

Nagy Lajos okmányszerző irodáját
valamint adásvételi és hirdetési irodáját
1900-ben alapította, azt megelőzőleg pe-
dig éveken keresztül praktizált közigaz-
gatási hatóságoknál, polgári és büntető
bíróóságoknál, 6 éven keresztül pedig a
dr. Kardos Samu, dr. Szöllős Dezső és
dr. Király Péter ügyvéd urak irodájában
mint fogalmazó segéd működött.

Bőrkeztűk, illatszerek, parfüm és minikür kazet-
ták, fésűk, kefék, szappanok stb.
nagy választékban.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

Szines bőrkeztű rövid ideig 2.80.

GYÖRFI SÁNDOR

keztű-, kötszer-,
pipere- és férfidivat üzletében

Ermelléki kiállításán Pécsi orsz. borkiállításán
 díszoklevéllel aranyéremmel
kitüntetett

Zöldszilváni bor

literes és fél literes üvegekben,
 literenként 40 kr. árban kapható
 Egyéb fajbonok literre 36 kr.
Deák Ferenc-utca 26. sz. bodegában.
 Nagyobb vételnél kedvezményt nyújtok

Faszén és kovács kőszén, legolcsóbban

Neumann Gyula
 festék- és szénkereskedőnél szerzőelő be,
 Debrecen,
 Hatvan utca 5. szám.
 Telefon 566. szám.

AJÁNLOM

saját termésű
Bagaméri boraimat,
 5 literes korsókban:
 1907. évi 85 kr. literje
 1906. évi 36 kr. literje

Várray János
 Kölcsey-utca 29. szám.
 Telefon 398. Telefon 398.

Eladó 3 modern uriház

Az egyik ugyyszólván a Piac szájá-
 ban van, igen szép befásított udvar, há-
 rom rendbeli modern uri lakosztály. Az
 udvarban jóvizű kut. Ezen ház ára 24
 ezer forintra van hagyva.

A másik ház áll egy rendbeli három
 szoba, mellékhelyiségek, egy rendbeli két
 szobás és két rendbeli egy szobás lakás-
 ból és házmesteri lakból, az udvarban
 szintén jóvizű kut. Ennek utolsó ára 11
 ezer 500 frt.

A harmadik ház van a Rákóczi-ut-
 cának a Péterfia felőli részében, tehát
 honvéd tiszteknek igen alkalmas lenne,
 három rendbeli lakosztályt foglal magá-
 ban és pedig az egyik utcai lakosztály áll
 4 szoba, e 6-zoba, üvegezett veranda,
 belső klozett és pincék, a másik utcai la-
 kás áll három szoba, előszoba és mellék-
 helyiségekből és van egy két szobás ud-
 vari lakosztály, az udvarban jóvizű kut.
 Az egész udvar letéglázva.
 Bővebb felvilágosításokat a legna-
 gyobb készséggel teljesen díjtalanul nyújt a

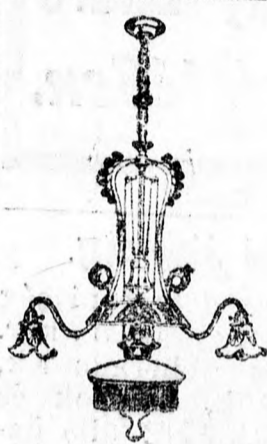
NAGY LAJOS

adásvételeket hirdető és közvetítő iroda.
 Debrecen, Csapó utca 13. szám.

Kapható:
 minden jobb fűszer és dívaláru keres-
 kedésben.

Használatunk kizárólag
Bocskay-Gyémánt
 mely felülmúlja az összes itteni gyémántanyagokat.

Kulesár József

bronzműves. DEBRECEN, Sz.-Anna-u. 6.
 Készít mindennemű sárgaréz és bronzárkat, légszesz acétylon és villamos csillárokat
 Csillárok átalakítását petróleum és légszeszről villamosra,
 vagy lég-zeszes villamosra (combinálva). Újja tisztításokat s min-
 den e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen
 és jutányos árak mellett eszközöl.

A Hazai Gáz-izzófény Részvénytársaság debreceni képviselője.
 Állandó nagy raktár „Rádium-fény” és lefele égő gázizzótestek-
 ben, üvegcsigetek, legújabb bagrutók és egyéb felszerelési különleg sségekben,
 Gyönyörű fényű ki akat és utcai lámpákban. Jókarban tartást jutányos árba elfogad.

Legkényesebb igényeket is

kielégítheti,
 ha karácsonyra alant felsorolt ajándéktárgyakkal kedveskedünk.

☐ 1 drb. finom bőr íróaljazat	☐ 1 készlet elegáns íróasztal felszerelés
☐ 1 drb. arany töltő toll	☐ 1 elegáns fénykép album bőrkö-
tésben
☐ Finom rámozott olcsó képek	☐ Elegáns zsebironok diszes tokban
☐ 1 doboz levélpapír dombornyomással	

ús választék, izléses kivitel, legolcsóbb árakban kaphatók

MIHÁLY SÁMUEL

papirkereskedés

Főtér 30., „Dréber” sörçsarnokkal szemben.

Legalkal- masabb karácsonyi és ujévi ajándékok:

Keztyük, fésü- és manicur cazetták, pénz-
 szivar-és levéltárcák

feltűnő olcsó árban

Schön Sándornál

Debrecen, Piac utca 12. szám alatt.

Nyilatkozat.

Számtalan baj ellen SÓSBORSZESZT ajánlanak. Tagadhatalan, hogy JO ERŐS SÓSBORSZESZ KÉSZÍTMÉNY a leghatásosab háziszser.

Mennyivel jobb és hatásosabb oly SÓSBORSZESZ KÉSZÍTMÉNY mint a székelynavas!

INDASZESZ

melyet nem csak a készítő, de mindenki ajánl, a ki próbálta.

Bizonyosság erre:

KOSSUTH FERENC LEVELE:

Uram! Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak [Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jóhatásúnak mutatkozik. Kérem legyen szives tekem három üveggel küldeni.“

KOSSUTH FERENC

A törvényesen védett „INDASZESZ“ GYÓGYFŰ SÓSBORSZESZ nem közönséges szeszkererék, hanem

Székelyhavas! gyógyfűvekből készült szesz, mint ilyen nem csak a legjobb, leghatásosabb, de

Legerősebb sósborszesz készítmény.

„INDASZESZ“ edzi az idegeket, erősíti az izmokat, üdít, frissít, erősíti!

Az „INDASZESZ“ ára 2 és 1 korona (próbauveg 30 fillér) és mindenütt kapható.

Debrecenben:

Sán Kálmán, Balogh M. L., Barta Ferenc, Dávid Zoltán, Deutsch Albert, Grünberger és Glück, Hernády Pál, Jóna János, Jóna és Jóna, Káldor és Társa, Kontsek Géza, Kohn Henrik, Lindenfeld J. Jenő, Lusztig Károly, Mogyorossy Győző, Váray József, Roth Antal cégeknél.

LEFKOVITS JAKAB

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Modern bútor raktár

Dus választék kiváló ízlésű ebédlő, hálószoba, salon berendezésekben

Legszébb és legjobb kivitelű vas- és kárpitozott bútorok nagy választékban.

Cégre tessék figyelni.

Kitünő faj erdélyi faj almák

kaphatók nagyban és kicsinyben
Hatvan utca 41. sz.

Etvágytalanság

és emésztési zavarokat a Rohitschi Tempel forrás víz rendszeres ivása megszünteti. Idültobb és krónikus bajoknál ezen forrás használata felülmulthatlan.
Főraktár: Hoffmann József
Budapest, Báthori-utca 8.

4 pár cipő csak 5 koronáért

lesz elárulva, míg a készlet tart ily olcsó árban. Egy pár férfi cipő, egy pár női cipő kalucsníval, barna vagy fekete, erősen szegezett talppal, Legújabb divatu szintén egy pár úri, egy pár női divatcipő legszebb kivitelben, igen könnyű mind a négy pár csak 5 koronáért kapható. A megrendelésnél elég a hásszat megadni. Utánvétellel is küldetik.

Cipőkiviteli ház

A. GELB.

Krakau 69. sz.

Ha az áru meg nem felel, a pénz visszaküldetik

Minden okos és takarékos háziasszony az ártalmatlan

„STELLA“

sütőporral 992

süti tésztaját. Különösen bevált cikk, minden elképzelhető tésztahoz alkalmas. — Ára 10 fillér és 20 fillér. Kapható fűszerkereskedésekben és drogériákban. Gyárosa:

STELLA vegyészeti gyár

Ledermann D. Budapest, VII., Nefelejts-u. 39.

Aláírási felhívás.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet

XII-ik évtársulata megalakult, s ezúton hívja fel a közönséget az új évtársulathoz való belépésre.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet

XII. évtársulata hat évre alakul, mi által a tagoknak lehetővé tétetik nagyobb kölcsönöket csakoly heti befizetés mellett igénybe venni.

A szövetkezet tagjai 20 fillér heti törzsbetétek alapján 60 korona hitelre tarthatnak igényt. A szövetkezet tagjainak száma az 1907-ik évben belépett 1036 taggal 3644-re szaporodott, a kik 70,000 törzsbetéttel segítik elő az intézet alapszabályszerű céljait.

A szövetkezet kölcsönállománya a mai napon

Egy millió 645.097 korona.

A szövetkezet tagjai 20 filléres törzsbetéteket fizetnek be, amely befizetésekkel könnyen és kényelmesen törlesztik a törzsbetéteknek megfelelőleg felvett kölcsönöket.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet

60 korona nevértékű részjegyeket boosát ki, melyek havi 5 koronás részletekben is befizethetők. A részjegyek tulajdonosa a törzsbetétek tulajdonosaival egyenlően részesülnek a Szövetkezet üzleti hasznáiban.

Minden 6 év leteltével az évtársulat felszámol és az évtársulat vagyona a tiszta haszonnal együtt a tagok között felosztatik.

A kölcsönök folyósításánál a Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet a pénzpiac kamatviszonyaihoz képest a legmértékeltőbb kamatlábat alkalmazza.

Az igazgatóság határozata értelmében az új évtársulathoz való belépő tagok már igényt tarthatnak kölcsönökre, a nélkül, hogy a folyó év elmult hetelnek betétet levonásba hozatnának, vagy a felek mulasztási illetékekkel terheltetnének.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve ohequek útján teljesíthetik.

XII-ik évtársulathoz való felvétel iránt jelentkezések az intézet hivatali helyiségében

Piac-utca 83. szám alatt teljesíthetők.

Kelt Debrecen, 1907. évi október hó 16-án.

„Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debrecenben“.

Rásó Gyula

kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freund Jenő,

ig. jegyző, jogtanácsos.

Katz Jakab,

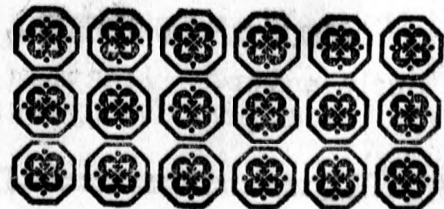
alelnök, ügyvezető igazgató

Schicht-szappan

a legjobb!

Megpróbáltam számtalant, Mindenféle szert, szappant, S mindenikből, mit használtam, Legeslegjobbnek találtam: A Schicht cég gyártmányát, Szarvas jegyű szappanát.

Az idej karácsonyi vásárunk

mely az eddigieket mind felülmúlja,

≡ megkezdődött. ≡

Eladásra kerülnek:

rendkívüli leszállított árak mellett:

Bluz selymek	85 kr.-tól
Francia Delainek	57 kr.
Francia flanelok	65 kr.
Duplaszöles szövetek	39 kr.-tól
Fekete dívat szövetek	68 kr.-tól
Jó mosó batiztok	23 kr.-tól
Jó mosó cretonok	23 kr.-tól
Jó mosó barehetek	21 kr.-tól

nagy választék és kitünő minőségek

Bosznay J. és Társa

dívatáruházaiban

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

"ADRIA"

halkonserv és hal-füstölőgyár

Debreczen

Főraktár: BUDAPEST.

Különlegességek:

Orosz szardíniák, marinált heringek, mindenféle csemege árak, Bismark heringek, göngyölt-, fűszerezett-, fillett- és kocsonyázott heringek, korona szardíniák, halsaláta, Bückling, Anchovis' Sprottnl. Füstölt vörshusu rajnai lazac. Valódi strahlsundi-marinált heringek.

Kérjen árjegyzéket.

Naponta friss Bückling.

Kapható

minden fűszerüzletben.

Tisztelt Hölgyközönség!

Számolva a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal

f. évi dec. 1-én megkezdte

Halmágyi Sámuel

női- és leányfelöltők
legnagyobb áruháza Debreczenben

karácsonyi

elárusítását

oly rendkívül

olcsón,

mely egyenes arányban áll a mai pénzviszonyokkal.

Mindennemű ruhák

tisztítását és festését

szépen és jutányosan eszközli

KONCZ JÓZSEF

gőzerőre berendezett

kelmefestő- és vegyészeti ruhatisztító,

Debreczen,

Batthyány-utca 2. és Vár utca 3. szám
(Zenede épület.)

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Óriási szőnyegraktár

Függönyök, — ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flaneltakarók. — Valódi persa

≡ szőnyegekben ≡

!! Óriási választék !!

Lamprecht- palotában

négy szoba hozzá egy padlás fás pincével

kiadó.

Dr. Lengyel Zoltán

ügyvédi irodája

Hunyadi-útca 5. sz.

Korniss háza.

Üzlet felosztás.

Kossuth-utca 2. szám alatt levő

OTT KÁROLY-féle üzletet

teljesen felosztatom.

A raktáron levő harisnyák, trikók, kötények, zsebkendők, kézmunkák, pamutok, csipkék, diszek, bélésaruk, pipere cikkek és sok más itt fel nem sorolt árukat

gyári áron bocsátom

a t. vevőközönség rendelkezésére.

Üzlet felosztás miatt csak rövid ideig tart. Az átványok is eladók.

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL**

Bankegyesület r.-t. Debrecen, Piac-u. 72.

Leszállított váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó

(chek) szám ára és pénztárjegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet

kötésére is.

Az igazgatóság.

Menyasszonyok vőlegények

saját érdekében keressék fel

Pintér Gusztáv

Karácsonyi Órás- és ékszerész és ujjevi

Piac utca a nagytrafik mellett,

hol legjobban és legolcsóbban beszerezhetik jeggyűrű-, óra-, lánc-, karperoc, fűbevaló-, ezüst evőeszközök stb. szükségletüket

Órajavítások

ajándék legjobban tárgyak

és legpontosabban

eszközöltetnek

6 szobás lakás

titkári lak- és irodahelyiségnek keres
1908. május hó 1-ére

a Hazai Általános Biztosító R.-társaság. Lehetőleg Piac-utca földszint. Együttesen, vagy külön-külön 3 szobás, de mindenesetre egy udvarban.

Értesítést kérünk lev. lap útján Arany János-u. 2. II. em. Hazai biztosító.

Új vállalat

A Telek-utca 6. sz. alatt
paplan és madrac gyárat
létesítettünk.

Készítünk minden e szakmába vágó munkát a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig olcsó árban.

Szíves pártfogást kér
Matolcsi és Jársa Telek-utca 6.
Tanuló leányok felvétetnek.

Moskovits József

uriszabódivatterme

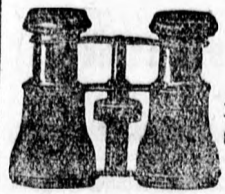
Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára

A lelegegánsabb
uri ruha különlegesség
elsőrendű szabóműhelye

Piac-utca 46. szám az udvarban.

Löbl Gyula és Társa

Debrecen Piac-utca 63.
Szent-Anna-utcával szemben.
Látszerész és fényképezési szaküzlet.

Színházi látszővek;

foggantyúval. Alumínium
színházi, tábori és ver-
seny látszővek.

Szeművegek, orrcsipegetők

és lorgnettek arany-, ezüst, teknősbéka
keretben. Olvasó füvök, egyszerű és
diszes keretben. Aneroid légsulymérők,
hőmérők, Stereoscop szekrények.

Fényképezési készülék. Kodak
nagy választékban eredeti árakon.

200 forint készpénzzel megyhető.

A Szilágyi Ferenc főpincér háza, mely éppen a Vilmos huszár laktanya mellett, annak kapu bejáratával szemben van. A vételár többi része kényelmesen és apródonként törleszhető le. Gyönyörű nagy új épület. Igen szép nagy telek. Három rendbeli lakosztályal és mellékhe-
lyiségekkel. Nagy téglá épület, cement
cserép tetővel fedve.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a
a Nagy Lajos adásvételeket hirdető és
közvetítő irodája Csapó-u. 13.

Köhögésnél rekedtségnél legjobb a
Borsy-féle Pemete-fü cukorka
Egy doboz 20 fill.

Kapható: gyógytárakban, Jósá és Jóna dro-
guerijára, Friedery cukrászda és minden
nagyobb fűszerüzletben és készítőnél
Szent-Anna-u. 30. sz

Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányu

zongoráit
és
pianinóit

Gramofonjait
és nagyválasztékú

**Gramofon-
lemezeket.**

Javításokat és hangolásokat előnyös áron eszközöl.

Zongorák bérbe kaphatók.

Üzlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.

Szíves tudomására hozom hogy Jósá
kir. herceg-utca 52. számú házuunknál sa-
ját termesű vámospiresi

fajborok

u. m.: rizling, ezerjó, bakar és különféle
veresborok olcsó napi árakon literes és 1/2
literes üvegkeben kaphatók.

Nagyobb vételnél kedvezményes ár.
Tisztán kezelt borokról, kezeskedem.
B. pártfogást kér tisztalettel

181

Galberger.**Matild**

szépitőszerek ma már
elismert legjobb cos-
meticuskészítmények
legfényesebben bizo-
nyítja ezt legnagyobb kelendőségük.
Tessék megkérdezni a főraktárban.
Sem higant sem ólmot nem tar-
talmaznak a mit legutóbb Nabráczy
főszolgabíró urral kiszált dr. Técky
járásorvos ur hivatalosan megvizs-

Matild krém,

a legvastagabb szezlőt, májfoltot, vimmedlit, pörse-
nést vady bármínő bőrcsunyaságot biztosan eltávolít,
teljesen zsír- és olajmentes, puder alá nappali hasz-
nálatra remek ráncfédő, a leghervadtabb arcobört öt
perc alatt üdévé és Matild arckenőcs éjjelre,
bársonypuhává teszi. Matild zsíros,
hatása gyorsabb. Tégelye 1 kor. és 1 kor. 60 fillér.
Készíti Kun István gyógyyszerész szaklaboratoriuma
Debrecen. Kapható Tóth Bala gyógyyszerésznél Tisza-
palota.

Ha nem használ, árát vissza adom.

**Karácsonyi
ajándékok**

divatos férfi-, női- és gyermek zseb-
kendők és harisnyák, gyönyörű kö-
zépabroszok, asztalfutók és táloakon-
dók, remek ebédli-, teás- és kávé-
készletek, angol női nagykendők és
uti plaidok, angora bőrök,

legnagyobb választékban

KARDOS LÁSZLÓ

vászon- és kelengye üzletében Kossuth-utca 9.

**Nincs többé gyomorbaja annak, a ki a
hires**

Koritnycai ásványvizet

issza, mely a gyomorbajt teljesen megszünteti és a könnyű
emésztést elősegíti.

Főraktár és egyedüli elárusítás Debrecen és vidéke részére

Grünberger és Glück

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében Debrecen, Csapó utca 16. szám.

Debreceni aranyozó-, ezüstöző-, nickelező és galvanizáló intézet.

Csillárok átalakítása és felújítása. Légszesz-, villanyvilágítási s vizv. berend. vál.

Pollák Samu Debrecen, Piacz-utca 43. szám.

LASZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapo-u. 30.
Telefon 558 sz.

Jutányos árban megvehető.

A Gulácsi István és neje tulajdonát képező Tócsakert I. járás 17. sz. ház, tronton van az országútra, a Hatvan-utcai temetővel szemben, teljesen új téglá épület cseréppel fedve és kőkerítéssel ellátva. Hí rom rendbeli lakosztály, külön nyári konyha, mely szintén téglából van építve és cseréppel fedve, ugszintén a sertésöl és fűskamrák is. Nagy telek, szép konyhakert, jó vizű kut, Ezen ház a város alatt, a Hatvan-u. végéhez nagyon közel van. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Nagy Lajos adásvételeket hirdető és közvetítő Irodájában Csapo-u. 13. sz.

Legfinomabb ó és új hegyi
Faj borok
kaphatók 50 literen felül.
Tóth Sándornál,
Hunyady-utca 26. sz.

Telefon 296.
CSÁTHY FERENCZ
DEBRECZENBEN.
Egyháztér 2. szám a Nagytemplomnál.

Ajánlja 10.000 kötetből álló
magyar- és német kölcsönkönyvtárát

a n. é. közönség szives figyelmébe jelen őszi és téli évadra a legillőbb árak mellett. E tekintetben kelő felvilágosítást nyújt a kölcsön könyvtár jegyzéke.

Kívánatra
ingyen és bérmentve küldi meg a cég.

Tisztviselők figyelembe!

Az o. magy. I. ált. tisztviselő
egylet kolozsvári képviselősege
(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei- és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugszintén 26

törlesztési kölcsönügyekben
díjmentes utbaigazítással és tanácsosai szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

Minden elfogadható áron eladó.
Családi körülmények miatt a Jókai-utca 3. sz. nagy sarok ház, Van rajta fűszertüzet, külön koresma helyiséggel és köbb rendbeli lakosztályal. Bővebb felvilágosítás nyerhető a
Nagy Lajos adásvételeket hirdető Irodája
Csapo-utca 13.

Mielőtt személy-, jelzálog-,
pénzkölcsönért
bárhova fordulna, kérje díjmentesen tájékoztatót
Meller L. Egyed cégtől
Budapest, IX., Lónyay-u. 7.
Telefon Interurbán 46-31. sz.

Drágasági pótlékul szolgál
minden gondos háziasszonynak,
ha házi élelmicikk szükségletét
az Orosházi Kenyér sütődébe
és élelmi osarnokban szerzi be
Simonffy-utcai városi bérház.
Hol is mindenféle főzelékek és élelmicikkek u. m. borsó, lenese, bab, szilva, dió lekvár, paradicsom, leves tészta, gesztenye és külön éle tájalnak legolcsóbb napi áron.
Kitűnő uradalmi vaj

Oriási nagy raktár szecskavágó és répavágókból

minden nagyságban kézi- és járgány hajtásra.
járgányok tengeri morzsolók és egyéb takarmánykészítő gépek

Konkolyozók, rosták stb.

Johnston aratógép gyár **Bächer és Melichár** kizárólagos raktára

Debrecében, Piac utca 26., nagy tőzsde udvar (és Piac 42.)

RÁHMER SÁNDORNÁL

Egyedül ott kaphatók: Az eredeti páros soru Unikum Drill vetőgépek, az eredeti Bächer acélek törhetetlen acélfejekkel, a Johnston amerikai kéveköto, marokrakó, aratógépek és fűkaszalók.

Lokomobilok, Gőzcséplőgépek Benzinmotorok
malomberendezések.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak kerületi képviselote:

Ráhmer Sándornál

DEBRECEN, Piac-utca 26. sz. nagy trafik-udvar.

Legelőnyösebb költségvetéssel és árjegyzékkel készséggel szolgálók.